

DRITE E PASHUAR 1

Bismillahi Rahmani Rahim

Në emër të Allahut Mëshirues e Bamirës !

H Y R J E

Përshkrimi i personalitetit të lartë e të zgjedhur të Hz. Muhamedit (sav) dhe, më tepër se përshkrimi, prezantimi i tij si faktor për shpëtimin e njerëzimit dhe mundësia për ta bërë të njohur jetën e tij të lartë në formë të përshtatshme ndaj asaj Pozite Eprore, ashtu si edhe për shumicën, ka qenë për mua një nga subjektet më të rëndësishme që ma ka vënë nën ndikimin e vet botën time mendore e ndjesore duke u kthyer në një kërkësë dhe dëshirë të papërmbarjatur...

Ai është krenaria e njerëzimit. Që prej katërmëdhjetë shekujsh, gjendetë më të mëdhenj dhe filozofët gjigandë me përmasa botërore si dhe shumë e shumë teoricienë e mendimtarë - yje të qillit tonë të mendimit - kanë ndejtur të përulur nën hijen e tij duke i thënë: "Ti je njeriu për të cilin ne krenohemi se i përkasim"!..

Madhështisë së tij i mjafton qoftë edhe kaq që ne, në kohën tonë, pas kaq e kaq lëngatash, dëgjojmë ende sot tek përhapet nga minaretë thirrja "Eshhedu enne Muhamede'r-Resulullah, Dëshmoj se Muhamedi është i dërguari i Allahut", sodisim tek shpalos krahët Shpirti i Gjallë Muhamadan e merr fluturim dhe entuziazmohemi së bashku me shpirrat e shenjtë pesë herë në ditë. Përsëri, në emër të personalitetit të tij të lartë mund të themi se, pavarësisht nga zelli dhe përpjekjet intrigue të shumë armiqve të brendshëm e të jashtëm, brezat e tij, shumë e shumë të rinj që ende s'u ka dirsur qimja, duke kuptuar siç duhet Të vërtetën Muhamedane gjithashtu pavarësisht se konceptet e saj janë shumë të vështira, këta të rinj, pra, vrapijnë pas Hz. Muhamedit (sav) ashtu si fluturat pas drithës, gjë që përbën një dukuri të pashembullt në botë. Koha nuk mundi ta zbehte tek ne, në ndjesitë tona, asnjëren nga të vërtetat që i përkasin atij. Po, ai vazhdon të jetë po aq i gjallë e i freskët! Ashtu siç edhe u kam thënë shpesh miqve, sa herë që të shkoj në Medinën e Ndritshme, fryma e tij më mbështjell në atë mënyrë, sa që më duket se një hap më tej do të takohem vetë me të dhe do të dëgjoj nga një zë i gjallë përshëndetjen: "Mirëseerdhët, qofshi shëndoshë e gëzuar"! Ja, pra, kaq i freskët është ai në shpirtin tonë e, me kalimin e kohës, bëhet edhe më i freskët!

Po, koha plaket e thinjet, disa mendime vjetrohen e humbasin vlerë, kurse Hz. Muhamedi (sav) në zemrat e besimtarëve, si një gonxhe që çel nga pak e më shumë çdo ditë, ripërtërihet e bëhet çdo ditë edhe më i freskët...

Me ç'pandeh unë, po qe se do të mund të tregonim pér të ashtu siç tregojmë pér gjëra të tjera, gjë që s'kemi mundur ta bëjmë, po qe se do të jepej mundësia pér të tregaruar pér të ashtu siç është dhënë mundësia pér të tregaruar pér tjetërkënd dhe po qe se institucionet shoqërore-artistike do të mund të bashkëpunonin plotësisht pér të tregaruar pér të, në zemrat e brezave të sotmë vetëm ai do të ngrinte fron dhe në ndjesi vetëm ai do të gjendej. Megjithatë, pavarësisht nga çdo gjë, në lindje e në perëndim të njerëzimit, nga dita në ditë, çdo njeri, me shtambën në dorë vrapon kah ai burimi më i pastër i të pastërve e më i kulluar i të kulluarve e përpinqet të arrijë te çadra e Mbretit që kurorëzon diejt.

Po, sot, duke filluar me Amerikën, Anglinë, Francën dhe Gjermaninë, pothuajse e gjithë bota po vëren një ringjallje pér llogari të tij, muslimanët e çdo vendi po qëndisin mendimet e tij të ndritshme dhe Islami pothuajse po jeton fryshtë e një "Epoke të Lumtur" të re. Edhe në botën islame gjendja nuk është e ndryshme. Sot, në vend të njerëzve që nja-dy shekuj më parë patën ndjerë interesim ndaj Islamit dhe ndaj muslimanëve të thjeshtë e naivë, ka njerëz të mësuar që zhvillojnë shkencën e çështjeve islame e që, nën rrezet ndriçuese të dijes, mendojnë e veprojnë në përputhje me Hz. Muhamedin. Ata që deri tani e kanë shfrytëzuar vazhdimisht pjesën e mësuar të popullsisë, që i kanë përdorur universitetet, institutet dhe shkollat e tjera pér llogari të ca "izma"-ve dhe ata që janë përpjekur t'i venë në punë institucionet kombëtare pér llogari të mohimit dhe herezisë, po shpërbëhen, më në fund, një e nga një krejt si ajzbergët dhe po rrëshqasin me shpejtësi drejt tij. Po shohim se atyre që prej vitesh kanë ndërruar vend me mijëra herë, atyre që, duke ndërruar vend, kanë kërkuar një degë pér t'u kapur, atyre që kanë vrapuar nga sistemi në sistem e nga kjo shkollëzë në shkollëzën tjetër, të gjitha këto bredhje u kanë përfunduar me fiasko; ata vrapojnë te shkolla e Hz. Muhamedit që s'ka pësuar kurrë gjer më sot fiasko. Ja, M. Bucaille, R. Garaudy e sa e sa të tjerë që u janë dëgjuar emrat...

Vetëm diçka: a mundëm ta njohim, vallë, në masën e duhur ne Mbretin e Zemrave që u ka mësuar atyre mbretërve mbretërimin? E pse t'ju përziej juve në këtë pyetje? Unë që po flas, a munda ta prezantoj atë plotësisht ose a munda t'ua komunikoj juve ashtu siç duhet ato që di? Dhe, duke e futur edhe veten mes atyre që janë në pozitën e mësuesit, i pyes edhe ata, edhe veten: a mundëm të tregojmë, vallë, në përmasat e vlerës së vet, pér zotërinë e zotërinjve që u jep gjallëri zemrave gjer në entuziazëm?

Jo! Po qe se njerëzimi do ta kishte njohur, do të bëhej mexhnun, i pasionuar pér të dhe do të vihej udhëve pér ta kërkuar; pastaj, kur t'ia mbështillte shpirtin kujtimi i bukurisë së tij, do t'i mbusheshin sytë me lot, do t'i mbusheshin dhe do të dridhej nga padurimi pér të hyrë në mjedisin e tij të dëlirë, në botën e profetësisë, në klimën e tij të pastër, do t'i dilte pér-ballë erës pér t'i dhënë jetë hirit të zemrës së djegur me zjarrin e ashkut pér të dhe vazhdimisht ashtu do të shtyhej përpara...

Njeriu ka ardhur gjer në ditët e sotme gjithmonë duke dashur atë që di, me aq sa di, dhe si armik i asaj që nuk di. Është pér këtë arsy që pika ku fokusohen specifikat pér të cilat janë përpjekur një jetë të tërë armiqtë tanë, është nxitja pér të harruar famën e tij të shkëlqyer dhe përgatitja e brezave të rinj si armiq të Profetit të të dy botëve. Por ç'ngushëllim favorizues është fakti që me gjithëse armiqtë tanë kanë dashur ta shkulin nga zemrat emrin e tij e ta hedhin tej, sot janë kapërcyer të gjitha pengesat dhe barrierat pér të arritur tek ai dhe veçanërisht rinia e ka hedhur veten në prehrin e tij me gjëzimin e njeriut që, pasi ka bredhur ditë të tëra në vapën përvëluese të

shkretëtirës e është përleshur me vdekjen i urët e i etur, i del para një burim uji... Sigurisht, ajo zemër e mbushur plot dhembshuri do t'i marrë në gjoks ata që vrapojnë për tek ai me kaq dëshirë e s'do t'i lejë vetëm!

Nuk e di, a i keni vënë re me kujdes ata që mbushin cep më cep xhamitë ditën e premte? Po qe se po, keni parë që shumica dërrmuese e tyre janë të rinx. Cila është ajo forcë që, përkundër thithjes së të rinxve prej dhunës dhe perversitetit me anë të atij vakumit të tyre të frikshëm në tërë veprimtarinë e tyre sistematike, i bën këta të rinx që në borën e dimrit të marrin abdest duke u dridhur nga të ftohtët e të vrapojnë për në xhami? Po deshët, po ua them unë: Është têrheqja e shenjtë e Hz., Muhamedit (sav)!

Na e rrakin apo s'na e rrakin mendjet, zemrat vërtiten si flutura rreth atij Qiriri, rreth atij Dielli... Në një të ardhme shumë të afërt, mendjet endacake e të hallakatura që s'kanë mundur gjer tani të vrapojnë për tek ai duke ngecur, kështu, në rrugë si miza dimri të vetmuara, do të pendohen për atë që kanë ngecur në rrugë dhe, duke rrahur pëllëmbët pas gjunjëve, do të thonë: "Pse s'u bëmë flutura e të vraponim për tek ai!" Por, ndoshta, për shumë prej tyre atë kohë çdo gjë do të ketë mbaruar.

Njerëzimi do të vrapojë pas tij, katedrat shkencore do të bëjnë kërkime rreth tij dhe zemrat e hapura ndaj klimës së mendimit do të bien pas tij; një pjesë e madhe e armiqve, të kthyer në miq, do të mblidhen rreth tij dhe po mblidhen. Më në fund, sot, Hz. Muhamed po peshon rëndë edhe në të gjitha "peshoret" e frontit përballë dhe madhështia e tij po pohohet edhe nga bota armike. Në një hadith, porosi profetike, me gojën e Profetit thuhet: "U peshova me dhjetë vetë nga të umetit, bashkësisë sime, dhe erdha më rëndë. Pastaj me njëqind, me një mijë vetë dhe prapë erdha më rëndë. Pastaj erdhën dy engjëj të ngarkuar me detyrë e thanë: "Lereni. Edhe sikur me të gjithë umetin e tij të matet, prapë më rëndë do të peshojë!" Më në fund, edhe kjo ishte realizuar! Profeti e tregon kështu një ëndërr tjetër që kish parë: "Më vunë mua në njëren anë të peshores dhe umetin në anën tjetër dhe unë erdha më rëndë!"

Po, sikur të vihen në njëren anë të peshores të gjithë sahabet, pasuesit e tij, bashkëkohësit e pasuesve dhe ndjekësit e tyre, të gjithë mistikët e sofítët që njojin shpirrat njerëzorë, të urtët e shenjtorët dhe të gjithë njerëzit e mëdhenj që kanë ardhur e do të vijnë gjer në kiamet, në katastrofën e kësaj bote, përsëri ai Sovrani i Zemrave dhe drita e syve tanë do të peshojë më rëndë. Sepse e gjithë qenia është krijuar për respekt ndaj virthyve të tij. Ai përbën për gjithësinë "qëllim krijimi" dhe është karakterizuar kështu me pak fjalë që janë bërë të famshme si hadith: "Po të mos ishte ti, nuk do ta kisha krijuar gjithësinë!" 3. Sigurisht, shkrimi i një libri që nuk i merret vesh kuptimi, është një punë e kotë. Kurse Allahu është i pastër nga kotësitë. Përrjedhojë, ai kërkon një ciceron zëkthjellë si Zotëria i Kohës e i Hapësirës që të tregojë për kuptimin e gjithësisë. Gjithashtu duhet të jetë një lamëtar e një interpretues si ai që të lajmërojë e të interpretojë se nga vjen, ku shkon e përsë duhet njeriu nën urdhërin e të cilit janë vënë ky qill i pacak, dielli, hëna e yjet në të dhe e gjithë qenia si dhe t'ua komunikojë shpirtrave se ç'ka "pas kuintave" të kësaj gjithësie që shohim me sy... E, në se është kështu, po qe se s'do të ekzistonte ai, edhe njeriu, edhe gjithësia s'do të kishin kuptim.

Profeti Muhamed (sav) është njeriu që u përfton vlerë gjérave. Për ne ai është më i dashuri i të dashurve. Këtu, bashkë me pohimin se e shoh veten si më mëkatari i besimtarëve, nuk do të mund

të kaloj pa treguar për një ndjenjën time. Dhe, me këtë, kam për qëllim të them se, kur edhe unë, një mëkatar i tillë, arrij ta dua gjer në këtë shkallë të Dërguarin e Allahut, kush e di se në ç'masë flakëron ai në zemrat e larta e të afta për të ndjerë!.. Ja, pra, edhe konstitucioni im shpirtëror nga ky kënd duhet vlerësuar. Ndryshe, më vjen turp të sjell këtu, para jush, një çështje që më përket mua. Kur Providenca Hyjnore ma pati mundësuar të përkëdhelja ato dhera të bekuara me këtë fytyrën time mëkatare, aq e përndritshme, aq e përndritshme më qe dukur toka e të Dërguarit të Allahut dhe një të tillë ngazëllim shpirtëror pata ndjerë nga të ndodhurit atje, sa që, po të supozonim se atë kohë do të ftohesha nga të gjitha portat e xhenetit, parajsës, më besoni se te asnëra s'do të drejtohesha, por do të parapëlqeqa të mbetesha atje ku isha. Në të vërtetë, xheneti është dëshira e ne të gjithë-ve e as që mund të mendohet ndonjë musliman që të mos dojë të hyjë atje. A nuk i drejtohem i Zotit në lutjet tona çdo mëngjes e mbrëmje që të na ruajë nga xhehenemi, skëterra, e të na marrë në parajsën e tij? Duke i pranuar të gjitha këto, prapëseprapë them që, po qe se do të thirresha, pra, atë çast, për t'u favorizuar me atë dhuratë të lartë, sipas të gjitha gjasave, do të kërkoja lejë nga Imzot për të mbetur aty, pranë varrit të të Dërguarit të Tij! Kujdes, të mos pandehet se me këtë dua të them se jam i denjë për ato lloj konsideratash; desha të shpreh vetëm miqësinë dhe dashurinë që ndiej për të Dërguarin e Allahut. E kundërta, jam i tillë që një jetë të tërë po lutem për të pasur nderin të jem më i vogli ndër pasuesit e Profetit, skllav i tij me kularin në qafë... Dhe lutja e mëposhtme më është sa e sa herë refren i buzëve të mia: "Zoti mos na largoftë për asnë çast nga mendimi për të fërkuar fytyrën tonë në pluhurin e këmbëve të pasuesve të Profetit!"

Të njëjtat ndjenja pata përjetuar edhe në Shtëpinë e Allahut. Këto ndjenja janë, ndoshta, ndjenjat e përbashkëta të të gjithë neve. Atëherë mbetet të themi se nuk jam vetëm unë ose vetëm disa vetë që jetojnë të mbushur plot me ndjenja të tilla. Ka të tillë të pasionuar pas të Dërguarit të Allahut, të cilëve, ky konstitucion, kjo gjendje shpirtërore që për-shkova, do t'u duket shumë vulgare e naive.

Me që erdhi këtu fjala, po ju tregoj edhe për një kujtim tjetër.

Ato ditë patëm qenë bashkë me deputetin Arif Hikmet Beun në haxh. Para se të nisej, ai i kishte pasë dhënë fjalën vetes se, po të shkonte në Medine, do të shtrihej drejt e në tokë e do të rrokullisë në ato dhera. Pastaj, apo pati shkelur këmbën në Medine, pati vepruar ashtu siç pati pasë premtuar. Sa herë dhe kudo që ta kujtoj atë tabllo, më mbushen sytë me lot!

I Dërguari i Allahut është një profet. Por është një profet, ardhja e të cilit është lajmëruar si sihariq nga kulla e profetësisë së të gjithë profetëve të ardhur para tij. Allahu na tregon kështu në Kur'an për fjalën që ka marrë nga të gjithë profetët se do t'i besojnë e do ta ndihmojnë këtë profetin e lajmëruar prej tyre: "Kujtoni kur Allahu mori zotimin e profetëve: "Me që ju dhashë libër e urtësi, ju pa tjetër do ta besoni dhe ndihmoni profetin që vjen pas jush e që vërteton çka keni me vete. A e pranuat, a e morët përsipër këtë detyrë të madhe?" "Po, -thanë ata. -E pranuam!" Atëherë Allahu tha: "Dëshmoni, pra, edhe unë po dëshmoj bashkë me ju!" (Kur'ani, Al-i Imran: 81).

Ja, pra, edhe profetët jetuan duke i ndejtur besnikë fjalës së dhënë Zotit dhe, në të gjitha veprimet, u përpoqën të mbanin atë orientim. Dhe, kur Profeti u ngjit në Miraxh, ata u falën pas tij shpirtërisht. Po, me Hz. Ibrahimin, Hz. Nuhun, Hz. Musanë e Hz. Isanë në krye, pothuaj të gjithë profetët deshën të bëheshin muezinët e tij. Hz. Mesihu, në ungjill, duke thënë "Unë po shkoj që të vijë i zoti i kohës" (Ungjilli sipas Gjonit: 16/8), e vinte atë profet të lartë në qendrën e vemendjes së

njerëzimit. Po, kur ai qe ngjitur në qiel, fundet e qiejve qenë mbushur me xhevahirë, yjet i qenë shtruar nën këmbë si gurë kalldrëmi dhe, kur i qe afroar horizontit të diellit, ky pat rënë në sevda për t'iu bërë përkrenare atij. Të gjithë këta i rrinin përreth profetësisë së tij ashtu si fluturat rreth dritës...

Ai pati edhe veçori njerëzore të cilat i përfaqësoi në shkallën më të lartë dhe me të cilat na u bë udhëzues neve. Për shembull, ai qe një kryetar familjeje i shkëlqyer. Në një periudhë të caktuar të jetës ai qe ndodhur me nëntë gra të kurorëzuara, por nuk pati dhënë shkas e nuk pati lënë asnjë hapësirë për replika dhe grindje midis tyre. Në atë shtëpi ku pikonte eliksiri profetik pika-pika, po qe se secili prej fëmijëve që pati rritur, do t'i takonte një shekulli të caktuar, do të bëhej një prijes shpirtëror e një novator që do ta ndriçonte atë shekull. S'e di, sa vetë kanë pasur mundësi ta njojin atë në këtë aspekt?

Prapë, ai pati qenë një udhëheqës ushtarak i shkëlqyer, një mjeshtër i luftës. Me një grusht njerëzish që i bënин drithë përreth, ai pati rrafshuar për tokë fronet e mbretërve që i patën shpallur luftë botës dhe sa e sa sundimtarë i pati kthyer në skllevër që s'pranojnë lirim të portës së tij. Ai pati qenë një komandant ushtarak megjithëse s'pati pasë mësuar prej askujt shkencën dhe teknikën luftarake në planin teorik.

Prapë, ai qe njeriu-kyç ku patën arritur dhe qenë mbështetur dituritë. Sikur t'i shihte në një ekran ngjarjet që do të ndodhnin gjer në kiemet, i lexonte ato nga një tabelë e fshehtë dhe i numëronte një e nga një (5) Sot, pas shumë shekujsh nga dita kur u dha urdhri hyjnor që ai të ndërronte jetë, në pikën e arritur në përfundim të kërkimeve në saje të mundësive të mrekullueshme të teknikës e teknologjisë, çdo njeri sheh flamurin e ngulur nga Profeti Muhamed (sav) katërmëdhjetë shekuj më parë dhe personat të cilët Allahu dëshiroi t'i orientonte e t'i aftësonë për të parë drejt, duke shqiptuar Fjalën e Dëshmisë, kthehen e bëhen edhe një hallkë tjetër më shumë në zinxhirin e përndritshëm të trashëgimit Islam. Ja një prej mijëra evenimenteve të tilla, kanadezi Keith Moore, profesor i anatomisë në Fakultetin e Mjekësisë të Universitetit të Torontos, një pediatër specialist, ky, në fushën e vet, të cilin e kam parë në një videokasetë.

Pasi dëgjon nëpërmjet ajeteve-argumente të Kur'anit periudhat e zhvillimit të fetusit në mitë, gjë që ka mundur të zbulohet vetëm me mundësitë e sotme teknike, shpreh bindjen dhe nënshtrimin e vet ndaj Zotit duke thënë: "Eshhedu en la ilahe il'lallah ve eshhedu enne Muhameden Resulullah", "Dëshmoj se nuk ka zot tjetër përvëç Allahut dhe dëshmoj se Muhamedi është i dërguari i Tij!" Një rast tjetër, një shkencëtar fiziolog japonez, pasi njihet me ajetet-argumente të Kur'anit që kishin lidhje me fushën e vet, megjithëse duke e shqiptuar me vështirësi, thotë: "Eshhedu en la ilahe il'lallah" dhe nuk lëkundet aspak që të hyjë në Islam. Ja, pra, siç u pa, atje ku ngecin shkencat, Kur'ani hap shteg dhe pika e fundit ku kanë arritur shkencat, takohet me pikënisjen e të Dërguarit të Allahut. Mirë, po kush ia pati mësuar atij këto gjëra? Mësimet ai i pati marrë nga Allahu që është "Alim", "i Ditur" dhe "Habir", "i Informuar". Pas tij qëndronte "Mësuesi i Madh"! Eshtë për këtë arsy që intuita e tij me kalimin e kohës nuk u vjetrua, në të kundërt, me kalimin e ditëve, u rinua dhe ky rinim do të vazhdojë për sa kohë do të ekzistojë bota!

Gjithashtu, ai pat qenë njeriu që qe dashur nga shokët e tij në përmasa që nuk do t'i mundësohen e nuk do t'i takojnë asnjë njeriu. Për shembull, në mbarim të luftës "Ma-u Rexh", kur Hubejb b. Adiji qe vënë në tryezën e ekzekutimit prej heretikëve të çmendur të ndezur me zjarrin e

urrejtjes e të hakmarrjes, qe vënë para një alternative të tillë: "A do të deshe që në këtë çast, në vendin tënd, të ekzekutohej Muhamedi?" Dhe përgjigja e tij pati qenë e prerë, e qartë dhe e pakthyeshme: "Jo, vallahi, nuk do të pranoja që, në këmbim të shpëtimit tim, t'i ngulej atij qoftë edhe një gjemb në këmbë!" Pastaj, pasi pati treguar këtë shembull guximi në tryezën e ekzekutimit, Hubejbi pati ngritur duart drejt qiellit duke thënë: "Imzot, duke ardhur këtu, nuk munda t'i lija lamtumirën Mikut Tënd, pra, çoja, atje ku ndodhet, përshëndetjen time!" Pikërisht ato çaste kur Profeti qe ulur e po bisedonte me pasuesit e tij, menjëherë drejton trupin dhe thotë: "Përshëndetje ty, o Hubejb!" Kur të pranishmit, të habitur, e pyesin, ai përgjigjet e thotë mes lotëve: "Hubejbin e ekzekutuan politeistë! Hubejbi ra dëshmor! Në çastin e fundit më dërgoi një përshëndetje!"

Dhe ja një tabllo tjetër kënaqësindjellëse për zemrën e çdo njeriu që ende beson, megjithëse nga ngjarja në fjalë kanë kaluar shekuj. Ishte lufta e Uhudit. Zonja Sumejra dëgjon se i Dërguari i Allahut ka rënë dëshmor, e ndalon vrapin në rrëzë të malit Uhud dhe, ndërsa nuk interesohet aspak tek i tregojnë kufomat e të atit, burrit e djemve të rënë dëshmorë, vazhdon ta kërkojë në çdo vend Profetin duke mërmëritur "Ç'u bë i Dërguari i Allahut?" Pastaj, në një çast, kur i tregojnë se ku ndodhet, shkon, i bie para këmbëve dhe i thotë: "Pasi që ti je gjallë, të gjitha fatkeqësítë më lehtësohen, o i Dërguari i Allahut!" Ja, të tillë vend pati zënë ai ndër zemra!

Dhe një shembull tjetër. Njeriu-horizont pati marrë ftesë prej përtej qiejsh dhe do të largohej, më në fund, prej miqve me të cilët pati ndarë të njëtin fat për 23 vjet me radhë. Prandaj, në ditët e veta të fundit, pati dalë pranë pasuesve pak i mërzitur e i hidhëruar. Ajo gjendje duhet t'i kishte prekur shumë pasuesit që, kur i Dërguari i Allahut hynte në shtëpi, në çdo zemër fillonin të frynin erëra brenge. Muaz b. Xhebeli shkonte e vinte nga Jemeni ku ishte ngarkuar me punë nga i Dërguari i Allahut. Kur shkontakte, conte mesazhe e, kur kthehej, sillte çështje e probleme gati për zgjidhje. Para se të dilte për udhëtimin e fundit, pati shkuar pranë Profetit për t'i marrë bekimin. Profeti i dy botëve i thotë: "Shko, o Muaz! Kur të kthehesh, ka shumë mundësi të vizitosh vetëm faltoren dhe varrin tim!" Sikur ta kishin goditur në kokë, Muazit i këputen krahët, i mbushen sytë me lot dhe mbetet ashtu, i shembur aty ku ndodhet. Jo për të shkuar në Jemen, por s'i mbetet më fuqi as për t'u ngritur në këmbë!

Ai ishte një njeri që i zgjidhë të gjitha problemet e jetës shoqërore me lehtësinë e heqjes së një qimeje prej gjalpit. Bernard Shou që ka jetuar 13 shekuj pas Profetit, me fjalët e mëposhtme është vetëm njëri prej qindra kundërshtarëve të tij që e pranojnë këtë të vërtetë: "Sa nevojë ka njerëzimi në shekullin tonë të grumbullimit të problemeve njëri përmbi tjetrin për Muhamedin që i zgjidhë të gjitha vështirësitë me lehtësinë e pirjes së një kafeje!"

Po, kur njerëzimi t'i kthehet atij, atëherë do t'ia arrijë prehjes, sigurisë dhe horizonteve të ndriçuara, do të shpëtojë së bredhuri pa drejtim e së qeni lodër në duart e kohës, do të shpëtojë nga mjerimi i ndëshkimit në të dy botët e do të ngjitet në qiellin e të qenit njeri. Në të vërtetë, me gjithë pengesat e forcave armiqësore, kjo ringjallje e dytë porsa ka filluar. Ja ç'thotë Kur'ani: "Me gjuhët e tyre ata kërkojnë të shuanjë dritën e Allahut, por Allahu po e plotëson dritën e vet edhe pse s' u pëlqen mohuesve; Ai e dërgoi përfaqësuesin e Vet me orientim të drejtë e me fenë e së vërtetës për ta bërë këtë mbizotëruese ndaj të gjitha feve, edhe pse idhujtarët nuk e presin mirë një gjë të tillë!" (Saff: 8)

Sigurisht, Allahu do ta nxjerrë në dritë fenë e Vet, zemrat e dëshiruara do tē vrapojnë pér tek Ai, tek Ai do t'ia arrijnë prehjes e sigurisë dhe, duke qenë ende në këtë botë, do tē bëhen sikur kanë hyrë në parajsë. Edhe po tē mos duan heretikët dhe mizorët europianë, hipokritët aziatikë që shfrytëzojnë popullsitë e Azisë dhe indiferentët që kemi midis nesh, Mbreti i Profetëve, i pranuar si i tillë nga profetët, i cili mban në dorë myhyrin dhe vë vulën, Mbreti i Mbretërve, namin e madhështisë së tē cilit e lajmërojmë pesë herë në ditë, me siguri që një ditë do tē hyjë në tē gjitha zemrat dhe do tē bëhet i zgjedhuri, i dashuri i adhuruari i çdokujt!

Në tē njëjtën kohë, ai qe edhe njeriu i paqes e i qetësisë. Ne e dimë dhe e besojmë kategorikisht se mesazhi që solli ai, gjithashtu qe një burim paqeje e qetësie dhe historia është dëshmitarja më e madhe e kësaj. Ja, pra,e vettmja zgjidhje pér ta bërë njerëzimin që ta shijojë përsëpari këtë paqe e qetësi, është që t'ua bëjmë tē njohur njerëzve Atë dhe dritën që solli Ai. Sepse, në raport me sa do tē njihet ai, do tē duhet dhe, në saje tē asaj dashurie, do tē ndërrojë fytyra e shoqërisë.

Brenda kuadrit tē një hyrjeje, duke u mbështetur në bujarinë dhe favorin e Providencës Hyjnore, u përpoqa tē prezantoj shkurt disa gjëra pér Profetin e tē dy botëve, tē cilin kam planifikuar ta përshkruaj në shumë aspekte të Personalitetit e tē Veprës së tij.

C'është e vërteta, çdo fjalë që flet pér tē, është e bukur; diçka që s'është e bukur, duhet t'i lihet shprehjes dhe stilit. Në pastë tē meta tē shprehjes e tē stilit, ato më përkasin tërësisht mua. Kurse ato që i përkasin Zotërisë së Gjithësisë, janë vetëm e vetëm tē bukura!

AUTORI

PROFETI- I DERGUAR SI MESHIRE PER BOTET

AGIMI I PRITUR

Një botë sterrë e zezë e mbarsur me dritë... Në horizont, jehona mbu-shur plot sihariqe pér kohën e shkurtër tē mbetur gjer në shfaqjen e Profetit... Aq i madh është ndikimi i tij nëpër ndërgjegje, sa shumë mekas tregojnë vazhdimisht pér Profetin e Fundit që do tē vijë. Dhe porosi: "Sapo tē shfaqet, vraponi pér tek ai dhe bëhuni një me shpirtin e tij!"

Një popull i tërë me shpirtin në tē dalë dhe shpresa e çdokujt te shpëtimtari që do tē vijë. Nënët dhe baballarët duan që ky shpëtimtar tē jetë nga brezi i tyre dhe disa ua vënë emrin Muhamed fëmijëve tē porsalindur...

Por ai e kishte tē përcaktuar rrugën e tij: do tē kalonte nëpër brezin e artë që pérçohet nga Hz. Ibrahim te Ismaili dhe, pastaj, nga Abdylmuttalibi te Abdullahu dhe zemrat prisnin dritën që do tē vinte përmes këtij drejtimi.

Ngjarjet që kishin ndodhur e ndodhnin, për ardhjen e tij lajmëronin, kurse dendësimi i errësirës fliste për afrimin e agimit që do ta griste errë-sirën.

Njerëzimi i asaj dite ishte i privuar nga ideali dhe qëllimi që i japid kuptim jetës. E gjithë vepra njerëzore ishte "si ndjekja e një iluzioni optik në shkretëtirë. I eturi e pandeh për ujë atë, por, kur arrin në vend, nuk gjen gjë..." (Nur: 39)

Edhe ndjenjat, mendimet dhe sjelljet e njerëzve nuk ndryshonin shumë nga kjo. Ato ishin "si errësira e dendur në një det të gjerë ku njerëzimin e kishin mbuluar dallgë mbi dallgë e sipër tyre re aq sa, po të nxirrte dorën jashtë, edhe atë nuk do ta shihte dot!" (Nur: 40)

Emri i asaj periudhe është Injorancë. Por jo një injorancë si antonim i dijes; ajo ishte një injorancë - sinonim i mohimit, herezisë dhe blasfemisë që janë antonime dhe antagonistë të besimit.

Nuk dua që, duke ju ofruar shëmtitë e asaj periudhe në formën e një tablloje sterrë të zezë, të lëshoj, qoftë edhe përkohësisht, një perde të zezë mbi shpirtin tuaj!

Përshkrimet ekuivoke e të pasakta i çorentojnë mendjet dhe, sipas meje, preteksti për këtë është një mëkat. Por e shoh të dobishme që, për të mundur ta përshkruajmë atë periudhë, duhen prekur, qoftë edhe pak, disa prej zakoneve dhe traditave të atyre ditëve dhe vetëm duke bërë shenjë për to gjersa të kuptohet më mirë se Profeti u dërgua si mëshirë për të gjithë botën dhe se ç'favor hyjnor qe dërgimi i kësaj mëshire!

Ardhja e tij është për çdo njeri favori më i madh dhe mirësia më e gjerë e Zotit. Që kjo është kështu, na e thotë vetë Zoti ynë: "Allahu u ka bërë një favor të madh besimtarëve duke u dërguar nga mesi i tyre një profet që t'u lexojë argumentet e Tij, t'i pastrojë (nga të këqijat, nga mëkatet) dhe t'ua mësojë Librin dhe urtësitë" (Al-i Imran: 164).

Vini re bujarinë, ndihmën dhe favorin e Allahut që u dërgon njerëzve për profet njërin nga mesi i tyre, nga origjina e tyre, i cili ndan me ta të njëjtat ndjenja e mendime, i cili është udhëzues e prijës i tyre në rrugën që shkon te e Vërteta, i cili mund të dalë në krye të tyre në se është nevoja për imam, i cili mund të hipë në minber në se është nevoja për hatib, i cili mund të vejë vulën e të presë monedha në se është nevoja për një drejtues shteti, i cili mund t'i komandojë ata në mënyrën më të përkryer se sa komandantët ushtarakë më të shkëlqyer në se është nevoja për t'i komanduar.

Në kristianizëm ka një besim të gabuar. Kristianët bartin një besim të gabuar, sipas të cilit Zoti e sakrifikoi Hz. Isanë, birin e Vet (mos qoftë e thënë!), për të falur mëkatin e parë të njerëzimit. Hz. Isai u gozhdua në kryq dhe kështu u fal mëkat i parë i trashëguar nga njeriu i parë, Ademi, tek secili njeri tjetër që e ka sjellë me vete në mënyrë të bashkëlindur. Ky është i gabuar si besim dhe, sipas disa interpretimeve, në aspektet e dukshme të tij është një deviacion. Megjithatë, ekziston një nënkuptim i drejtë në këtë konsideratë që është dëshira e Zotit për t'ua falur mëkatet njerëzve e për t'i futur në rrugë të drejtë. Dhe ja, për këtë, Zoti e ka dërguar robin e Tij më të dashur, Profetin Muhamed (sav), si profet për t'ua falur mëkatet njerëzve, për të mos i lënë ata të vetëm e pa mbështetje që të hutohen e të humbasin, por që të ngjiten në nivelin e njeriut të vërtetë e të bëhen të përsosur, që ta thellojnë në shpirtra besimin te Allahu e ta ndiejnë për çdo çast Atë dhe, siç thotë Ibrahim Hakiu, ta njohin Zotin e tyre duke e zbuluar në ndiesitë e tyre:

"Nuk më nxënë - tha Zoti - tokë e qiej";

Në minierën e ndiesive i fshehur u zbulua...

Ndiesitë janë një burim i tillë thesaresh ku Zoti, të cilin nuk e nxënë botët, në çdo çast bën të ndihet prania e Tij si margaritari më i vyer.

Librat, mendjet, mendimet, filozofitë, shprehjet, qielli, toka dhe tërë qenia nuk mund ta përfshijnë Allahu brenda kufijve të tyre dhe asnjërs prej këtyre nuk i mjafton fuqia për ta shprehur Atë. Janë vetëm ndiesitë, eshtë vetëm zemra ajo që, qoftë edhe pjesërisht, mund të bëhet interpretues i Tij. Po, zemra eshtë një gjuhë e tillë që veshët nuk kanë dëgjuar gjer më sot një shprehje aq të shkëlqyer e të qartë sa shprehja e saj!

E në se eshtë kështu, njeriu duhet të përpinqet për të marrë udhë në zemrën e vet, për ta kërkuar pikërisht te ajo atë që kërkon dhe, duke arritur te Zoti, për të përfunduar tek Ai! Prandaj edhe e dërgoi Zoti mes nesh Profetin Muhamed (sav)!

Po, pati ardhur ai mes njerëzve për t'u lexuar atyre ajetet e Allahut, për t'u shpalosur atyre pjesë-pjesë mrekullitë e Tij dhe për t'i mësuar njeriut vlerën e vet. Sigurisht, në saje të tij njerëzimi, duke u pastruar nga fëlliqë-sitë e natyrës, do të purifikohej, duke shpëtuar nga vulgaritetet trupore, do të lartësohej në nivelin e formës së jetës së zemrës e të shpirtit dhe u lartësua... Sigurisht, ai do t'u mësonte dhe praktikonte njerëzve Librin dhe urtësitë, kurse njerëzit, duke gjetur veten në botën drithësore të Librit dhe urtësive, do të zgjoheshin në përjetësi dhe do të hynin në rrugën e përjetësimit, gjë që, në përfundim, ashtu ngjau...

Për ne ka ditë shumë të rëndësishme, prodhimtare e të mbushura plot begati. Disa nga këto konsiderohen edhe festa të besimtarëve. Këtë gjësim festë të përjetuar çdo javë ditën e xhuma (të premte), e përjetojmë në një dimension më të madh në festat e bajrameve të Ramazanit e të Kurbanit. Bajrami i Kurbanit eshtë dita kur Hz. Ibrahim bëri një sakrificë konkrete, ndërsa për muslimanët, dita kur, me plot sinqeritet, kërkojnë rrugë për faljen e mëkateve të tyre dhe, kushtuar këtij qëllimi, një pjesë shkojnë e vizitojnë Shtëpinë e Allahut, qëndrojnë në Arafat dhe luten e përgjërohen me shpirt Muhamedan. Kurse Ramazani eshtë një festë e pasur, e gjatë dhe e begatshme, shprehje e afrimit te Zoti me anë të një muaji agjërimi, shprehje e ndarjes me të tjerët të gjëzimit të jetës. Por eshtë edhe një festë tjetër që konsiderohet festa e të gjithë njerëzimit, madje e të gjithë qenies, dita kur i Dërguari i Allahut na nderoi duke denjuar të vijë mes tonë, eshtë Ditëlindja Muhamedane. Me fjalë të tjera, eshtë dita kur Zoti, Dritën që e krijoi në cilësinë e një dielli, e zbriti si një kandil në qellin e njerëzimit. Po, në saje të asaj Drite, të gjitha errësirat e injorancës u grisën dhe gjithësia u përfshi nga ndriçimi. Dhe kjo eshtë ndihma më e ma-dhe dhe favori më i madh i Zotit për xhindët e për njerëzit!

NJE PERIUDHE E ERRET

Çdo periudhë kohore gjatë së cilës eshtë lëkundur apo lëkundet besimi monoteist, eshtë koha kur sundon errësira. Në se besimi te Zoti që eshtë drita e qiejve dhe e tokës, nuk sundon në të gjitha zemrat, errësira i nxin e i bën sterrë të zeza ndërgjegjet dhe shpirrat. Me që cilësia e vë-shtrimit të

sendeve dhe dukurive nga ana e një zemre dhe ndërgjegjeje të tillë do të jetë miope dhe e turbullt, njeriu do të jetojë krejt si lakuriqët e natës në një natë krejt të errët.

Në një periudhë kur të gjitha parimet fetare qenë lëkundur nga themeli dhe kur fetë qullore qenë korrigjuar nga vetë anëtarët e tyre, ndoshta disa monoteistë i besonin një Zoti që nuk e emërtonin dot, që nuk e njihnin dot e, që, për rrjedhojë, nuk kryenin adhurime në rrugën e Tij; zërat e tyre ishin aq të dobët sa nuk tërhiqnin vëmendjen e askujt.

Idhujtaria në periudhën e injorancës

Të gjithë politeistët krenoheshin dhe gjenin prehje në adhurimin e idhujve me të cilët kishin mbushur Qaben. Kurse ata vetë mes tyre që kishin pak njoħuri, thoshin se idhujt i pranonin vetëm si ndërmjetës që i afronin ata te Zoti. Në një ajet-argument të Kur'anit kjo specifikë pohohet kështu: "Ne i adhurojmë ata vetëm që të na afrojnë më shumë tek Allahu." (Kur'ani, Zumer: 3). Kështu, ndjenja e adhurimit e dedikuar si një amanet i rëndësishëm krijimit të njeriut, edhe një herë tjetër shpër-dorohej, edhe një herë tjetër tradhëtohej! Njerëzit adhuronin drurin, gurin, tokën, diellin, hënën dhe yjet, madje, u kushtoheshin një copë herë idhujve që i kishin bërë me duart e veta prej gjérave të ngrënshme si prej hallve dhe djathi dhe pastaj, pasi i kapte uria, u hynin e i hanin.

Këtë mendim arkaik e këtë botëkuptim të tejkaluar Kur'ani e trajton në këtë mënyrë: "Ata lenë Allahun e jepen pas gjérave nga të cilat nuk kanë as dëm e as dobi dhe thonë: "Këta janë ndërmjetësit tanë te Allahu." Thuaju: "Mos vallë ju i tregoni Allahut për ndonjë gjë që mund të mos e dijë ai në tokë e në qiej? Hasha, mos qoftë e thënë! Ai është i lartë e s'ka të bëjë me gjérat me të cilat ata e barazojnë!" (Junus: 18).

Si dhe: "Kujdes! Feja e vërtetë është vetëm feja e Allahut. Ata që e lenë Atë dhe zënë miq të tjerë, thonë: "Ne i adhurojmë ata për të na afruar më shumë te Allahu. S'ka dyshim se Allahu do të gjykojë për kontradiktën e tyre. Padyshim, Allahu nuk i orienton në udhë të drejtë mohuesit dhe gënjeshtarët!" (Zumer:3).

Përveç kësaj, ata kërkonin edhe justifikim për këtë gjë. Justifikimi më i madh i tyre qe se kështu kishin pasë vepruar edhe etërit e tyre: "Kur politeistëve u thuhet që ta pranojnë revelacionin e Allahut, ata përgjigjen: "Jo, ne shkojmë pas traditës së etërve tanë!" Mos vallë edhe në se etërit e tyre s'kanë kuptuar asgjë e s'e kanë gjetur të vërtetën?" (Bakara: 170).

Drama e vajzave të vogla

Një të keqe tjetër të periudhës së injorancës Kur'ani e tregon kështu: "Kur ndonjëri prej tyre lajmërohet se i ka lindur vajzë, i nxihet fytyra e mbushet plot mllef. Kërkon të fshihet për shkak të asaj të keqjeje që e ka gjetur. Pastaj mendon në se duhet ta mbajë fëmijën duke pranuar turpin, apo ta mbulojë të gjallë në dhe. Ç'gjykim i keq e i mbropshtë!" (Nahl: 58-59). Po, kur ndonjërit prej tyre i lindte vajzë, mbushej plot mllef dhe hante veten nga marazi për këtë ngjarje që, sipas tyre, ishte një ndëshkim dhe jo dhuratë prej Zotit. Prandaj edhe përpiquej të mos dilte në sy të njerëzve. Ndërkaoq, përpiquej të vendoste: ose do ta mbante fëmijën duke pranuar turpin, ose do ta varroste të gjallë atë duke pastruar (!), kështu, nderin e vet.

Ja, pra, kështu poshtërohej femra në kohën e injorancës dhe ky nën-vleftësim, kjo përbuzje e ky poshtërim nuk ishte diçka specifike vetëm për arabët e asaj periudhe. Gjendja ishte po ajo edhe në perandoritë romake dhe sasanite. Duke u nisur nga kjo, mund të thuhet se transformimi i jashtëzakonshëm që kreu Islami midis arabëve në lidhje me botën femërore, ishte një operacion i pashembullt në historinë e njerëzimit në emër të saj.

Po, është Kur'ani që i del për herë të parë përballë kësaj egërsie dhe e ndalon vrasjen e vajzave të vogla për çfarëdo shkaku dhe në çfarëdo kushtesh: "Thuaj: "Ejani t'ju lexoj ato që me të vërtetë jua ndaloi Zoti juaj: ...të mos i mbytni fëmijët për shkak të varfërisë, sepse Ne ju ushqejmë edhe juve, edhe ata..." (En'am: 151).

Sikur Zoti u thoshte: Pse i vrisni fëmijët? Pjesën tuaj të të mirave Unë ju siguroj. A nuk e shihni se toka e pasur si mijëra sofra ju jepet nën urdhrin tuaj? Qielli ju vrapon në ndihmë. Kush mund të jetë përveç Meje ai që për ju sjell retë, lëshon shi e borë dhe bën që të mbijnë miliona bimë? Kur i shihni të gjitha këto, me ç'ndërgjegje dhe me ç'mendje ju kap frika e jetesës dhe i vrisni fëmijët? Por mos harroni: ata që veprojnë kështu, kurrë s'do të meritojnë të bisedojnë me Zotin e tyre, ndërsa ata fëmijët e pafajshëm një ditë do të pranohen para Zotit dhe do të pyeten se për çfarë zakoni i vranë dhe fëmijëvrasësit do të marrin pa tjetër ndëshkimin e krimtit të tyre! Ajeti-argument i mëposhtëm na tregon neve moralin e asaj periudhe në tërë tmerrin e vet: "Dhe kur të pyeten ato vajza të varrosura gjallë se për çfarë mëkat janë vrarë, ..." (Tekvir: 8-9).

Një ditë, një prej sahabeve, pasuesve të Profetit, pati treguar në këtë mënyrë në praninë e tij për egërsinë e periudhës së injorancës: "O i Dërguari i Allahut! Në kohën e injorancës ne i groposnim të gjalla vajzat. Edhe unë kam pasur një vajzë të vogël. Një ditë i thashë s'ëmës: "Vishe vajzën se do ta çoj te daja i saj." (Gruaja e dinte se ç'do të thoshte kjo: pas pak, fëmija i saj, pjesë e mishit dhe e gjakut të saj, do të hidhej në një gropë dhe do të përpëlitech nën dhe gjersa të jepte shpirt. Por ç'e do se gruaja në atë kohë s'kishte asnijë lloj të drejte dhe mundësie për t'i dalë përpara kësaj egërsie; ajo vetëm mund të derdhë lot!) Gruaja bëri siç i thashë. Fëmija kujtonte se me të vërtetë do të shkonte te daja dhe përgatitej e gëzuar. E mora për dore dhe e çova në buzë të gropës që e pata hapur që më parë. I thashë të shihte në gropë. Sapo zgjati kokën për të parë, i dhashë një shqelm dhe e shtyva brenda. Sidoqoftë, arriti të kapej në buzë të gropës. Edhe përpiquej të dilte, edhe më thoshte se më ishte bërë rroba me pluhur të cilin përpiquej ta shkundte. Megjithatë, i dhashë një shqelm tjetër dhe e mbulova të gjallë nën dhe!"

Ndërsa burri tregonte, i Dërguari i Allahut dhe të pranishmit qanin me ngashërim. Njëri prej tyre tha: "Or njeri, e hidhërove të Dërguarin e Allahut!" Kurse Profeti i tha burrit: "Tregoje edhe një herë!" Burri e tregoi edhe një herë ngjarjen. Lotët e syve të Profetit të të dy botëve i rridhnin nëpër mjekër e poshtë. Me këtë përsëritje, Profeti sikur donte të theksonte: "Ja, pra, kështu ishit ju para Islamit! Kërkova të përsëritej tregimi që të kujtonit edhe një herë tjetër vetëdijën e të qenit njeri që ju përftoi Islami!"

Siç u pa nga kjo ngjarje e hidhur, atë ditë njerëzimi kalonte një krizë të rëndë. Çdo natë, në errësirën e shkretëtirës hapeshin gropë të thella dhe, në atmosferën e një mijë e një klithjeve zemërçjerrëse, vajza të vogla të pafajshme jepnin shpirt të mbuluara nën dhe. Për nga egërsia, njerëzimi i kishte lënë prapa edhe çakajtë. Ai që s'kishte dhëmbë, nuk kishte të drejtë jete dhe ishte i

dënuar pa shpëtim të copëtohej mes dhëmbëve të atij që kishte. Shoqëria jetonte në kllapi, ndërsa s'kishte kush t'i thoshte "mjaft!" asaj kllapie!

Pikërisht në ato ditë, Ai që ishte shkaku i krijimit të qenies, ndahej nga njerëzit dhe tërhiqeji në malin Hira që do t'i thoshte "Mali i Dritës" dhe sytë i prisnin agimet shpëtimtare në horizont. Gjithsesi, në ato orë pritjeje, vinte ballin në sexhde, lutej pa pushim dhe i kërkonte Zotit të vet një shpëtimtar për njerëzimin! Në përshkrimet e Buhariut e të Muslimit përdoren shprehje që tregojnë pikërisht për adhurim. Disa herë i

Dërguari i Allahut nuk kthehej në Mekë, por rrinte aty gjersa t'i mbarohej ushqimi. Pastaj kthehej, merrte ushqim dhe vinte përsëri në mal.

Gjithsesi, Ai, nga njëra anë mendonte për qenien, për "paskuintën" e saj, për krijimin dhe qëllimin e krijimit dhe, nga ana tjetër, për njeriun që kish dalë nga drejtpeshimi, për hallin e tij që të shtinte drithmat dhe për vuajtjen e tij zemërpërvluese...

Vlera që ndërrojnë

Po shoqëria ishte mbërthyer nga një gjendje e tillë që të gjitha vlerat njerëzore ishin kthyer përmbyt, virtytet kishin filluar të konsideroheshin turpe, kurse turpet, virtyte. Egërsia duartrokitej, ndërsa ndjenja njerëzore përbuzej. Ujquit, të bërë çobenj, bënин demonstrim force, kurse delet rënkonin në duart e atyre çobenjve të pamëshirshëm. Në mënyrë të tillë ishin përhapur prostitucioni, adulteri dhe imoraliteti, sa që shumica edhe të atin nuk e njihnin. Soji dhe fisnikëria kishin tharë e ishin zhdukur. Pijet dhe kumari nuk ishin aspak ndër gjërat e konsideruara turp. Matrapazllëku vlerësohej si një dukuri normale dhe thithja e gjakut të njerëzve me lloj-lloj spekulimesh konsiderohej si mjeshtëri dhe mençuri.

Ja, pra, ndihej nevoja e një fjale me fuqi eliksiri që t'u thoshte "ndal!" këtyre dukurive. Kjo nevojë ishte aq e fuqishme, sa që shpërtheu menjëherë Mëshira dhe po aty u bë preteksti i dërgimit të detyrës profetike Profetit të profetëve dhe, me ardhjen e tij, çdo gjë ndërrroi aty për aty. Siç ka thënë edhe poeti i madh Ahmed Shevkiu, "Lindi drejtësia/ Plot dritë u mbush gjithësia/ Në buzët e kohës tanë/ buzëqeshje ka dhe krenari".

Koha dhe hapësira që ishin errësirë, me dritën e sjellë nga Hz. Muhammedi u shndërruan menjëherë në një tufë trëndafilash që buzëqeshin. Vite më pas, me rastin e hixhretit, populli i Medinës do ta priste Atë me thirrje që ishin shprehje pikërisht të një realiteti dhe ndjenjash të tilla.

EDHE PARA PROFETESISE AI PATI JETUAR SI PROFET

Njeriu i besueshmërisë

Periudhat e fëmijërisë, të rinisë e të pjekurisë së tij patën qenë në cilësinë e hyrjes, shkallareve dhe shkallëve drejt profetësisë në mënyrë të tillë që një shumicë njerëzish nga ata që e njihnin, i patën besuar dhe i qenë dorëzuar sa po shpallur se ishte ngarkuar me detyrën e profetësisë.

Ai nuk kishte gënjer qoftë edhe një herë të vetme në jetën e tij. Kurse tani pikërisht ky njeri fliste për Allahun dhe thoshte se ishte profet. Si mund të ndodhë që një njeri që nuk kishte thënë diçka të ku-ndërt me realitetin edhe në çështjet më të vogla, të mund të thoshte gënjeshtër në një çështje kaq të madhe e sublime? (15) Një gjë e tillë s'mund të ndodhë kurrsesi! Ja, pra njeriu i asaj dite kështu mendonte; edhe në se jo të gjithë, ata që e linin mënjanë inatin dhe zilinë, besonin menjëherë. Periudha që jetoi Profeti, qe periudha e injorancës, mirëpo ky emërtim i është dhënë kësaj periudhe lidhur me jetesën e atyre që patën mbetur jashtë kohës që qe e posaçme vetëm për të. Ai kurrë nuk e pati jetuar periudhën e injorancës ndonëse pati jetuar në atë periudhë. Ai pati qenë njeriu i sigurisë e i besueshmërisë. Dhe, gjithashtu, çdo njeri të tillë e pranonte atë. Bie fjala, dikush donte të bënte një udhëtim për ç'shkak i duhej ta linte familjen në një dorë të sigurtë. Dhe për këtë, pa u lëkundur aspak, do t'i drejtohej Muhamedit (sav). Në se dikush mendonte t'ia dorëzonte mallin në ruajtje dikujt, për këtë do t'i drejtohej Muhamed Eminit (të Besuarit) duke e ditur se nga malli nuk do t'i prekej as edhe një grimcë. Në se dikush donte të dinte mendimin më të drejtë mbi një çështje, vraponte te ai etaloni i drejtësisë, e dëgjonte atë, konkludonte në bazë të thënieve të tij dhe të gjitha shpjegimet e tij i mbante për parime në çdo punë, sepse, siç thamë, ai s'kishte gënjer qoftë edhe një herë në jetën e tij!

Mos doni argumenta ? Ja, pra! Ai ka dalë në kodrën Ebu Kubejs dhe i pyet njerëzit që ka përreth: "A do të më besonit sikur t'u thosha se pas kësaj kodre po vjen një ushtri për të na sulmuar?" Të gjithë në një gojë i thonë: "Po, do të të besonim, sepse kurrë nuk dëgjuam që të kesh thënë gënjeshtër!" Midis atyre që përgjigen kështu, gjenden edhe armiq të fesë si Ebu Leheb dhe Ebu Xhehil (16). Mirëpo të gjithë e vërtetojnë drejtësinë e tij dhe e pranojnë besueshmërinë e tij. Ai e pati humbur të atin duke qenë ende në bark të nënës, kurse nënën kur qe bërë pesë-gjashtë vjeç. Pastaj e pati marrë nën mbrojtje i gjyshi, Abdylmuttalibi. Por edhe këtë e pati humbur sa pati shkelur në të tetat. Dukej sikur kaderi, paracaktimi hyjnor, e ndante atë prej çdokujt dhe e përgatiste për t'u dorëzuar tërësisht Allahut. Të gjithë mbrojtësit që mund t'i zgjasnin dorën, shkonin një e nga një dhe tërhiqej vemendja mbi mbrojtjen e Providencës Hyjnore drejtërsëdrejti e praktikisht. Ai duhet t'i ketë ndje-rë që në krye të herës në ndërgjegje dhe duhet t'i ketë shqiptuar "Fjalën e Njësisë" dhe shprehjen "Hasbinallah", "Allahu më mjafton". Prandaj të gjithë faktorët apparentë duhej të shmangeshin tërësisht nga mesi dhe ashtu pati ndodhur...

"Abdullah" që do të thotë "Robi i Allahut" dhe "Amine" që do të thotë "Grua e drejtë dhe e besueshme", janë emrat e prindërve që e patën sjellë atë në jetë. Po, ai vinte në botë nga një grua që lindte besim, që ishte ruajtësja e amanetit të besimit e të sigurisë. Po ashtu, emri i të atit të këtij njeriut të nderuar, i cili qysh para profetësisë krenohej me të qenët rob i Zotit, bartte kuptimin 'Rob i Zotit'. Këto nuk janë rastësi. Nuk janë, sepse është Allahu ai që i përcakton.

Ai u rrit jetim

Ai u rrit si jetim. Përpara ishte një ngarkesë e rëndë që do të merrej përsipër, një detyrë e madhe. Dhe duhej që ai të përgatitej që tani. Ai duhej që të përgatitej me një konstrukt që t'i përgjigjej shkallës më të lartë të nënshtimit ndaj Zotit, që të mund t'u vinte gjoksin të gjitha

vështirësive. Allahu e mbrojti atë nga karpriçioziteti i të pasurit si dhe nga përulësia e të varfrtit. Dhe në çdo hap të jetës siguroi përgatitjen e tij si njeri të aftë për të ruajtur maturinë dhe orientimin larg nga ekstremiteti i djathhtë apo i majtë.

Për një lider është shumë e rëndësishme që të kalojë nëpër ditë të tilla plot shqetësim. Ai duhet ta dijë mirë se ç'do të thotë bonjakëri në mënyrë që të mundet të sillet si një baba i dhembshur ndaj popullit të tij. Duhet ta ketë shijuar varférinë që, duke e njohur gjendjen e atyre që ka nën administrim, të ndërhyjë ashtu siç duhet. Ja, pra, karakteri specifik i të Dërguarit të Allahut - zgjatja e dorës jetimit dhe të varfrtit dhe kujdesi për ta - që ndodhej në gjendjen e një fare brenda moralit të lartë të tij, ushqehet me ujin e kësaj jete që jetonte, me dheun dhe ajrin e saj. Edhe pastaj, atëherë kur ai u ngjit majave, duke mos ndryshuar asgjë nga gjendja e tij e kohëve të para, duke jetuar rrafsh e thjeshtë pa ndryshuar mënyrën e të jetuarit gjatë gjithë jetës, tregoi se mbetej një personalitet i pangjashëm. Sa qe gjallë, kurrë nuk e përbuzi jetimin dhe nuk e ktheu duarbosh nevojtarin. Sepse këtë ia pati porositur dhe udhëzuar personalisht Providenca Hyjnore: "A nuk të gjeti Ai ty jetim e të bëri vend? Dhe të gjeti të paorientuar e të orientoi? Dhe të gjeti të varfér e të begatoi? Pra mos e përbuz jetimin! Dhe mos e përzë nevojtarin! Dhe me të mirat që të dha Zoti yt udhëzo!" (Duha: 6-11)

Sa herë që ta këndoj këtë kapitull, megjithëse im atë më ka vdekur vite më parë, përsëri ia ofroj atë si një ndërmjetës të Dërguarit të Allahut dhe i lutem atij shpirti të lartë që të mos më pérzerë nga dera e tij: "Ja një jetim në derën tënde! Mos e përzë nga dera tënde këtë jetim!"

Pranë Abdulmuttalibit

Abdulmuttalibi e pat parandjerë shumë kohë më parë nurin e profetësisë tek ai. Ditët e jetuara me të kalonin pérherë të mbara e të begata. E ulte atë në kuvendet e të mëdhenjve, tregonte respekt dhe konsideratë për të. Tek ai shihte shpëtimin e njerëzimit. Në shikimin e të Dërguarit të Allahut kishte një thellësi të tillë që ishte e pamundur ta konstatoje tek të tjerët. Luej, për të cilin thuhej se ndoshta ishte profet nga etërit, kishte paralajmëruar se një profet i tillë do të vinte prej brezit të tij dhe Abdylmuttalibi, i mbështetur në këtë sihariq, kishte ndjerë se i nipi, Muhamedi, do të bëhej profet. Madje mund të thuhet se pikërisht si rrjedhojë e kësaj e donte të nipin me një dashuri skajore gjer në xhelozë. Kur do të vdiste, ky burrë vigan pati qarë me ngashërim dhe i qe përgjigjur kështu Ebu Talibit që i qe afruar pranë dhe e pati pyetur për shkakun: "Nuk do të mundem më ta marr në gjoks Muhamedin e ta përkëdhel, prandaj po qaj!" Mendoni tani, që ky burrë i cili nuk ishte lëkundur përballë ushtrisë së Ebrehesë e të cilit gjatë dhjetëra vitesh lufte as nuk i ishte njomur syri, qante si fëmijë se do të ndahej nga nipi i tij i dashur! Kjo do të thoshte fund edhe i kujdestarisë së Abdulmuttalibit. Po, edhe ai i mbylli sytë duke dhënë këshillën e fundit. Pas tij, atë "Margaritarin e Pashoq" do ta merrte në mbrojtje Ebu Talibi.

Kalimi te Ebu Talibi

Ebu Talibi e mbajti fjalën. E mbrojti të Dërguarin e Allahut për afro dyzet vjet me radhë, iu bë mburojë atij. Dhe kjo mirësi e Ebu Talibit nuk mund të mbetej pa përgjigje. Providenca Hyjnore i mundësoi atij të ketë një bir si Hz. Aliu. Brezi i çdo profeti ka vazhduar nga vetvetja. Kurse brezi i të Dërguarit të Allahut do të vazhdonte nëpërmjet Hz. Aliut. Madje thuhet se është edhe një rrëfim për këtë që i dedikohet Profetit.

Hz. Aliu përfaqësonte aspektin e prijësisë te Profeti i të Dy Botëve. Nisur nga kjo, ai konsiderohet kurora e të gjithë prijësve. Vlerësimi i lartë që i është bërë e do t'i bëhet gjer në Kiamet, është si një dhuratë e si një përgjigje për bujarinë e treguar prej tij ndaj Ebu Talibit dhe të Dërguarit të Allahut.

Edhe Ebu Talibi, ashtu si i ati, Abdylmuttalibi, ishte vetëm një pretekst në aparençë. Ishte Providenca Hyjnore Ai që e rriti dhe e mbrojti atë. Ndërsa nga njëra anë Allahu e lartësonte atë Personalitetin e Zgjedhur drejt nivelistë profetësisë, nga ana tjetër shoqëria përgatitej në mënyrë që të mund ta pranonte atë në momentin e duhur. Çdo ditë që kalonte, merrnin trajtë edhe më të qartë shenjat e profetësisë së tij dhe Profeti Muhamed (a.s.) ruante pozitën e tij të lartë në aktualitetin e përditshëm si një njeri për të cilin flisnin të gjithë dhe e njihnin nga afër të gjithë.

UDHËTIMET

Udhëtimi për në Damask dhe murgu Bahira

Librat biografikë flasin për udhëtimin e parë të të Dërguarit të Allahut në shoqërim të të ungjit Ebu Talib kur pati qenë ende dyshimtë vjeç. Ky udhëtim qe bërë për në Damask. Karvani bën konak diku në një han dhe Muhamedi caktohet si vëzhgues, ndërsa të tjerët ulen për të pu-shuar. Ndërsa karvani po i afrohej hanit, një murgu të quajtur Bahira, të njobur nga vendasit, i tërheq vemendjen një dukuri. Mbi karvan qëndro-nte një re që e shoqëronte vazhdimesht. Kur karvani qëndronte, edhe reja qëndronte; kur karvani vihej në lëvizje, edhe reja lëvizte. Për këtë, murgu Bahira i fton në ngrënje të gjithë pjesëmarrësit e karvanit. Kjo sjellje e murgut i cili gjer atëherë nuk pati treguar aspak interesim për karvanet, i çudit të gjithë. Të gjithë i përgjigjen ftesës përveç Muhamedit. Dhe murgu nuk sheh midis tyre atë që kërkon. Prandaj pyet në se ka mbetur dikush në rojë të karvanit. Pasi merr përgjigjen, e thërret edhe atë. Sapo Muhamedi hyn në dhomë, murgu në vetvete arrin në konkluzion dhe e pyet Ebu Talibin se kush ishte ai. Ebu Talibi i thotë se ishte i biri, por murgu nuk e beson sepse ka konkluduar se djali është Ai dhe e di se i ati duhej ta kishte lënë jetim pa lindur ende. Më vonë, murgu e heq mënjanë Ebu Talibin dhe e këshillon të heqë dorë nga ky udhëtim, sepse, sipas tij, cifutët ishin njerëz ziliqarë dhe, duke e njobur këtë djalë nga pamja, mund të mendonin ndonjë të keqe për të me që s'ishte nga radhët e tyre. Këto gjëra murgu vetëm sa i mendon, kurse Ebu Talibit i thotë vetëm kaq: "Hiq dorë nga ky udhëtim!.." Ebu Talibi ia dëgjon këshillën, gjen një justifikim, ndahet prej karvanit dhe kthehet pas për në Mekë.

Murgu Bahira thoshte të vërtetën. Por ishte një gjë që ai s'e dinte: Ai ndodhej nën mbrojtjen e Allahut (Xh.Xh.) gjer në fund të jetës, gjë që e shpreh edhe ajeti i mëposhtëm: "Allahu të garanton mbrojtjen prej armiqve". (Maide: 67). Po, kështu i thoshte atij Zoti i vet dhe do ta mbante premtimin gjer në fund!..

Udhëtimi i dytë për në Damask

Udhëtimin e dytë për në Damask Profeti i Dy Botëve e bëri kur ishte njëzet e pesë vjeç. Këtë radhë ai printe karvanin e Hz. Hatixhes me të cilën kishte hyrë në ortakëri. Edhe kësaj radhe ai u takua me murgun Bahira. Murgu ishte plakur mjaft. U gjëzua shumë kur e pa të Dërguarin e Allahut

sepse vazhdimisht e kishte pritur një ditë të tillë. Murgu i tha Muhamedit: "Ti do të bëhesh profet. Ah, sikur t'ia mbërrija ditës kur do të shpallësh profetësin! T'ia mbërrija dhe të të shërbeja!" Por ai nuk i mbërriti ato ditë, por është e padiskutueshme se ky pohim dhe pranim i ka përfshuar atij shumë gjëra në jetën e pasosur.

Çdo njeri atë priste

Numri i atyre që e prisnin dhe që jepnin myzhdën për të, nuk ishte i kufizuar vetëm në dy-tre vjetë. Ata ishin shumë dhe Zejd b. Amri ishte njëri prej tyre. Zejdi, i ati i Said b. Zejdit, pasuesit të njohur dhe njërit prej personave të cilësuar "Ashere-i Mybeshere" si dhe ungji i Hz. Omerit, ishte nga Hanifët. Ky person bënte pjesë në grupin e njerëzve që, pak para se të lindte Profeti qenë distancuar nga idhujt duke deklaruar se ata nuk kishin mundësi për të bërë mirë ose keq. Edhe Zejdi pati bërë parashikime ndër të cilat më të rëndësishmet janë këto fjalë: "Unë njoh një fe, ardhja e së cilës është shumë afër, hija e së cilës qëndron mbi kokat tuaja. Por nuk e di në se do t'ia mbërrij unë asaj dite apo jo!"

Zejdi ishte një njeri i prekur nga një frymëzim, ndërgjegjja e të cilit ishte zgjuar plotësisht kah e Vërteta. Ai i besonte Allahut që ishte një i vetëm dhe Atij dëshironte t'i dorëzohej. Veçse as mundej t'i thoshte "Allahu im!", as dinte se si i duhej bërë adhurim.

Amir b. Rebia, një ndër Sahabe-i Kiram, pasuesit profetikë, na përcjell këto: "Dëgjova nga Zejd b. Amri një ditë të thoshte kështu: "Unë pres një të dërguar që do të vijë nga soji i Hz. Ismailit e i Abdulmuttalibit. Nuk pandeh se do ta arrij atë, por besoj, vërtetoj dhe pranoj se Ai është profet i vërtetë. Në se ti do të jetosh dhe do t'ia arrish atij, t'i bësh të fala prej meje! Do të të flas për portretin e tij, por mos u çudit! "Urdhëro e folë, i thashë". Dhe ai vazhdoi: "Eshtë trupmesatar. As shumë i gjatë e as shumë i shkurtër. Flokët i ka as krejt të drejta, as edhe krejt kaçurrela. Emrin e ka Ahmed. Vendlindja e tij është Meka. Po aty do të dërgohet si profet. Mirëpo më pas, fisi i tij, me që nuk do të jetë i kënaqur me porositë e tij, do ta nxjerrin nga Meka. Ai do të emigrojë në Jethrib (Medine) dhe feja e sjellë prej tij që atje do të përhapet. Kujdes, të mos të të gjejë të papërgatitur! Unë shëtitë vend më vend dhe kërkova fenë e Hz. Ibrahimit. Të gjithë dijetarët çifutë dhe krishterë me të cilët bisedova, më treguan po ato gjëra që të thashë pak më parë dhe e përfunduan fjalën gjithmonë po njëlloj: "Ai është profeti i fundit, pas të cilit nuk do të vijë më tjetër profet."

Amir b. Rebia vazhdon: "Erdhi dita dhe unë u bëra musliman. Ia tregova të Dërguarit të Allahut fjalët e Zejdit një për një. Kur ia dhashë të falat, u përqëndrua dhe iu përgjegj pëershëndetjes. Dhe shtoi: "Unë e pashë Zejdin në xhenet tek ecte duke përveshur palët e rrobës së gjatë".

Varaka b. Nevfel ishte një dijetar kristian dhe, gjithashtu, farefis me Hz. Hatixhenë. Kur të Dërguarit të Allahut pati filluar t'i vinte revelacioni i parë, pati shkuar tek ai për të marrë vesh si qëndronte puna dhe pati marrë këtë përgjigje prej tij: "O Hatixhel! Ai është një njeri fjalëdrejtë. Ato q'ka parë, janë gjithë ç'duhën parë në fillimet e profetësisë. Ai që i ka ardhur, është Virtuti i Madh. Eshtë po Ai që u pati ardhur edhe Hz. Musait dhe Hz. Isait. Në një të ardhme të afërt Muhamedi do të bëhet profet. Në se do t'ia arrij asaj dite, edhe unë do t'i shpreh besimin tim dhe do të bëhem përkrahës i tij."

Kurse Abdullah b. Selam ishte një dijetar çifut. Le ta dëgjojmë personalisht prej tij se si hyri në Islam. "Kur i Dërguari i Allahut emigroi në Medine, edhe unë, si gjithë të tjerët, shkova për ta parë. Përreth kishte shumë njerëz. Kur hyra brenda, nga buzët e bekuara po i derdheshin këto fjalë: "Kur t'u vijë kush, përshëndeteni dhe i jepni për të ngrënë!" Kisha mbetur i mahnitur para magjisë së fjalëve dhe thellësisë që shprehë ftyra e tij. Aty për aty dëshmova dhe u bëra musliman, sepse portreti i tij mund të vërehej vetëm te një profet!".

Abdullah b. Selam ishte një personalitet i rëndësishëm. Sipas shënimit të Ibni Haxherit në librin e tij "Isabe", rridhte nga brezi i Hz. Jusufit. Ishte njeri i nderuar. Dëshmia e tij vlerësohej në vetë Kur'an duke u përmendur në nivelin e argumentit: "Thuaj: Pa mendoni, në se ju e mohoni këtë (Kuran) që është prej Allahut e, megjithëse një dëshmitar nga të bijtë e Israelit e beson si të tillë, ju përsëri tregoni mendjemadhësi, a nuk përbën kjo një padrejtësi? Pa dyshim që Allahu nuk e orienton në udhën e shpëtimit një popull të padrejtë." (Ahkaf: 10).

Dëshmitari prej të bijve të Izraelit, i përmendur në ajet, është Abdullah b. Selam. Sado që disa komentues të kenë thënë se personi i përmendur duhet të jetë Hz. Musai, duke mbajtur parasysh se kjo sure është mekase, pikëpamja se ky ajet është medinas, është më e fuqishme. Domethënë se sureja "Ahkaf" është mekase, kurse vetëm ajeti në fjalë është medinas dhe bën fjalë për Abdullah b. Selamin.

Pse s'besuan ?

Në të vërtetë, të gjithë çifutët dhe krishterët e dinin dhe e njihnin të Dërguarin e Allahut, por zilia dhe urrejtja u bëheshin pengesë për t'i besuar. Gjithashtu kjo njohje ishte aq e saktë dhe e qartë, saqë mjaftonte ta shihnin vetëm një herë të Dërguarin e Allahut. Sepse ata e njihnin atë në të gjithë portretin e vet. Këtë të vërtetë Kur'ani e shënon në këtë mënyrë: "Ata që u kemi dhënë librin, e njohin Atë siç i njohin fëmijët e tyre të vërtetë. Megjithatë, një grup prej tyre e fshehin të vërtetën megjithëse e dinë atë." (Bakara: 146). Fakti që në ajet për të Dërguarin e Allahut thuhet "Atë" pa ia përmendur emrin, aludon se të gjithë adhuruesit e librit (çifutët dhe krishterët), kur thoshin "Ai" duke e pasur fjalën për profetin e fundit, kujtonin Personin që përmendej në Testamentin e Vjetër e në Ungjill. Dhe, pa asnjë dyshim, ai ishte Hz. Muhamedi (sav). Dhe atë e njihnin më mirë se ç'njihnin bijtë e tyre të vërtetë.

Hz. Omeri e pyet Abdullah b. Selamin:

- A e njihje të Dërguarin e Allahut si birin tënd të vërtetë?

Dhe ai i përgjigjet:

- Po, e njihja më mirë se birin tim të vërtetë!

Kur Hz. Omeri e pyet "Si?", ai i jep një përgjigje të tillë: "Mund të dyshoj për tim bir se mos më ka mashtruar gruaja. Por nuk kam dyshim as sa grimca se i Dërguari i Allahut është profeti i fundit!" Kjo përgjigje e gëzon aq shumë Hz. Omerin, sa ngrihet dhe e puth në ballë Abdullah b. Selamin!

Zili dhe xhelozë

Po, ata e njihnin shumë mirë të Dërguarin e Allahut. Mirëpo njohja është tjetër dhe besimi tjetër gjë. E njihnin, por nuk i shfaqnin besim, sepse u bëheshin pengesë zilia dhe xhelozia: "E kur u erdhi prej Allahut libri (Kur'an) vërtetues i librit të tyre e të cilin ata e kërkonin më parë si ndihmë kundër mosbesimtarëve, e mohuan atë (Muhamedin) që e njihnin." (Bakara: 2/89).

Me këtë ajet-argument Zoti tregonte shkakun e vërtetë për të cilin ata nuk e pranonin të Dërguarin e Allahut. E gjithë çështja qëndronte në atë se profeti i fundit nuk ishte hebre. Pa dyshim, po që se profeti i fundit do të kishte dalë mes hebrejve, qëndrimi i tyre do të ndryshonte.

Me të vërtetë, Abdullah b. Selami shkon te i Dërguari i Allahut dhe i propozon: "Më fshihni mua dhe thirrni të gjithë dijetarët çifutë të Medines. Pastaj pyetini ata se si më njohin mua dhe tim atë. Sigurisht që përgjigjja e tyre do të jetë pozitive. Pastaj unë do të dal nga vendi i fshehur e do të shpall se jam bërë musliman!" I Dërguari i Allahut e pranon këtë propozim. Kur dijetarët çifutë hyjnë në dhomë dhe zënë vend, Profeti i pyet: "Si i njihni Abdullah b. Selamin dhe të atin?" Dhe ata i përgjigjen: "Ai dhe i ati janë më të diturit e më të nderuarit mes nesh!" Pastaj Profeti i pyet sërisht: "Ç'do të thoshit po që se ai më vërteton mua?" Dhe ata i thonë: "Eshtë krejt e pamundur, një gjë e tillë nuk mund të ndodhë!" Atë çast del nga vendi i fshehur Abdullah b. Selami dhe, duke shqiptuar Fjalën e Dëshmisi, e vërteton profetësinë e Profetit tonë. Dijetarët çifutë shtangen nga habia dhe, duke i marrë prapë fjalët lavdëruese të shprehura vetëm pak çaste më parë për Abdullah b. Selamin dhe të atin, thonë: "Ky është më ngatërrestari dhe i biri i më ngatërrestarit midis nesh!" Pas këtyre fjalëve, i Dërguari i Allahut i jep fund takimit.

Edhe kjo ndodhi vërteton hapur se çifutët e njihnin dhe e dinin se kush ishte i Dërguari i Allahut, por paragjykimi dhe ideja fikse që ushqenin, u bëhej pengesë në besim.

Edhe Selmani Farisiu është një argument më vete në këtë çështje. Fillimisht ai pati qenë adhurues i zjarrit, megjithatë digjej nga dëshira për të gjetur fenë e vërtetë. Pastaj u njoh me kristianizmin dhe u mbyll në kishë. Nga murgu pas të cilit ishte lidhur, kërkoi, kur po vdiste, t'i rekomandonte një tjetër murg. Në këtë mënyrë, ai pati qëndruar pranë disa vetëve. Kur i pati shprehur të njëjtën dëshirë një murgu fatlumë që po jetonte minutat e fundit, ai i pati thënë: "Biri im, s'ka mbetur kush që mund të ta rekomandoj. Por është afruar mjaft koha e shfaqjes së profetit të fundit. Ai do të vijë mbi fenë Hanif të Hz. Ibrahimit duke u shfaqur atje ku emigroi Ibrahim, por do të emigrojë dhe do të vendoset diku tjetër. Ekzistojnë argumete të qarta mbi profetësinë e tij. Po munde, atje shko. Ai nuk ha sadaka, pranon dhurata dhe midis dy shpatullave ka një vulë si provë të profetësisë."

Vazhdimin ta dëgjojmë prej gojës së tij.

"Kërkova një karvan për të shkuar atje ku më tha murgu. Më në fund e gjeta dhe u thashë njerëzve të më çonin sipas një shpërblimi të caktuar. Pranuan. Mirëpo kur arritëm në luginën e quajtur Kura, më shitën si skllav te një çifut. Kur pashë kopshtet me hurma, mendova se ndoshta ky ishte vendi për të cilin më kish folur murgu. Pastaj, një ditë, erdhi një çifut i fisit Beni Kurejza, më bleu dhe më çoi në Medine. Në Medine punoja në kopshtet me hurma. Ndërkaj, nuk kisha marrë asnjë lajm për të Dërguarin e Allahut. Një ditë prej ditësh kisha hipur mbi një pemë e po mblidhja hurma, kurse imzot po pushonte poshtë. Një çast se nga doli njëri prej djemve të xhaxhallarëve të tij dhe i foli me zemërim: "Zoti i vraftë! I gjithë mileti po shkon në Kuba. Paska ardhur një burrë nga

Meka, paska shpallur se është profet dhe ata i besojnë!" Fillova të dridhesha nga emocioni, aq sa do të bija poshtë mbi kryet e timzoti! Zbrita shpejt dhe i thashë djalit: "Ç'thua more, ç'lajm është ky?" Kur imzot vuri re emocionin tim, më dha një të qëlluar me të pasmen e pëllëmbës duke më thënë: "E ç'të duhet ty? Shih punën!" Kurse unë e mblodha veten: "Hiç...vetëm desha të marr vesh se ç'ka ndodhur..." Dhe hipë përsëri në pemë. Kur u err, mblodha ç'më ndodheshin dhe shkova në Kuba. I Dërguari i Allahut po rrinte së bashku me pasuesit e tij. "Ju jeni të varfër - u thashë - kurse unë kërkova dikë që të jepja sadaka. Ja, merrini këto e hajini!" I Dërguari i Allahut u tha të pranishmëve të hanin, kurse vetë nuk preku asgjë. Në vetvete thashë: "Ja shenja e parë që tha murgu!" Të nesërmen në mbrëmje shkova prapë dhe u thashë: "Kjo nuk është sadaka, por dhuratë. Urdhëroni e hani!" I Dërguari i Allahut i ftoi të tjerët të hanin, por mori edhe vetë. "Në rregull - thashë - u vërtetua edhe shenja e dytë siç tha murgu."

Kishte vdekur njëri nga sahabet, pasuesit e Profetit. Në varrezat e Medines kishte ardhur edhe Ai. Iu afrova pranë dhe i dhashë selam (*). Pastaj i kalova pas dhe u përpoqa t'i shihja myhyrin mes dy shpatullave. E kishte kuptuar qëllimin tim...Megjithëse edhe shpatullat të zbuluara i kishte. E pashë myhyrin! Edhe shenja e tretë ishte siç ma kish përshkruar vite më parë murgu im. S'e mbajta dot veten, iu vara në supet e fillova t'i puthja myhyrin. "Dale - më tha i dërguari i Allahut. Prit të marrim vesh..." U hoqa, u ulëm mënjanë dhe ia tregova një për një ç'më kishin rënë në kokë. U gjëzua shumë. Kërkoi që rrëfimin tim ta dëgjonin edhe pasuesit."

Po, ata që e kanë vështruar atë duke lënë mënjanë inatin dhe zilinë, e kanë gjetur dhe janë shtënë pas tij. Në këtë fakt nuk ka asnë thërrime ndryshim në aspektin cilësor midis të djeshmes e të sotmes. Edhe sot, me mijëra dhe qindramijëra vetë, duke parë fisnikërinë e tij, e vërtetojnë Atë dhe i thërrasin me zë të lartë botës se profeti i fundit është Ai! Megjithatë, është një fakt pa asnë ndryshim midis së djeshmes e së sotmes, fakti që ata që nuk e lenë mënjanë inatin dhe këmbënguljen, nuk e pranojnë kumtesën profetike të tij edhe pse e dinë shumë mirë një gjë të tillë!..

Ndjenja e rivalitetit

Mugire b. Shube tregon: "Po rrnim bashkë me Ebu Xehlin. Erdhi i Dërguari i Allahut dhe nisi të na fliste e të na kumtonte. Atëherë Ebu Xehli iu drejtua vrazhdësish: "O Muhamed! Po qe se na i tregon këto gjëra me prapaqëllim për të gjetur dëshmitarë, mos u lodh kot, unë dëshmoj për ty! Dhe tani na lërë të qetë!" I Dërguari i Allahut u nda prej nesh. E pyeta Ebu Xehlin:

- Me të vërtetë, a e beson atë? - Dhe ai m'u përgjigj:

- Ç'është e vërteta, e di që është profet. Mirëpo midis nesh dhe Hashimitëve ekziston një rivalitet i hershëm. Hashimitët krenohen se kanë rezervuar uji, se dinë të bëjnë kompresa... Të ngrihen e të thonë tani se prej tyre ka dalë edhe një profet, këtë s'e duroj dot!

U mblodhën Kurejshët në këshillë dhe vendosën ta çojnë Utbe b. Rebianë te i Dërguari i Allahut. Ky do të shkonte dhe do ta bindte atë të hiqte dorë prej kauzës së vet. Utbe b. Rebiai ishte nga klasa e intelektualëve të kohës dhe kompetent në letërsi. Shkoi te Profeti dhe, duke paramenduar të bëjë lojëra logjike me të, e pyeti: "O Muhamed! Kush është më i dobishëm, ti, apo yt atë, Abdullai?

Profeti nuk iu përgjegj. Ndoshta pati menduar se përgjigja më e mirë për njeriun sjelljetrashë ishte heshtja. Utbe vazhdoi:

- Po qe se e pranon që ai ka qenë më i dobishëm se ti, dije se ai pati adhuruar pikërisht këta idhuj që ti sot i poshteron. Por po qe se e quan veten më të dobishëm, atëherë fol se po të dëgjoj!

I Dërguari i Allahut e pyeti: "A mbarove?"

"Po" - tha Utbe dhe heshti. Atëherë Profeti i Dy Botëve u ul në gjunjë dhe nisi ta këndonte nga kreu kaptinën "Fussilet". Kur Profeti arriti te ajeti - argument i 13-të, "Në qoftë se ata nuk përgjigjen, ti thuaju: "Unë po ju tërheq vemendjen për një rrufe si rrufeja mbi Adin dhe Themudin!" , Utbe nuk mundi të duronte më! Po dridhej si ndër ethe! E vuri dorën në buzët e bekuara të të Dërguarit të Allahut. Nuk i kishte mbetur pikë fuqie! "Mjaft, o Muhamed! Për emrin e Allahut që beson, mjajt!" - tha dhe u ngrit e iku.

Paria e Mekës prisnin përfundimin. Ebu Xhehli nuk e kishte pëlqyer fare pamjen e Utbes në kthim. U tha atyre që kishte pranë: "Nuk po kthehet siç shkoi!" Ashtu ishte! Utbeja nuk shkoi ku po e prisnin, por drejt e në shtëpinë e vet. Argumentet që kishte dëgjuar, e kishin goditur siç godet rrufeja. Pas pak në derë i kishte shkuar Ebu Xhehli që i jepte mend edhe djallit. Kishte frikë se mos Utbeja kishte besuar dhe mendonte se hekuri duhej rrahur pa u ftohur. I njihte mirë dobësitë e Utbes. Do ta godiste në krenarinë e tij! Dhe i tha kështu: "O Utbe! Dëgjova se Muhamedit të kishte bërë komplimenta e ndere me të tepërt. Të kishte shtruar të ngrëna e të pira! Dhe ti, duke mos i përballuar nderet, kishe besuar! njerëzit kështu flasin..." Utbeja u zemërua tepër. I hipi damari: "Ju të gjithë e dini mirë se unë s'jam nevojtar për të ngrënët e tij. Unë jam më i pasuri ndër ju! Ishin të thënët e Muhamedit që më tronditën! Ajo ç'ka këndoi ai, s'ishte poezi. Nuk di ç'të them! Ai është një njeri fjalëdrejtë! Kur po e dëgjoja tek këndonte, pata frikë se mos na binte mbi kokë ajo që u pat rënë Adit dhe Themudit...

Shkaqe të tjera

Në të vërtetë, këto kundërshtime nuk kufizoheshin vetëm në dy-tre vetë. Në ndërgjegjen e përgjithshme opinioni ishte gjithherë i njëjtë. Mirëpo ndikime të faktorëve negativë të tilla si frika, zemërgushtësia, inati, shpirti i kundërshtimit u bëheshin pengesë në besim dhe nuk arrinin ta deklaronin atë edhe pse e dinin se si qëndronte puna.

Kur'ani, duke treguar për gjendjen e tyre si dhe duke e qetësuar Profetin, urdhëron kështu: "E dimë se ty të brengosin thëniet e tyre, por e vërteta është se ata nuk të quajnë gënjeshtar ty. Të padrejtë e mizorë, ata i mohojnë me ndërgjegje ajetet e Allahut!" (En'am: 33). Sikur të donte t'i thoshte: "Ata të bëjnë ty akuza të ndryshme që të mërzisin e të hidhërojnë. Por kujdes! Të mos të hidhërojnë ty thëniet e atyre që ndo-dhen të shtypur nën dëshirat trupore e të fatkeqëve të dobët që nuk munden të braktisin veset! Në të vërtetë, ata nuk të mohojnë ty personalisht. Po, asnjëri prej tyre s'ngrihet të të akuzojë ty për gënjeshtër, sepse ata e dinë mirë se ti je i pastër nga gënjeshtrat. Janë pikërisht ata që të kanë vënë emrin "Emin", "I Besueshmi". Vër re absurditetin e sjelljes së tyre: megjithëse as vetë nuk u besojnë akuzave që të drejtojnë ty, prapëseprapë gjejnë guxim për një gjë të tillë! E në qoftë kështu, përsë duhet të mërzitesh?!"

Po, në se duhet të jetë dikush që duhet të mërzitet e të hidhërohet, janë ata që i rrinë kundër Personalitetit që i mban në dorë frenat e kësaj bote e të botës tjetër!

PROFETI I PARALAJMERUAR DHE I PRITUR

Lutja e Ibrahimit (as), sihariqi i Isait (as)

Një ditë, njëri prej pasuesve i thotë Profetit: "O i Dërguari i Allahut, a nuk po na flet pak përveten?" Në një pjesë të përgjigjes së vet, Profeti shprehet kështu: "Unë jam lutja e Ibrahimit dhe sihariqi i Isait!"

Kur'ani e prek këtë specifikë në dy ajete.

1) Hz. Ibrahim është lutur kështu: "Zoti ynë! Dërgoju një përfaqësues nga mesi i tyre që t'u lexojë ajetet e Tua, t'u mësojë librin dhe urtësinë e t'i pastrojë (prej idhujtarisë). Ti je i Dituri, Sovrani." (Bakara: 129)

2) Sihariqi i Hz. Isait: "Kujto se Isai, biri i Merjemes tha: "O të bijtë e Izraelit! Unë jam i dërguari i Allahut tek ju, jam vërtetues i Teuratit të dërguar para meje dhe përgëzues për një të dërguar që do të vijë pas meje, emri i të cilit është Ahmed." Dhe kur ai u paraqiti argumente të qarta, ata thanë: "Kjo është një magji e hapët!" (Saff: 6)

Po, i Dërguari i Allahut nuk ishte dikush i dalë në shesh si surprizë! Ai është profeti për ardhjen e të cilit ishte lajmëruar shekuj më parë dhe që pritej nga i gjithë njerëzimi.

Argumenti më i madh për profetësinë e tij është Kur'ani, mrekullia e të cilit është e amshuar. Qindra ajete-argumente të Deklaratës Mrekulli - Kur'an përmendin se Profeti i Dy Botëve është profet i vërtetë. Një person që nuk mundet ta mohojë plotësisht Kur'anin, kurrë nuk mundet ta mohojë kumtesën profetike të Muhamedit (sav)! Vetëm se ne nuk do t'i futemi tanë kësaj specifike që përbën një temë më vete. Fundja, duke iu drejtuar njëri pas tjetrit ajeteve të ndryshëm, pjesërisht e kemi trajtuar edhe këtë temë.

Paralajmërimet e Testamentit të Vjetër

Në këtë pjesë dëshirojmë të citojmë disa fragmente nga Teurati (Testamenti i Vjetër), Ungjilli dhe Zeburi (Libri i Psalmeve) të cilat, megjithë korrigimet që u janë bërë qindra herë, bartin ende

analogji dhe myzhde për të Dërguarin e Allahut. Duke ua lënë hollësitë e çeshtjes veprave të posaçme që merren drejtpërsëdrejti me këtë temë dhe veçanërisht veprës "Risale-i Hamidiye" të Hysejin Xhisriut, do të synojmë të përmendim këtu vetëm disa prej atyre që na duken më të rëndësishme.

Malet Faran

Një sentencë e përkthimit arabisht të Testamentit të Vjetër të botuar në Londër më 1944, thotë: "Zoti u drejtua kah njerëzit në Sina, u shfaq në Sair dhe, duke u dukur në malet Faran, doli në shesh me gjithë për-sosmërinë e Tij." (kap. 33, sentanca 2).

Kjo do të thotë se mëshira e Allahut, mëshira dhe favori i Tij për njerëzimin kanë marrë trajtë në malin e Sinait në bisedën midis Tij dhe Hz. Musait (as). Konkretizimi i kësaj mëshire është profetësia e dhënë Musait në atë periudhë historike. Sair është Palestina. Atje, mëshira e Providencës Hyjnore ka rrethuar, me rrugën e revelacionit, Hz. Isanë dhe ata që ndodheshin në mjedisin e tij. Në të njëjtën kohë, Hz. Mesihu është një profet i madh, i denjë për shfaqjet e Zotit. Shumica, duke mos i dalluar dot shfaqjen nga dukja, kanë rënë në konfondim në këtë çeshtje. Ajo që shfaqet tek ai, është fryma hyjnore. Kurse në malet Faran Providencia Hyjnore është dukur me anë të enigmës së unititetit dhe të nivelit individual unik që përfshin gjithësinë. Farani është Meka, sepse në një vend tjeter të Testamentit të Vjetër tregohet se Hz. Ibrahimi e vendosi në Faran të birin Ismail. Nga kjo kuptohet se në Testamentin e Vjetër, me emërtimin Faran bëhet fjalë për Mekën. Në sentencën në fjalë aludohet radhazi për tre profetë. I pari nga këta është Hz. Musai, i dyti, Hz. Isai (as) dhe, i treti, profeti i fundit, Profeti i Dy Botëve, Hz. Muhamed Mustafai (sav). Në vazhdimin e sentencës në fjalë të Testamentit të Vjetër janë këto pohime: "Pranë Tij do të jenë mijra pasues, modele të përsosmërisë, kurse në dorën e Tij do të ndodhet një sëpatë dytehëshe prej zjarri." Nga kjo kuptohet se ai do të ngarkohet me detyrën e xhihadit.

Tashmë është i njohur fakti se i Dërguari i Allahut, para se të fillonte revelacioni, tërhoiqej në vetmi në një shpellë të malit Hira, ku jepet pas meditimit dhe adhurimit. Edhe revelacioni i parë në këtë mal i pati ardhur. Po qe se Farani nuk është Meka, e cili mund të jetë ai vendi tjeter nga ku të jetë përhapur në lindje e perëndim një fe si Islami? Me që në botë nuk ekziston ndonjë vend i quajtur kështu, Farani i përmendor në Testamentin e Vjetër shënon Mekën. Veçanërisht, ashtu siç e përmendëm edhe më sipër, pohimi "e vendosi në Faran" që përshkohet në sentencën 21 të librit të parë të Testamentit të Vjetër e që tregon se ku u vendos Hz. Ismaili, është argumenti më i hapur e më i madh në favor të thënies sonë. Dhe askush nuk do të kishte mundësi të pretendonte të kundërtën. Kundërshtimet e bëra rreth kësaj çeshtjeje janë polemika vetjake larg kompetencës shkencore. Sidomos pjesa e fundit e sentencës ku aludohet për pasuesit dhe xhihadin, tregon në një mënyrë që nuk le shesh për asnjë ngurrim dhe dyshim se personi në fjalë është Hz. Muhamedi (sav).

Nga soji i Hz. Ismailit

Në një ajet tjeter të Testamentit të Vjetër, Zoti i thotë kështu drejtpërsëdrejti Hz. Musait: "Për ta (të bijtë e Izraelit) do të nxjerr një profet si ti mes vëllezërve të tyre dhe fjalët e mia do t'i vë në gojë të tij dhe do t'u thotë atyre çdo gjë për të cilat e urdhërova." (kap. 18, sentanca: 18).

Edhe sentenca e 19-të është në cilësinë e plotësimit të kësaj: "Unë vetë do të hakmerrem ndaj atyre që nuk do t'u binden fjalëve të tij të thëna në emrin tim!"

Në këtë sentencë, me vëllanë e të bijve të Izraelit aludohet për një profet të ardhshëm nga soji i Hz. Ismailit dhe, siç dihet, si i ardhur nga soji i tij njihet vetëm një profet i cili është Hz. Muhammedi (sav). Veçanërisht theksohet se do të vijë si Musai, me një ligjshmëri të caktuar. Nga ana tjetër, bëhet e ditur se profeti i ardhshëm do të jetë mbarëbotëror. Kurse hakmarrja ndaj të pabindurve duhet të jenë detyrimet dhe ndëshkimet të cilat janë të pranishme vetëm në Islam.

Ky profet që përmendet në Testamentin e Vjetër, kategorikisht nuk mund të jenë Hz. Isai dhe Hz. Jushai, sepse këta janë nga të bijtë e Izraelit. Veçanërisht Hz. Isai nuk ka sjellë ndonjë ligjshmëri të re për një shumicë çeshtjesh, vetëm ka qenë vazhdues i Hz. Musait. Kurse është e qartë si drita se Hz. Jushai nuk i përngjet Hz. Musait, sepse edhe ai nuk ka ardhur me një ligj të ri. Ndërkaq, ajeti-argument i Kur'anit "Ne dërguam te ju një të dërguar që të dëshmojë për ju, ashtu siç patëm dërguar edhe te Faraoni" (Muzemmil: 15) bën të qartë ngjashmërinë mes Hz. Musait dhe Profetit tonë. Në të vërtetë, nuk ka nevojë më tej për ndonjë argument tjetër.

Veçori të tjera

Një sentencë e tretë nga Testamenti i Vjetër. Abdullah b. Amr b. As, Abdullah b. Selam dhe Kabul Ahbar të cilët kanë qenë shquar në njohjen e librave të vjetër, përcjellin se në tekstin e Testamentit të Vjetër i cili në ditët e tyre nuk pati pësuar dhe aq shumë korrigjime, ekziston një sentencë e tillë: "O i Dërguar! Ne të dërguam ty si dëshmitar, paralajmëruar dhe mbështetje për popujt. Ti je robi dhe dorëzanësi im. Ty të dhashë titullin "Përfaqësues". Ai nuk është njeri i ashpër e i trashë. Nuk bërtet me zë të lartë nëpër treg. Nuk i përgjigjet të keqes me të keqe, por fal dhe dhuron. Zoti nuk do t'ia marrë shpirtin atij gjersa të mos e drejtojë me anë të tij një popull që të thotë "Nuk ka zot tjetër veç Allahut!" (30).

Dhe tani le të mendojmë. Këto fjalë të Testamentit të Vjetër kujt i drejtohen? Duke mos ndjerë as nevojën e një analize thelluese, kuptimi aparent i sentencës tregon se fjalët i drejtohen një profeti që do të vijë dhe, midis profetëve, personalisht Muhamedit (sav). Ai është një profet i dërguar për të gjithë njerëzimin dhe sentenca sikur i thotë kështu atij rrëth kësaj teme:

Të dërgova ty për gjithë njerëzimin si një myzhdedhënës i rrugës së drejtë dhe si paralajmëruar e frikësues i tyre për fundin e dhimbshëm të rrugës së shtrembër. Ti do t'u vësh gjoksin të këqiaje dhe do t'i pengosh njerëzit që të shkojnë e të bien në gropën e xhehenemit. Në të njëjtën kohë, do t'u bëhesh dritë të mbeturve në errësirën e rrugëve të shtrembra e plot lakime e, duke i kapur për dore, do t'i mundësosh t'ia arrijnë xhenetit dhe takimit me Bukurinë Hyjnore.

Të dërgova ty si një strehim, si një vendruajtje për bashkësinë e përgjithshme njerëzore të periudhës së injorancës. Kur t'i hapin sytë tek ti, do t'u jepet dora e do të mbrohen dhe për sa kohë do të mbështeten tek ti, do të kenë mundësi të vazhdojnë ekzistencën e tyre.

Ti je robi dhe i dërguari im. Po, edhe ne, në lutjet tona, gjithmonë për pozitën e tij si rob i Zotit dhe për kumtesën profetike të tij bëjmë fjalë. Unë të quajta ty "Përfaqësues". Sikur gjithë njerëzimi të vijë e të ngulet para teje e ti të bëhesh një me ta, përsëri asnjë lëkundje nuk pëson. Çdo profet e ka

një masë përfaqësimi, por ti në këtë dimension je krejt tjetër. Prandaj edhe unë të quajta "përfaqësuesi im"!

Pastaj fjala drejtohet në vetë të tretë:

Ai nuk është njeriu i urrejtjes që ua thyen zemrat njerëzve përreth. Në të kundërt, ai është njeriu i edukatës, i masës dhe i seriozitetit. Nuk thërret e bërtet nëpër sokakë. Dëshira dhe përpjekja për të térhequr vëmendjen e të tjerve mbi veten në këtë mënyrë është shenjë dobësie, nga e cila si dhe nga shenja të tjera si kjo ai është i pastër.

Kurrë nuk i përgjigjet të keqes me të keqe. Vjen një beduin, e kap e e shkund për xhybeje duke i thënë "ma jep të drejtën time!" Ndërsa sahabet, pasuesit e tij, tërbohen nga kjo paturpësi dhe brutalitet, Përmendorja e Mëshirës qesh dhe urdhëron: "Jepini këtij njeriu çfarë kërkon!" Po, ai falte edhe fajet e pafalshme. Mjafton që çështja të mos përbënte një kundërvënie ndaj urdhërave të sheriatit. Pa mendoni një herë! Si u pati thënë mekasve që i patën bërë gjithë ato të këqia atë ditë kur i kishte ardhur rasti t'u bënte ç'të donte? "Shkon, të gjithë të lirë jeni!" Allahu nuk do ta merrte pranë të dashurin e Tij dhe nuk e mori gjersa njerëzit që jetonin rrugën e shtrembër të periudhës së injorancës të mos e gjenin orientimin e tyre me nurin e sjellë prej tij. Lartësimi i tij te Shoku i Lartë do të bëhej kur të përplotësohej feja dhe kur të merrte fund detyra e tij. Do të shkonte në audiencën e mikut të vërtetë duke u larguar nga mesi i njerëzve kur njerëzit e përgatitur prej tij të ki-shin arritur nivelin për ta përfaqësuar atë me të drejtë, sepse detyra e tij në këtë botë atë çast do të kishte marrë fund.

Po, kështu e përshkruante atë Testamenti i Vjetër. Edhe ai, kur të vinte koha, do ta përfaqësonë këtë përshkrim në tërë jetën dhe veprimtarinë e tij. Përshkrimet e Testamentit të Vjetër janë vetë mënyra e të jetuarit të të Dërguarit të Allahut. E kush mund të ishte tjetër veç tij me këto cilësi? Historia nuk njeh ndonjë rast tjetër. Sigurisht! Njeriu për të cilin aludon Testamenti i Vjetër, është vetë Hz. Muhamedi (sav)!

Lajmet e gjëzueshme të Ungjillit

Farakliti

Një sentencë nga Ungjilli i Gjonit: "Mesihu tha: Unë po shkoj te Zoti im dhe juaji gjersa të dërgojë tek ju Faraklitin i cili do të sjellë Interpretimin".

Fjala "Faraklit" ka kuptimin "shpirt i së vërtetës", "ndarës i së drejtës nga e shtrembra". Po, i Dërguari i Allahut është shpirti i së vërtetës! Sepse zemrat e vdekura vetëm me të vërtetën e sjellë prej tij kanë marrë jetë. Për t'i orientuar njerëzit e për t'i sjellë ata në rrugën e drejtë, Ai pati zhvilluar një luftë vetmohuese dhe vetëm në saje të një lufte të tillë që bërë e mundur të ndahej e vërteta nga gënjeshtra, e drejta nga e shtre-mbra. Ja, pati ardhur një Faraklit për të cilin pati paralajmëruar Hz. Mesihu dhe Ai është përfaqësuesi i fundit i Zotit, Drita e të Dy Botëve, Hz. Muhamedi (sav)!

Në Ungjillin e Shën Gjonit, kreu i 14-të, sentencat 15 dhe 16 thuhet kështu:

"Në se më doni, i ruani urdhrat e mia! Unë do t'i lutem Zotit dhe Ai do t'ju japë juve një tjetër ngushëllues, shpirtin e së vërtetës (Faraklitin) që të jetë me ju së bashku gjithmonë."

Dhe tani le t'i shohim me radhë këto sentenca:

"Farakliti është Shpirti i Shenjtë që Zoti do ta dërgojë me emrin tim (domethënë si profet). Ai do t'ua mësojë të gjitha gjërat dhe do t'ju kujtojë përsëri edhe ato që unë ju pata thënë". (Ungjilli i Gjonit, 14:26)

"Kur të vijë Farakliti, do të dëshmojë për mua, po ashtu edhe ju do të dëshmoni". (Gjoni, 15: 26-27)

"Unë ju them të vërtetën. Eshtë më mirë për ju që unë të shkoj. Sepse po nuk shkova unë, nuk ju vjen Farakliti. Kurse po të shkoj unë, ua dërgoj Atë". (Gjoni, 16:7)

"Kur të vijë Farakliti, do t'i qortojë të gjithë njerëzit për shkak të gabimeve dhe do t'i edukojë ata". (Gjoni, 16:8)

Ardhja e parë e ungjillit është bërë në hebraisht dhe pastaj është përkthyer në greqisht. Kurse përkthimi arabisht që kemi ne në dorë, është bërë nga greqishtja. Kështu që nuk mundemi ta dimë se cili është përgjegjësi i emrit "Faraklit" në originalin hebraisht. Kjo fjalë është varianti i arabizuar i fjalës përkatëse në greqisht. Vetëm se ne nuk do të kërkojmë ta ngremë tematikën tonë mbi këtë fjalë duke u përqëndruar vetëm mbi të. Ne do të përpinqemi të shohim në Ungjill vërtetimin, ndoshta, të të gjitha veçorive të profetit të ardhshëm.

Le t'i përdorim si një epilog vargjet e një personi të pasionuar pas profetit, vargjet e poetit të shquar Mevlana - Xhelaledin Rumi:

Cilësitë Mustafai (sav) në Ungjill i kish të shkruar,

Ai që ish enigma dhe oqeani i kulluar i profetëve;

Morali, sjelljet, e ngrëna, agjërimi, luftërat që kish për të fituar,

Një për një i gjen në Ungjill mes radhëve...

Prijësi i Gjithësisë

Ungjilli i Gjonit në kreun e 14-të, sentenca e 30-të thotë:

"Mesihu tha kështu: Unë s'kam për të biseduar edhe shumë me ju, sepse prijësi i kësaj gjithësie po vjen. Tek unë kurrsesi nuk ka gjëra prej tij..."

Te Zeburi, Libri i Psalmeve, në kreun e 72-të, sentenca e 30-të e në vazhdim thuhet kështu:

"Ai do të mbretërojë nga deti në det e nga lumi gjer ku të ketë tokë. Popullsia e shkretëtirës do të përgjunjet para tij, kurse dushmanët do të lëpijnë dheun. Sundimtarët e Tarshisit dhe të ishujve

do të sjellin peshqeshe, Shebaja dhe sundimtarët e saj do të ofrojnë dhurata. Të gjithë sundimtarët do të bien në sexhde para tij dhe të gjitha fiset do ta adhurojnë atë. Sepse ai do të shpëtojë të varférin dhe të pashpresin dhe të braktisurin që thérresin për ndihmë. Duke treguar mëshirë për të varférin dhe nevojtarin, do të sjellë shpëtim për jetën e tyre. Duke u shpëtuar jeta prej padrejtësisë dhe brutalitetit, gjaku i tyre do të fitojë vlerë. Dhe do të luten çdo ditë për të e çdo ditë do ta lartësojnë atë. Emri i tij i amshuar do të ekzistojë gjersa të ekzistojë dielli dhe njerëzit do të bëhen të bekuar me të. Të gjithë popujt atij "i bekuar" do t'i thonë!"

Ashtu siç e prekëm edhe më sipër, ne i hymë kësaj teme vetëm pjesërisht dhe me synimin për të dhënë një mendim. Dhe as që do t'u hyjmë hollësive. Megjithatë, as nuk do të kalojmë pa shtuar edhe këtë: pavarësisht nga përpjekjet për korrigjime të çifutëve dhe krishterëve të djeshëm e të sotëm, të cilëve urrejtja dhe xhelozia u kanë hyrë gjer në palcë, në Testamentin e Vjetër dhe Ungjillin që kemi në dorë, është e mundur të gjenden shumë analogji dhe paralajmërimë lidhur me profetësinë e të Dërguarit të Allahut. Dashtë Zoti, në të ardhmen, në u gjet-shin ekzemplarë me korrigjimet më të pakta të Testamentit të Vjetër, Ungjillit dhe Librit të Psalmeve nëpërmjet zellit të historianëve tanë analistë, pandeh se, pa qenë fare nevoja e interpretimeve dhe komenteve, do të shihet edhe nga njerëzit më të rëndomtë se në to gjenden shenja shumë të qarta mbi të Dërguarin e Allahut. Ndoshta në hadithet që laj-mërojnë se kristianizmi do të pastrohet e thjeshtohet, aludohet edhe në këtë kuptim.

Nga ana tjetër, fakti që në Testamentin e Vjetër, në Ungjill e në Librin e Psalmeve flitet për të Dërguarin e Allahut personalisht si dhe për sahabet, pasuesit e tij, është i sanksionuar në Kur'an dhe Sunnetin, Traditën Profetike. Për rrjedhojë, përpjekja për mohimin e kësaj është perversitet dhe blasfemi.

AI ESHTE NJERIU I DIMENSIONEVE TE VEÇANTA

Ashtu si njeriu i sotëm i mjerë ka humbur gjithato kritere vlerash, ashtu edhe qëndrimi, vështrimi dhe mendimi i tij për profetët dhe veçanërisht për mbretin e profetëve, Hz. Muhamedin (sav) ndodhen sot në një gjendje krejtësisht të përbysur. Ndërkaq, është kategorikisht e pa-drejtë ta vlerësojmë atë me kritere njerëzore sikur të ishte një njeri i zakonshëm. Madje, kjo nuk është as e mundur. Sepse ai është një njeri i dërguar për ta rishikuar konfiguracionin e tokës dhe për t'i hapur njerëzimit horizonte të reja duke u pajisur, për këtë qëllim, me një shpirt të posaçëm dhe me kapacitete të posaçme, kështu që vlerësimi i tij i kapër-cen kriteret tona. Duke u nisur nga kjo, kushdo që të përpinqet për të treguar për të, le të tregojë sa të dojë; ashtu siç duhet dhe plotësisht nuk mundet të tregojë! Njëri prej atyre që e kanë kuptuar më mirë atë, është Hasan b. Thabiti që thotë:

Me fjalët e mia Muhamedin nuk e lavdërova;

Fjalëve të mia me të lavdi u përftova...

Sipas kësaj thënieje, ajo çka u përfton bukuria fjalëve, është përmendja e bukur e tij midis atyre fjalëve, sepse shprehjet tona nuk kanë asgjë që mund t'i përftojnë atij! Në mënyrë po kaq lakonike janë shprehur edhe për Kuranin mendimtarët e mëdhenj të këtij shekulli.

Të gjitha këto, në një masë, janë rezultati i përjetimit të të njëjtave ndjenja e mendime. Kush është shprehur, frysëzimin nga i njëjtë burim e ka marrë dhe të njëjtat gjëra i ka shprehur me të njëjtën formë. Dikush ka zgjeruar dhe qartësuar shprehjen e shkurtër të dikujt, kurse dikush tjetër është shquar për një frysë poetike më të avancuar, megjithatë, të gjithë janë vërtitur rreth po të njëjtit bosht.

Në të njëjtën formë edhe ne jetojmë të veçantën e të qenit umet, bashkësi e Tij, dhe e deklarojmë me zë të lartë harenë tonë gjë që është, në të gjitha aspektet, "e mira, dhuntia e mundësisë për të falenderuar". Sado që ta falenderojmë dhe lavdërojmë Zotin tonë që na ka bërë kryelartë me të mirën më të madhe dhe na ka bërë umet të Hz. Muhamedit (sav), është pak. Ky është një Favor Hyjnor. Favorin Ai ia jep kujt të dojë dhe në masën që të dojë. Vetëm se është i gjerë sa nuk mund të matet me asnje kriter dhe masë nga tonat. Po, ajo që na është dhuruar neve në krahasim me të tjerët, është një det favori që s'i gjendet bregu...

Ai është njeriu i dimensioneve krejt të veçanta. Ajo çka na takon neve të bëjmë, është zelli për ta akorduar veten në vijën dhe frekuencën e tij. Kur sigurohet kjo, në mes fillojnë biseda të hapura e të shifruara. Urdhrat i jep vetë i Dërguari i Allahut. Drejtimin ai e merr në dorë. Kurse cilësia e xhemaaqit, bashkësisë, dhe shoqërisë që do të drejtojë, do të administrojë Ai, është e lartë në atë nivel sa t'i bëjë engjëjt të dëshiruar dhe të përjashtuar prej çfarëdo shpjegimi e përshkrimi.

Ndoshta disave këto thëni tona mund të mos u duken objektive. Punë e madhe! Sidomos pasi që çdo ditë katër-pesë të rinj fytyrëdritë të kenë marrë shpirtërisht nga i Dërguari i Allahut ca përgëzime! Dhe sidomos pasi që disa prej tyre të thonë se kanë hyrë në lidhje me Të fare pa pengesë, drejtpërsëdrejti, madje në botën konkrete!

Ai është vazhdimisht midis nesh me konstitucionin e Tij shpirtëror dhe, sipas disave, me trajtën e Tij materiale të transformuar në drithë. Imam Sujutiu thotë se mbi shtatëdhjetë herë është parë me të Dërgua-rin e Allahut. Po, ai nuk ka vdekur në atë kuptim siç e themi ne, ai vetëm dimension ka ndryshuar. Do të ishte gabim të mendohej vdekja e tij si vdekja e një njeriu të zakonshëm. Sepse Kur'ani thotë se nuk kanë vdekur edhe për dëshmorët, pozita e të cilëve është dy shkallë më e ulët se pozita e profetëve. E në se është kështu, si është e mundur të themi për të "vdiq" me kuptimin që i japim ne kësaj fjale? Ne mund të themi vetëm këtë që ai ka kaluar në një dimension tjetër. Është për këtë arsy që e kanë parë atë njerëzit, shikimi i të cilëve zotëron mundësinë për të kapur ato dimensione. Këta njerëz e shohin atë personalisht atje...

Ata që shpëtojnë prej errësirës së trupit dhe të të qenit lëndë e që arrijnë nivelin jetësor të shpirtit, minden ta jetojnë në të njëjtin çast të shkuarën dhe të ardhmen. Ja, pra, njerëzit e këtij dimensioni edhe rrinë, në këtë çast, pranë e pranë me ju, edhe ndodhen gju më gju me të Dërguarin e Allahut katërmëdhjetë shekuj më parë, në Shekullin e Lumtur. Personat prej kastës së njerëzve të Zotit të cilët thirren "ebdall", mund të gjenden në të njëjtin çast në disa vende. E pse të mos ndodhet ai Mbreti i Profetëve edhe në botën e pastajme, edhe në botën tonë, edhe në praninë tonë, edhe në praninë e profetëve? Ndodhet e do të ndodhet!

Kam për qëllim që të gjitha ç'po them, t'i bëj themelin e atyre që do të them këtej e tutje. Kur shohim kah profetët dhe Profeti ynë, merr rëndësi të madhe këndi dhe qëllimi i vështrimit. T'i lemë mënjanë profetët e mëdhenj; në se parandjerja dhe njohja e shenjtorëve, e të urtëve dhe e

mirëbërësve të mëdhenj kërkon një puritet shpirtëror të posaçëm dhe kthjellësi ndiesore, si mund të njihen e të kuptohen profetët në klimën mjegullore të natyrës lëndësore? Atëherë, duke u përpjekur për t'i kuptuar ata, do të duhet të tregohemi tepër të kujdeshëm e të pozicionohemi me të gjithë delikatesën dhe etiketën e mundshme. Ky kujdes duhet të shtohet disa herë sidomos në përpjekjet për të njohur personalitetin e Profeti Muhamedit (sav). Por ç'e do që prapëserapë, çdo njeri do të ndiejë e do të kuptojë për aq sa ia lejon fuqja e shikimit të syut të zemrës së vet dhe, ndërkaq, askush nuk do të mundet ta konceptojë atë tërësisht me plot kuptimin e fjalës.

Po, Busajriu thotë kështu:

Njerëzit e përgjumur që jetojnë në ëndërra e qetësi,

Si minden ta kuptojnë të vërtetën e Tij?..

QUELLIMI I DERGIMIT TE PROFETEVE

Profetët, pavarësisht nga ndryshimi i nivelit mes tyre, janë shpirtra të zgjedhur, të denjë për shfaqjen e personit të Providencës Hyjnore. Allahu (Xh.Xh.) i ka pranuar ata si të posaçëm vetëm për veten, i ka rritur në mjjedise të mbyllura për të tjerët, i ka zhvilluar dhe ka prerë mundësinë që në sytë e tyre të hyjnë, përveç vetes, iluzione të tjera.

Ashtu si te të gjithë profetët, për më tepër te Profeti ynë, syri i tij nuk ka parë gjë tjetër përvëç Zotit të vet. Po, tjetërkushi nuk ka mundur ta mjegullojë shikimin e tij, nuk ka mundur t'ia turbullojë mendjen. Kur i hapte sytë, ai Zotin e vet shihte; po ashtu, edhe kur i mbyllte, duke e vështruar përsëri Atë, thoshte: "Allahu im, o miku më i Lartë!" Dhe tani le të dëgjojmë se ç'thotë vetë Hz. Aisheja:

"Kur sëmurej ndonjëherë, i Dërguari i Allahut më vinte pranë dhe më thoshte: "Lutu për mua!" Dhe unë merrja në njëren dorë dorën e tij të bekuar dhe, duke shprehur shpresën për shërimin e tij me begatinë e asaj dore, vija dorën tjetër mbi atë ballë që qëndronte mbi kohën dhe hapësirën dhe lutesha... Kur në sëmundjen e fundit desha t'ia marr dorën për të njëtin qëllim, e tërhoqi me forcë dhe u lut: "Allahu im, o miku më i Lartë!" (36).

Ndoshta i Dërguari i Allahut nuk e kishte më mendjen te miqtë e tij tokësorë, por dëshironte Zotin, Mikun e tij të Vërtetë dhe kërkonte të shkonte tek ai në një dimension tjetër.

Ja, pra, profetët që kanë bërë një jetë të tillë me ardhjen dhe shkuarjen e tyre, veçanërisht Profeti ynë, përsë, vallë, kanë ardhur në këtë botë dhe në bazë të ç'qëllimi janë dërguar? Analiza e kësaj teme shumë të rëndësishme paraqet rëndësi edhe më shumë si rrjedhojë e veçanërisht dy parimeve kryesore:

E para: Duke vështruar pozitën e lartë dhe sublime të institucionit të profetësisë, profetët nuk duhen konsideruar si njerëz të zakonshëm.

E dyta: Duhet treguar se ç'rrugë dhe sistem duhet të ndjekin në ditët tona ata që ndodhen nën barrën e përfaqësimit të detyrës profetike.

Nga çfarëdo aspekt që ta trajtojmë çështjen, hapi i rëndësisë së temës nuk do të ndryshojë. Prandaj edhe ne do të përpinqemi që, pa zgjedhur ndonjë renditje të caktuar, t'i paraqesim mendimet tona lidhur me te-mën në fjalë në trajtën e disa nënçështjeve.

1. ADHURIMI

Qëllimi i dërgimit të profetëve bashkohet në të njejtën pikë me qëllimin e krijimit të njeriut. Dhe kjo pikë qëndron në vijën që përcakton pozitën e njeriut si rob i Zotit, për rrjedhojë, adhurimin e Tij nga njeriu.

Allahu urdhëron kështu në Kur'an: "Unë i krijava xhindët dhe njerëzit vetëm për të më adhuruar!" (Dharijat: 56).

Kjo do të thotë se qëllimi themelor për të cilin jemi krijuar, është ta njohim Zotin dhe ta kryejmë denjësish detyrën e robit ndaj tij. Nuk është të hamë e të pimë, të vemë mall e pasuri e të bëhem pronarë ndërteshash të dimensioneve të kësaj bote. Ç'është e vërteta, këto janë nevojat tona të krijimit, por jo qëllimi i krijimit tonë. Ja, pra, profetët na kanë ardhur për të na treguar këtë rrugë enigmatike. Në Kur'an bëhet fjalë për këtë specifikë: "Nuk pati të dërguar para teje që të mos i kemi reveluar: "Nuk ka zot tjetër përvèç Meje, prandaj më adhuroni!" (Enbija: 25).

Edhe në ajetin e mëposhtëm preket e njëjtë specifikë duke e lidhur qëllimin e dërgimit të profetëve me urtësinë e largimit dhe ruajtjes nga idhujt si dhe kryerjes së rolit të prijësit të njerëzimit në udhën e adhurimit të Zotit: "Ne i dërguam çdo populli nga një të dërguar me porosinë: "Adhuroni vetëm Allahun dhe largohuni prej djave!" Allahu i orientoi një pjesë të njerëzve në rrugë të drejtë, por pati edhe prej atyre që u gjykuani me humbje. Udhëtoni, pra, nëpër botë dhe shihni sesi qe fundi i përgënjeshtruesve të së Vërtetës!" (Nahl: 36).

E veçanta e Profetit tonë

Kurse gjendja e Profetit tonë është më e veçantë. I dërguar si mëshirë për të gjitha botët, ai është i ngarkuar me detyrën për të futur në rrugën e adhurimit edhe njerëzit, edhe xhindët. Abdullah b. Mesud e përcjell kështu një ngjarje të jetuar nga ai vetë:

"Shkuam bashkë me Profetin diku. Pasi vizatoi një rreth përreth meje, më tha të mos largohesha prej aty, kurse vetë u largua. Më pas fillova të dëgjoja zhurma. Po shqetësohesha seriozisht se mos i kishte ndodhur ndonjë e keqe të Dërguarit të Allahut, por edhe nuk mund të lëvizja sepse ashtu më kishte porositur. Pas një farë kohe, Profeti u kthye. E pyeta për shkakun e zhurmës: "O i dërguari i Allahut, ç'ishin ato zhurma e ato të goditura?" Dhe ai m'u përgjigj: "Fisi i xhindëve më shprehu besimin dhe më dha fjalën. Pastaj filloi polemika midis tyre. Besimtarët dhe mosbesimtarët u zunë mes tyre. Ajo ishte zhurma që dëgjove ti. Përvèç kësaj, m'u lajmërua edhe vdekja."

Me fjalët e tij të fundit, Profeti donte të thoshte se qëllimi i dërgimit të tij ishte hapja e rrugës së drejtë për xhindët dhe njerëzit. Fakti që atë ditë atij i kishin shprehur besimin dhe bindjen edhe xhindët, do të thoshte se qëndrimi i mëtejshëm i tij në botë s'kishte më kuptim.

Kështu mendonte ai dhe, përmes pohimeve të veta, zbërthente enigmën e synimit e të qëllimit të kumtesës profetike të tij. Në të vërtetë, ai na pati mësuar një lutje neve lidhur me çështjen e zgjedhjes mes kësaj bote dhe jetës së pasosur: "Zoti im, më mbaj gjallë përsa kohë jeta ime të jetë e dobishme për mua. Kur të vijë çasti që vdekja të më jetë më e dobishme, merrma shpirtin duke i dhënë fund jetës sime!"

2. KUMTESA

Një nga qëllimet e tjera të dërgimit të profetëve është edhe kumtesa fetare. Po të mos kishin ardhur profetët, ne nuk do të mund t'i dinim çështjet lidhur me adhurimin, nuk do të mund të merrnim urdhrat dhe ndalimet dhe nuk do të mund të konceptonim përgjegjësinë tonë. Ç'janë namazi, agjërimi, zeqati dhe haxhi? Ç'është statusi i ndalimeve të tilla si pijet alkoolike, kumari, adulteri, faizi, etj? Të gjitha këto dhe shumë çështje të tjera të ngashme i njohim sot me anë të ndërmjetësisë së profetëve. Kësaj i themi shkurt "detyra e kumtesës" që ka qenë po ajo tek të gjithë profetët, të cilët kanë ardhur me të njëjtat mesazhe dhe kanë thënë të njëjtat gjëra në çështjet kryesore edhe në se kanë pasur dallime në hollësirat.

Qëllimi dhe detyra e përgjithshme e profetëve shprehet kështu në Kur'an: "Ata që kumtojnë fjalën e Allahut, frikësohen vetëm prej Tij e askujt tjetër. Mjafton Allahu si llogarikërkues!" (Ahzab: 39).

Po ata kanë ardhur për të realizuar një qëllim të tillë. Pengesa që u ka zënë rrugën, kushdoqoftë dhe çfarëdoqoftë, nuk ndikon tek ata as sa grimca, sepse ata s'e njojin se ç'është frika. Sepse ata kanë frikë gjithmonë vetëm Allahun! Lidhur me këtë çështje, Profetit tonë i thuhet kështu: "O i Dërguar! Kumtoje atë që t'u revelua prej Zotit tënd! Në se nuk e bën këtë, atëherë nuk e ke kryer detyrën. Allahu do të të mbrojë prej njerëzve. Allahu nuk e fut në rrugë të drejtë popullin mohues!" (Maide: 67).

Këtu kuptohet se plotësimi i detyrës së kumtesës prej profetit nuk ka të bëjë me atë si individ, pra, nuk kufizohet në planin individual, por ka përmasa mbarënjerezore, sepse detyra e tij është të ndriçojë gjithë njerezimin. Në të vërtetë, Profeti ynë ishte i vetëdijshëm për detyrën e tij.

Fundja, po të mos qe kështu, dërgimi i tij me një detyrë të tillë qysh më parë nuk do të planifikohej e miratohej.

Kumtesa te i Dërguari i Allahut

Pasi mori përsipër këtë detyrë të lartë, e gjithë jeta e Profetit kaloi me kumtesën fetare. Ai shëtiste derë më derë dhe kërkonte fytyra dhe zemra të njoitura të cilëve të mund t'u kumtonë mesazhin e tij.

Kundërveprimi i frontit përballë, në fillim, qe në formën e indiferencës e të bojkotit. Pastaj vazhdoi me përqeshje e tallje dhe, në fund, me të gjitha format e mundimeve e torturave. I vinin gjemba në rrugën nga kalonte, e vinin në lojë kur falej dhe e konsideronin me vend çdo lloj sulmi dhe dhune ndaj tij. Kurse i Dërguari i Allahut nuk u mërzit e nuk u zbraps prej asnjerës prej tyre, sepse ai kishte ardhur në botë për një qëllim të caktuar. I shkoi disa herë me radhë secilit njeri, përfshi edhe armiqtë e tij vrasës dhe ua paraqiti mesazhin hyjnor. Po, s'dihet se sa herë u shkoi edhe armiqve të fesë e të besimit si Ebu Xhehl dhe Ebu Leheb dhe u tregoi se ç'ishte e drejta dhe e vërteta. Shëtiste nëpër panaire, vërtitej nga çadra në çadër për t'u bërë pretekst i orientimit edhe të një njeriu të vetëm. Portat ku trokiste, i mbylleshin para syve, por një radhë tjeter ai prapë trokiste në atë portë dhe përsëri të njëjtat gjëra... Kur iu prenë shpresat në Mekë, shkoi në Taif. Taifi ishte një vend klimaterik e turistik. Të përkëdhelur prej rehatit dhe mirëqenies, tafasit dolën më brutalë se mekasit. U mblodhën gjithë fundërrinat dhe e përzunë me gurë të Dërguarin e Madh, atë diellin e diejve... Me vete ai kishte marrë birin për shpirt, Zejdin e Harisesë i cili, duke e bërë mburojë trupin e vet, u përpoq ta mbronte Profetin. Megjithatë, disa gurë që e goditën, ia përgjakën trupin e bekuar.

Duke ushmangur nga ajo atmosferë keqkuptimi, Profeti qe tërhequr në rrëzë të një peme kur ia behu Xhebrail Emini që i kërkoi lejë t'u përmbyste mbi kokë malin atyre njerëzve azganë. Qoftë edhe në këto çaste kur ndihej i thyer keqas, nuk mendonte ashtu dhe i përgjigjet "jo" Engjëllit. Duke pasur parasysh se dikush nga ata do të mund të hapte sytë te besimi, ai kundërshtonte ndëshkimin...

Pastaj ai hapi duart dhe iu lut Zotit të tij:

"Zoti im! Të ankohem ty për pafuqinë, dobësinë dhe përfaktin që njerëzve u dukem i pavlerë! O Mëshirues e Bamirës! Ti je Zoti i atyre të pashpresëve që duken të dobët e të pavlerë! Ti je Zoti im! Atëherë, në dorë të kujt po më le? Në dorë të gojëkëqinjve, të fytyrëprishurve apo të dushmanëve që përzihen në punët e mia? Në se me këtë nuk kërkon të më ndëshkosh, nuk ua vë veshin fare belarave e mundimeve. Ndërkaq, mirësia jote, ashtu siç dëshirohet, është shumë më prehëse, shumë më e gjërë. O Zot, për t'u mbrojtur nga përfshirja e ndëshkimit tënd apo nga meritimi i pakënaqësisë tënde, në kompetencën tënde të merituar të punëve të të dy botëve strehohem, në Fytyrën Tënde-Dritë strehohem! O Zot, e pres faljen tënde gjersa ta miratosh atë! O Zot, gjithë fuqia dhe transformimi vetëm në dorën tënde janë!"

Ndërsa ai lutej kështu, dikush afrohet në heshtje dhe i vë përpara të Dërguarit të Allahut një tabaka me vile rrushi dhe thotë: "Urdhëro e ha!" Duke zgjatur dorën për të marrë rrush, Profeti thotë "Bismillah", "Në emër të Allahut!" Për skllavin me emrin "Addas" që solli rrushin, kjo ishte një ngjarje e papritur. Dhe pyet me habi: "Kush je ti?" I Dërguari i Allahut i përgjigjet: "Jam i dërguari i fundit dhe profeti i fundit!" Addasi i hi-dhet sipër dhe fillon ta puthë... Atë që me vite e kishte kërkuar në qiej, e gjeti tani para vetes, madje krejt pa pritur! Dhe i pohon besimin!

Po të mos kishte ndodhur kjo ngjarja e fundit, Profeti do të kthehej shumë i mërzitur nga Taifi. Mëritja dhe hidhërimi nuk ishin për shkak të qëndrimit kundër tij, por si rrjedhojë e faktit se ai askuji s'do të kishte mundur t'i kumtonte diçka. Kurse tani fluturonte nga gjëzimi, sepse Addasi ishte vënë në rrugë të drejtë me dorën e tij!

Po, në se është me vend të thuhet, ai ishte pëllumbi i profetëve. Kër-konte pa pushuar e në çdo vend fytyra dhe zemra të pastra e të shtëna pas së vërtetës dhe, kur i gjente, u frynte atyre

frymëzimet shpirtërore. E, kështu, rrëthi drithësor i mjedisit të tij zgjerohej çdo ditë, gjë që e bënte të tërbohej herezinë.

Ashtu si tërbimi mes përqartjeve i herezisë përballë ekzistencës së Islamit në lindje e perëndim të botës sot, edhe në atë periudhë kështu e tërbonte herezinë zgjerimi i rrëthit të mjedisit të Hz. Muhamedit.

Ky tërbim i çoi ata në një marrëzi të tillë, sa që erdhi dita dhe u ngritën ta shuanin krejtësisht këtë pishtar si të deshin të shuanin me të fryrë diellin në qiell! Ç'po them dhe unë! Dielli është për ne vetëm një mjet metafore e paralelizmi figurativ, kurse drita e sjellë prej Profetit, është që t'i japë shkëlqim vetë diellit, sepse ajo është drita, është nuri i Allahut (Xh.Xh.)! Kur'ani e përshkruan kështu situatën qesharake të heretikëve: "Ata kërkojnë ta shuanë nurin e Allahut me gojët e tyre. Edhe në se mosbesimtarëve nuk u pëlqen, Allahu nuk dëshiron gjë tjeter veçse ta plotësojë dritën e Vet!" (Tevbe: 32).

Ai ndezi një pishtar edhe në shekullin XX dhe me të pothuaj na futi prush në zemra. Mijra dhe qindramijëra vetë vunë ballin në rrugën e tij dhe nisën shërbimin për të lartësuar kauzën e tij. Kjo do të thotë se Providencia Hyjnore deshi të sendërtonte përsëpari një situatë Muhamedane, një rrëth drite dhe një zinxhir të artë gjë që s'mundet ta ndalë as zemërimi, tërbimi e dhuna e herezisë, as dhe sulmi i ushtrive të djallit. Sigurisht, këto farëra të hedhura me pastërti, edhe në se jo sot, nesër me siguri që do të marrin zhvillim dhe drita e shpërndarë prej të Dërguarit të Allahut kurrë nuk do të shuhet!

Kur Meka, më në fund, nuk mundi ta pranonte të Dërguarin e Allahut, ai mërgoi në Medine. Përhapjen e drithës atje do ta vazhdonte. Do të merrej me çifutët dhe hipokritët, do të organizonte ushtri kundër mohuesve e heretikëve e do të ndodhej vetë në krye të atyre ushtrive, do të vërtitej në fushat e luftës me dhëmbë të thyer, me fytyrë të plagosur, i uritur e i etur, por i vendosur të ecë në rrugën e tij. Dhe ashtu pati bërë. Ai nuk e la qoftë edhe për një çast të vetëm detyrën e kumtesës profetike. E kumtoi, e tregoi, e përshkroi, e sqaroi çdo gjë gjer në çështjen më të vogël të fesë. Edhe në kohët kur ndodhej në Medine, edhe kur përleshej me shtetet, kurrë nuk e la pas dore orientimin e individit. Në se një beduin do të vinte e ta pyeste për një çështje që ai e kish rrëfyer qindra herë, ai do t'i përgjigjej me të njëjtën dëshirë dhe pasion pa shfaqur as më të voglën mungesë dëshire!

Kumtesa profetike ka vetëm një kuptim: t'i fusë njerëzit në rrugë të drejtë. Dhe, në esencë, ky është edhe qëllimi i ardhjes së të gjithë profetëve si dhe i Mbretit të Profetëve. Rrugën e drejtë që ne e quajmë "Sirati Mustakim", duhet ta njohë çdo musliman dhe e njeh. Çdo ditë ne, në namazet tonë, e lusim Zotin që të na orientojë në "Sirati Mustakim", domethënë në rrugën e profetëve, e besnikëve, e dëshmorëve. Ajo është një rrugë e gjerë dhe çdokush e ka pjesën e vet të paracaktuar në të, sepse, sipas pohimit të ajetit-argument përkatës të Kur'anit, Profeti i Fundit është dërguar si mëshirë për të gjithë botët!

Veçanërisht ai është dëshmues, myzhdedhënës dhe paralajmëruar e qortues, gjë që e shpreh ajeti-argument i mëposhtëm: "O ti Nebi, Ne me të vërtetë të dërguam ty dëshmues, myzhdedhënës e qortues!" (Ahzab: 45).

Profeti ynë është një njeri i jashtëzakonshëm i cili pati bartur për njëzet e tre vjet me radhë një barrë shumë të rëndë si profetësia, përgje-gjësitë e së cilës i pati çuar në vend në atë mënyrë që në histori nuk e kishte arritur dhe nuk do të mund ta arrinte asnjë burrë që i kishte dalë për zot një kauze. Dhe me këtë shpirt e me këtë vetëdijë ai i afrohej çdo ditë e nga pak fundit të tij të bekuar.

Po kryente haxhin e ndarjes...Le që vetëm një herë pati bërë haxh në jetën e tij! Me që në atë rast bashkoheshin umreja me haxhin, ne i themi edhe "Haxhi Ekber", "Haxhi i Madh". Ja, në këtë haxhin e fundit të tij, i Dërguari i Allahut i hipi edhe një herë tjetër devesë së vet dhe u përpinq të thoshte çdo gjë që duhej thënë e t'i jepte fund. Po, foli për çdo gjë, nga gjakmarrjet te të drejtat e grave, nga faizi te marrëdhëniet midis fiseve. Pastaj, në fund, e pyeti xhemaatin, bashkësinë: "A e kryeva kumtesën?" Dhe, pasi mori përgjigjen "po, e kryeve", e kërkoi Zotin për dëshmitar duke thirrur tri herë: "Ji dëshmitar, o Zot!"

Ai e kishte kryer detyrën drejtësisht. Prandaj edhe ishte me ndërgje-gjen të qetë, me zemrën të kënaqur dhe përgatitej hap pas hapi të shko-nte te Zoti i tij. Por ai në përgjithësi kishte qenë njeriu i vetëkontrollit dhe më i ndjeshmi ndër të ndjeshmit. Për rrjedhojë, të gjithë jetën në një të tillë përgatitje e kishte kaluar duke pyetur vvetven: A munda ta jetoj, vallë, në përshtatje me qëllimin për të cilin më dërgoi Zoti im?

3. SHEMBULL I BUKUR

Një tjetër specifikë që do ta quanim si qëllim të dërgimit të profetëve, është edhe që ata të bëhen një shembull i bukur për bashkësitë e tyre.

Në Kur'an Allahu thotë: "Ishin ata që Allahu i vuri në rrugë të drejtë, prandaj edhe ti përshtatiu atyre!" (En'am: 90). Duhet të na vejë në mendime fakti që edhe vetë Profetit tonë, pasi i përmenden profetët e kaluar emër për emër, i thuhet që të ecë në rrugën e tyre! Edhe neve kështu na bën zë Kur'ani: "I Dërguari i Allahut është një shembull i bukur për ata që shpresojnë shpërblimin e Allahut në Ditën e Ringjalljes, për ata që e përmendin shpesh Allahun." (Ahzab: 21)

Profetët janë për ne prijës dhe imamë. Ashtu siç i shkojmë pas imamit në falje, po ashtu veprojmë në përputhje me shembullin e Profetit edhe në çdo fragment të jetës. Sepse për ne, jetën e vërtetë ai dhe profetët e tjerë e kanë përfaqësuar. Ata që e patën përjetuar periudhën e parë të Islamit, e patën ndjekur Profetin milimetër për milimetër. Prandaj edhe ata si dhe pasardhësit e tyre patën pasur fatin të cilësohen si më poshtë nga Profeti i Dy Botëve. Profeti urdhëron e thotë:

"Do të vijë një kohë që një grup njerëzish do të luftojnë dhe atyre do t'u bëhet kjo pyetje:

- A ka midis jush që ta kenë parë të Dërguarin e Allahut?
- Po, - do të përgjigjen dhe pas kësaj atyre do t'u bjerë në pjesë fitorja.

Pastaj një grup tjetër njerëzish do të luftojnë dhe gjithashtu atyre do t'u bëhet pyetja:

- A ka midis jush që të ketë parë pasuesit e të Dërguarit të Allahut?

- Po, - do të thonë. Edhe atyre do t'u bjerë në pjesë fitorja.

Pastaj përsëri një pjesë njerëzish do të shkojnë në luftë dhe do të pyeten:

- A ka midis jush që të jetë shok me ata që i kanë parë pasuesit e të Dërguarit të Allahut?

- Po, - do të përgjigjen edhe ata. Pastaj atyre do t'u hapen portat e kalave dhe do t'u bjerë në pjesë fitorja."

Në një hadith, porosi të tjin, Profeti ynë urdhëron: "Më të dobishmit e njerëzve janë ata që kanë jetuar të njëjtën kohë me mua. Pastaj pasardhësit e tyre dhe, më pas, pasardhësit e këtyre të fundit." (43). Me këtë ai kërkon të theksojë vlerën dhe virtytin e periudhave të afërtë me periudhën e tij. Sepse njerëzit që patën jetuar në ato periudha, qenë sjellur shumë të ndjeshëm e të kujdeshëm për t'i përngjarë të Dërguarit të Allahut në jetë, në ndjenja e në mendime. Në të vërtetë, dëshira për t'i ngjarë atij njeriu që Allahu kishte zgjedhur si model, si shembull, duhet të përbënte një qëllim dhe ashtu ngjau.

Po, sahabet, pasuesit e Profetit; tabiinët, pasardhësit e pasuesve dhe tebe-i tabiinët, pasardhësit e këtyre të fundit, të gjithë këta, kanë qenë më të ndjeshmit në këtë çeshtje. Dhe në këtë aspekt, ata janë më të dobishëm se njerëzit që kanë jetuar në shekujt e tjera. Hz. Mesihu thoshte: "Flamurët ndodhen në duart e shenjtorëve." Me këtë fjalë ai aludonte për bashkësinë e Profetit tonë. Dhe ky ishte një vlerësim i madh. Në një porosi tjetër, i Dërguari i Allahut thotë: "Dijetarët e ummetit tim janë si profetët e të bijve të Izraelit."

Po, në përngjasimin me Profetin ata i ishin afruar një niveli të tillë, pak pas të cilit fillonin kufijtë e profetësisë.

Ja njëri prej këtyre, Omeri, është shembulli më i goditur! Ai e pati pranuar plotësisht Profetin si një prijës dhe udhëzues për vete dhe gjithë jetën ia pati përngjasuar atij. Ishte njeriu i pashoq, trajta e jetesës së të cilit i përngjante plotësisht asaj të Profetit! Megjithëse i qenë hapur kat më kat dyert e Romës e të Bizantit, megjithëse popuj dhe sundimtarë pranonin t'i bëheshin sklevër, në jetesën e tij nuk pati ndodhur as ndryshimi më i vogël. Jerusalemi në kohën e tij ishte triumfuar; ai Jerusalem sot i mërzitur, i brengosur, i robëruar, njollë e zezë në ballin e botës Islame. Megjithëse ishte realizuar praktikisht pushteti ushtarak, priftërinjtë ngulmonin të mos i jepnin çelësat e qytetit duke thënë: "Nuk i japim sepse nuk e shohim midis jush atë fytyrë që duhet t'i marrë çelësat e qytetit..." Kur situata i njoftohet Kalifit Omer, ai niset për udhë. Me që nuk kishte deve të vetën, merr hua një deve nga prona e familjes profetike dhe, duke u shkëmbyer rregullisht me shërbëtorin, shkojnë në Jerusalem. Për ironi të fatit, kur do të hynin në qytet, radha për të hipur në deve i takon shërbëtorit. Pavarësisht nga këmbëngulja e shërbëtorit, kalifi zbaton ra-dhën, e hip këtë të fundit në deve, merr kapistrën në dorë dhe ashtu hyjnë në qytet...

Ata që e shohin këtë pamje, shkrijnë në çast si qiriu dhe thonë: "Ja, ky është njeriu që përmendet në librat tanë!" Dhe ia dorëzojnë çelësat e qytetit!

Ai Omeri i madh shtrihej i sëmurë nga plagët e hanxharit të një iranasi adhurues të zjarrit. E nxirrte çdo gjë që hante e pinte, s'bënte zë e rrinte indiferent ndaj zërave. Kur shërbëtori vinte për ta pyetur në se donte të hante a të pinte gjë, ose nuk i jepte përgjigje, ose i përgjigjej negativisht vetëm

me vështrim. Kurse kur e lajmëronte me fjalët "O emiri i muslimanëve, është koha e namazit!", i përgjigjej në çast: "Ja, po ngrihem. Kush e le namazin, s'ka pjesë nga Islami!" Dhe ashtu, me plagë të përgjakura ngrivej e falej.

Vepronte kështu, sepse kështu kishte parë te i Dërguari i Allahut. Do t'i përshtatej atij, do të vepronte si ai, do t'i përngjante atij dhe, kështu, do të bëhej shembull për pasardhësit. Po, njëri prej qëllimeve të dërgi-mit të profetëve ishte që ata t'i bëheshin shembull bashkësisë së tyre...

4. SIGURIMI I DREJTPESHIMIT BOTE - AMSHIM

Profetët kanë ardhur për të ralizuar drejtpeshimin botë - amshim.

Me drejtpeshimin e sjellë prej tyre do të shpëtonte njeriu nga qëndrimet ekstremiste të indiferencës dhe teprimit dhe do të gjente kahjen e duhur. Po, as tërheqje nëpër manastire duke braktisur çdo gjë të kësaj bote siç bëjnë priftërinjtë dhe murgjit, as dhe shtënie me gjithçka duke u bërë skllav i saj, por gjetje e udhës së mesme dhe një jetesë e tillë që, në vetvete, është një meritë që mund të shtihet në dorë vetëm nën ndriçimin e revelacionit hyjnor. Sa për mendjen dhe ndërgjegjen, me këto nuk mund të arrihet një drejtpeshim i tillë. Veçanërisht me shkencat abstrakte nuk mund të ngjitet njeriu në një nivel të tillë.

Kur'ani e karakterizon kështu këtë drejtpeshim: "Dhe me ato që të ka dhënë Allahu, kérko të fitosh botën tjeter pa lënë mangut atë që të takon nga kjo botë. Dhe bëj mirë ashtu siç të ka bërë mirë Allahu ty e mos syno për të këqia se Allahu nuk i do ata që shkaktojnë të këqija e çrregullime në tokë." (Kasas: 77)

Në njëren anë të peshores së këtij drejtpeshimi hyjnor ndodhet e vërteta "Me të mirat që të dha Zoti, trego" (Duha: 11), kurse në tjetrën anë ndodhet ajeti "...atë ditë do të pyeten për të gjitha të mirat e kësaj bote" (Tekathur: 8) me shprehjen e tij paralajmëruese. Ja, brenda këtyre kritereve do të ruhet drejtpeshimi!

Hz. Ebu Bekri e pati shpenzuar tërë pasurinë për Allahun. Sepse besnikëria këtë e kërkonte. Në kohën e hilafetit të tij, një ditë, i patën dhënë një bardak me ujë të ftohtë, e pati pirë dhe, pastaj, papritmas, pati nisur të qante me ngashërim, aq sa i kishte bërë edhe të tjerët të qanin. Pastaj e patën pyetur për shkakun dhe u qe përgjigjur kështu: "Një ditë kur isha bashkë me të Dërguarin e Allahut, m'u duk sikur shtynte diçka me duar sikur të deshte t'i thoshte "Largoju prej meje, qëndro larg meje..." E pyeta: "O i Dërguari i Allahut! Diçka po largon me duar, por unë s'po shoh gjë..." Dhe ai urdhëroi e tha: "Përballë m'u shëmbellye bota me tërë shkëlqimin e saj duke më kërkuar që ta pranoja, kurse unë i thashë të qëndronte larg meje. Duke u tërhequr tutje për në një breg, po më thoshte: "Edhe në se ti shpëton prej meje, të betohem se ata që do të vijnë pas teje, nuk do të munden të shpëtojnë nga dora ime!" Edhe unë qava se m'u duk sikur bota më bëri për vete me këtë gotë uji të ftohtë!"

Po, ai dhe të tjerët si ai, megjithëse i kishin mundësitetë të bënин një jetë të qetë e të begatë, patën jetuar vazhdimisht një jetë të matur, sepse ashtu kishte jetuar shembulli i tyre, ai Shembulli i Përgjithshëm, ai Udhëzuesi i Përsosur!

5. MBYLLJA E DERES PRETENDIMEVE

Profetët janë dërguar që Ditën e Gjykit njerëzit të mos kenë asnjë pretendim ndaj Providencës Hyjnore.

Një ajet-argument i Kur'anit e shpjegon kështu këtë specifikë: "Dërguam profetë myzhdedhënës dhe paralajmërues në mënyrë që pas tyre njerëzit të mos kishin pretendime para Allahut. Allahu është Sovran dhe i Gjithëditar!" (Nisa: 165).

Përjashtuar profetët, liderët e tjerë rregullisht nuk kanë mundur t'i bëjnë masat t'u besojnë. Edhe në qoftë se i kanë bërë, me që mesazhet dhe propozimet e tyre kanë qenë të mangëta nga mbështetja hyjnore, me asnjë mesazh, me asnjë fjalë dhe me asnjë sjellje nuk kanë mundur ta kapërcejnë njerëzoren dhe mjedisi i tyre me kohë është shpërndarë si gjethet e zverdhura në vjeshtë...

Kurse prijësia e profetëve nuk është e tillë. Ashtu siç thamë edhe më parë, ata janë njerëz të porositur. Ata janë profetë qysh në mitrën amësore. Jetesa e tyre është harmonike si muzikë, po ashtu edhe të folurit e tyre pothuaj si një poezi! Kur flasin ata, qenia e tërë ngreh veshët dhe i dëgjon. Sa e sa ngjarje e dukuri ndërrojnë ecuri me ardhjen e tyre dhe sa e sa ndiesi lidhen pas tyre. Ligjet efektive në gjithësi disa herë për hir të tyre nuk funksionojnë dhe disa herë ndërrojnë funksion me dëshirën e tyre...

Hidhini një shikim Mbretit të Profetëve! Gur, dhe, dru si dhe kafshë të ndryshme secili pothuaj në hesap të vet kanë hyrë në marrëdhënie me të dhe kanë paraqitur një gjendje sikur të vërtetonin profetësinë e Tij. Ashtu siç përmend edhe Busajriu, "Druri vinte me vrap tek ai dhe, me gjuhën e vet të posaçme, i thoshte: "Ti je i Dërguari i Allahut!"

Me ardhjen e tij materja kishte fituar kuptim dhe kishte dalë nga gjendja e të qenit kaos. Me gjuhën e Kur'anit ai thoshte "...nuk ka asnjë send që të mos e madhërojë Atë, por ju s'e kuptoni (sepse s'është në gjuhën tuaj)..." (Kur'ani, Isra: 44) dhe me këtë sikur i frynte shpirt e jetë çdo qenieje.

Çdo gjë që mësuam, ne prej tij e mësuam dhe materia hipi në fronin e urtësisë. Natyrisht që në këtë mes edhe njeriu arriti të kuptojë se s'ishte diçka e kotë e pa ndonjë qëllim!

Çdo profet ka ardhur me një pjesë mrekullish për t'i bërë njerëzit që të besojnë dhe për të mos u dhënë mundësi pretendimeve të atyre që s'besojnë. Kurse më i madhi i profetëve i pati sjellë të gjitha mrekullitë e paraardhësve të tij dhe pati treguar se ishte Shembulli i Përgjithshëm. Po, çdo bashkësi i pa vetë ose dëgjoi për mrekullitë e profetit të vet. Edhe ne kemi dëgjuar për mijëra mrekulli të të Dërguarit të Allahut ndërsa e kemi parasysh gjithmonë një mrekulli të amshuar si Kur'ani. Pas kësaj, askush nuk ka të drejtë për të kundërshtuar apo pretenduar. Allahu (Xh.Xh.), të vërtetat që ka dashur t'i besojmë, i ka parashtruar para syve të njerëzve me anë të profetëve të vet në një formë mjaft të hapët e të qartë. Sepse kjo ka qenë edhe një nga qëllimet e dërgimit të tyre. Është edhe një moment veçanërisht i rëndësishëm, thënia e Providencës Hyjnore: "Ne nuk dënuam askënd para se t'i dërgojmë profetin!" (Isra: 15). Kjo do të thotë se, me që u dërguan profetët, do të ngrihet edhe peshorja dhe secili do të merret nën përgjegjësi pa iu marrë parasysh justifikimet. Sa bukur e

shpjegojnë këtë specifikë këto ajete: "A mos pandeh njeriu se do të lihet pa përgjegjësi?" (Kijame: 36); "A menduat se ju krijuam për lojë dhe zbavitje dhe se nuk do të ktheheni prapë tek Ne?" (Mu'minun: 115.

VEÇORITE E PROFETEVE

1. SHENJTERI

Asnjë profet nuk ka filluar duke u menduar e duke thënë "të zbatoj një sistem të tillë..." dhe as nuk mund të fillojë! Në çështjen e kumtesës profetike, drejtpërsëdrejtë Zoti dëshiron të bëjë profet dikë nga njerëzit. Kur t'i vijë koha, ia komunikon këtij njeriu të zgjedhur, të krijuar krejtësisht për profetësi, detyrën dhe përgjegjësinë profetike dhe pastaj ai e shpall atë. Çdo profet vjen me revelacionin sipas nivelit të tij, me atë revelacion mbahet gjallë dhe shkon kur ai revelacion t'i ndërpritet. Ç'vlerë të kenë për vazhdimin e jetës sonë elementë themelorë si ajri, uji dhe buka, atë vlerë ka edhe revelacioni për profetin. Ata sikur jetojnë me frymërat hyjnore që vijnë prej Allahut. Nga Burimi i Begatisë së Shenjtë si një erë mëngjesi vazhdimisht fryjnë e vijnë ca gjëra dhe ata mbeten mes njerëzve përsa kohë të fryjnë këto frymëra. Dhe kur ndërpritet kjo, hapin krahët me dëshirë drejt Zotit dhe presin çastin kur do të fluturojnë përtej...

Ata i janë dorëzuar Zotit të tyre me të gjithë qënien e tyre. Çfarëdo që të duan të thonë, ata e thonë vetëm në masën që do Zoti. Me që feja që kanë sjellë është e buruar plotësisht dhe vetëm nga Zoti, ata janë shenjtorë dhe të ngarkuar me përgjegjësinë e sjelljes në vend të një detyre të tillë të shenjtë.

Pranimi ose kundërshtimi i bashkëbiseduesve të tyre gjatë kryerjes së detyrës nuk ndikon tek ta për t'i shmangur nga detyra, e cila është ve-tëm kumtesa dhe shpjegimi. As që i marrin parasysh thëniet apo bëmat e kundërshtarëve. Kurse lëshimet në emër të kauzës së tyre kategorikisht nuk mund të mendohen. Qëndrimi i palëkundur i Profetit Muhamed (sav) nëpërmjet thënies së tij "Edhe sikur të më venë hënën në një sup e diellin në supin tjetër, nuk heq dorë nga kjo kauzë", është parimi i përgjithshëm i tyre.

2. VULLNETARIZEM

Profetët nuk presin asnjë pagesë shpirtërore e materiale si kundërvlerë të shërbimit të kryer. Kur'ani bën fjalë për këtë specifikë të tyre në raste të ndryshme dhe në ajete të ndryshme. Momenti i përbashkët i thënieve të tyre përqëndrohet te e vërteta "Shpërbimi im i përket vetëm Allahut". Sa për ne, mundet të presim një shpërblim shpirtëror edhe në mos qoftë fjala për shpërblim material. Kurse profetët nuk e presin as këtë dhe të gjitha bëmat i bëjnë duke i vlerësuar nga këndvështrimi se ato janë urdhri i Zotit. Për supozim, edhe po ta dinin se, në përfundim, do të digjeshin mes flakëve të xhehenemit, prapëseprapë kthjellësia e mendimeve të tyre nuk do të turbullohej dhe do të vazhdonin të mendonin vetëm për kryerjen e detyrës së tyre...

Profetët janë njerëz që flijojnë ndjenjat e përfitimit materialo-shpirtëror dhe në këtë çështje janë genie eprore. Nuk janë as sevdaja për xhenetin apo frika për xhehenemin që i shtyjnë për të kryer këtë detyrë të rëndë e të vështirë, por vetëm e vetëm dëshira për të fituar miratimin e Zotit të tyre.

Çdo profet është një vullnetar. Kurse pika më e lartë e vullnetarizmit i përket Mbretit të Profetëve. "Umeti, njerëzit e mi!" ka thënë kur ka lindur dhe edhe në ditën e ringjalljes ashtu do të thotë. Shihni se çfarë vullnetarizmi dhe vetëmohimi që, ndërsa portat e xhenetit të hapura kat më kat presin të nderohen me ardhjen e tij, ai parapëlqen të përjetojë çastet më të turbullta të ringjalljes pas katastrofës me qëllim që të marrë me vete edhe umetin, bashkësinë e tij! Jo vetëm farefisin dhe ata që i kanë ndejtur afër, por të gjithë umetin, përfshi edhe atë më mëkatarin!

Po, udhëkalimet shpirtërore të tyre janë të hapura vetëm për një gjë: për pëlqimin dhe miratimin e Allahut! Për çdo gjë tjetër i kanë vënë derës shulin nga pas.

Veçanërisht në ditët e sotme, ata që i kanë vënë shpatullat detyrës së kumtesës e të orientimit që është një detyrë profetike, duhet të kenë shumë kujdes në këtë pikë dhe duhet të sillen me shumë ndjeshmëri. Sepse forca ndikuese e fjalës është e fshehur jo në kumtesën dhe në ligjërimin e bukur, por në të qenët i sinqertë. E të qenët i sinqertë kërkon vullnetarizëm dhe flijim. Pikërisht për të vënë gishtin në këtë konceptim, në Kuran thuhet: "Ndiqni njerëzit që nuk kërkojnë ndonjë shpërblim prej jush e që janë në rrugë të drejtë!" (Jasin: 21) Po, ndërsa ata fluturojnë në qiejt e orientimit, edhe ju ndiqini ata. Sepse nuk kërkojnë prej jush ndonjë gjë në emër të kësaj bote. I mendoni mirë njerëzit që do t'i ndiqni pas me mendje të fjetur, i matni dhe lidhuni pas atij që jeton natë e ditë i mbushur plot me ashkun e shërbimit. Ai duhet të parapëlqejë përgatitjen e rrugëve nga do të kalojnë karrocat e fitores së brezit të ardhshëm, konceptimin dhe arritjen e ditëve të mrekullueshme e të përshndritshme të asaj kohe. Dhe në botën ndiesore të tij të mbrijtjatur me vullnetarizëm e sakrificë të mos bjerë qoftë edhe hija e një kërkese të pafajshme. Ja, të tillë prijës e të parë zgjidhni për vete dhe u shkon pas!

I Dërguari i Allahut ishte njeriu i vullnetarizmit e i sakrificës. Gjatë gjithë jetës as me bukë thekre nuk e pati mbushur barkun. Ndodhte që kalonin ditë, javë e muaj e në banesën e tij të mbushur plot lumturi të mos ndizej zjarr për të gatuar e të mos ziente një enë me supë. Ebu Hurejre tregon: "Shkova një ditë pranë të Dërguarit të Allahut dhe e gjeta tek po falej ulur. Pasi mbaroi, e pyeta:

- O i Dërguari i Allahut, mos je i sëmurë?

- Jo, o Hurejre, e kam nga të pangrënët.

Fillova të qaja. I dashuri i Allahut, për të cilin ishte krijuar gjithësia, falej ulur nga të pangrënët! Kurse ai më qetësoi kështu kur më pa të përlotesha:

- Mos qaj, o Eba Hurejre! Ai që vuan në këtë botë ankthin e urisë, do të jetë i sigurt nga ana tjetër se do të jetë i mbrojtur nga ndëshkimi i Zotit!

Një grua medinase i kishte sjellë Profetit një si dyshek dhe Hz. Aisheja e kishte shtruar mbi rrogozin mbi të cilin ulej e prehej gjithmonë ai. Kur Profeti kishte ardhur dhe e kishte vënë re ndryshimin, kishte kërkuar shpjegim për këtë. Pas përgjiges së marrë, kishte thënë:

- O Aishe! Ktheje mbrapsht menjëherë këtë. Betohem në Allahu se, po të desha, Allahu më vinte djathtas e majtas male me ar e argjend, por unë s'dua...

Ashtu është, po të donte, ai mund të kalonte një jetë komode. Një ditë kishte ardhur një engjëll e i kishte sjellë të fala nga Zoti: "A do të bëhesh një profet sundimtar apo një profet rob?"

Engjëlli Xhebrail i vjen në ndihmë: "O i Dërguari i Allahut, tregohu i thjeshtë!" Dhe Profeti e bën zgjedhjen: "Dua të jem një profet që një ditë i pangrënë lutet e që një ditë tjetër i ngopur falenderon!"

Profeti rrinte bashkë e hante bukë me shërbëtorët e skllevërit. Një grua që një ditë sheh një pamje të tillë, i thotë me përbuzje: "Je ulur e ha bukë si një skllav!" Kurse Zotëria i Gjithësisë i përgjigjet: "A mund të ketë skllav më të lumtur se unë? Unë jam skllav i Zotit!"

E gjithëjeta e të Dërguarit të Allahut është e mbushur me tabllo vullnetarizmi e sakrifice. Tani përtani, hollësitë po ua lemë mijëra librave që kanë për tematikë jetën e tij të lartë. Po, të gjithë profetët me të në krye kanë jetuar si vullnetarë dhe njerëz të sakrificës dhe nuk kanë kërkuar asgjë nga sendet e kësaj bote apo tjetrës si kundërvlerë të shërbimeve që kanë sjellë. Është përkthetë që fjalët e tyre kanë pasur ndikim. Në qoftë kështu, ata që kërkojnë që fjalët e tyre të kenë aftësi ndikimi si të ishin një eliksir, para çdo gjëje tjetër duhet të mësojnë të mos kërkojnë asgjë dhe prej askujt në përgjigje të shërbimit të kryer!

3. PRINCIPALITET

Principalitet do të thotë që çdo gjë që bën, ta bësh për Allahun dhe, gjithashtu, çdo gjë që nuk bën, për hir të Allahut të mos e bësh. Profetët janë personalitetë të përgatitur pikërisht me një principalitet të tillë që në krye të herës. Çështë e vërteta, njeriu me përpjekje mund të arrijë në principalitet në një pikë të caktuar, por ç'ë do se pika ku mund të arrijnë njerëzit e zakonshëm është vetëm një fillim për profetët. Ata janë bërë pothuajse vetë esenca e principalitetit. Këtë specifikë Kur'ani e shtjellon kështu duke e personifikuar te disa profetë: "Përmendju në libër edhe Musanë! Ai ishte një i dërguar dhe profet i zgjedhur." (Merjem: 51).

Po ashtu edhe për Hz. Jusufin: "Vërtet ai ishte nga robërit tanë të zgjedhur!" (Jusuf: 24).

Kurse për personalitetin e të Dërguarit të Allahut i flet kështu ummetit, bashkësisë së tij: "Pa dyshim që Ne ta zbritëm librin për hir të së vërtetës, prandaj ti adhuroje sinqerisht Allahun!" (Zumer: 2)

Dhe në një vend tjetër Allahu e porosit kështu të flasë të dashurin e Tij: "Thuaj: Unë e adhuroj Allahun sinqerisht duke ia dedikuar fenë vetëm Atij!" (Zumer: 14).

Shkaku i adhurimit është urdhri i Allahut dhe rezultati, pëlqimi dhe miratimi i Tij; kurse frytet dhe përfitimi janë ato që do të japë Zoti në jetën tjetër. Adhurimi e përfshin në vettvetë tërë një jetë dhe e bën veten të ndihet si një vetëdijë e konceptim në të gjitha sjelljet e besimtarit.

Mendimtari i madh i shekullit tonë, duke thënë "Punoni për Allahun, filloni për Allahun, përpinquni për Allahun dhe veproni brenda kuadrit të pëlqimit dhe të miratimit të Tij!", edhe bën përkufizimin e principalitetit, edhe flet për rëndësinë e tij.

Principaliteti është emërtimi i të qenit i drejtë e i orientuar për njeriun. Në jetën e një njeriu të tillë nuk ka zigzage. Diagrama e zhvillimit të tij shpirtëror është gjithmonë në ngjitje. Eshtë për këtë që njerëz të tillë kanë mundur ta ruajnë thjeshtësinë e ditëve të para edhe pasi janë ngjitur në maja. Mirëpo ç'e do që ata janë aq shumë pak!

Në historinë e njerëzimit është vetëm një njeri që ka arritur në këtë majë dhe ai është i Dërguari i Allahut. E si të mos jetë kur midis ditës së parë kur nisi të bëjë të njojur kauzën e tij dhe ditës kur u triumfua Meka, në sjelljet e tij përsa i përket thjeshtësisë nuk pati treguar edhe ndryshimin më të vogël?

Meka qe marrë me paqe. Në se pati nja-dy ngjarje të veçuara, përfshirja e tyre në të përgjithshmen nuk është e drejtë. Duke hyrë në atë vend të bekuar nga ku ishte nxjerrë vite më parë, Profeti i të Dy Botëve nuk hynte me pamjen e një komandanti triumfator. I hipur mbi kalë, e mbante kokën aq ulur, sa ajo kokë e bekuar pothuaj do t'i prekte në jelet e kafshës.

Ai nuk e pati ndryshuar sjelljen dhe qëndrimin as gjatë periudhës kur pati ndejtur në Medine. Sahabet, pasuesit e tij, ngriheshin në këmbë kur hynte ai. Dhe ashtu është, duhet të ngriheshin! Madje edhe të vdekurit duhet të ngriheshin nga varret e t'i shprehnin respektin e tyre! Ai e meritonte me të tepërt një respekt të tillë. Kurse ai ndjehej seriozisht i shqetësuar nga ngritja në këmbë e pasuesve dhe çdo herë u thoshte: "Mos u ngrini në këmbë si fëmijët ndaj të mëdhenjve" dhe i qortonte.

Po, ashtu si ta fillonte ai një detyrë të shenjtë, ashtu edhe e mbaronte. Jeta e tij pati kaluar pothuajse si në një harmoni melodike. E mbaronte punën në po atë perde ku e pati filluar dhe kjo do të thoshte një sukses i madh. Madje, në një aspekt, ai e pati filluar këtë melodi hyjnore në "lento" dhe, në përfundim, pati kaluar në "fortissimo" duke gjëmuar qiej e tokë!

Gjatë gjithë jetës ai adhuroi vetëm Allahun duke ia dedikuar Atij fenë, ndiesitë ia mbushën zemrën e dolën nga shtrati me afërsinë e ndjerë për Të, syri i kërkoi në çdo vend veprën e Tij, gjithë ndjenjat i valuan e u derdhën me kënaqësinë shpirtërore të buruar prej Tij! Ai pati hapur sytë te e vërteta, pati hapur velat drejt së vërtetës dhe qe sjellë kudo duke thënë gjithmonë "Allah!" me një oreks që s'dinte të ngopej. Sepse ai ishte njeri i principalitetit!

Edhe vetëdija e favorit tek ai përbente një dimension të veçantë. Sepse favori brenda përkufizimit të tij personalisht ishte kryerja e adhurimit sikur ta shihje Allahun. Po qe se çështjen do ta shpjegonim figurativisht, do të thoshim se, ndërsa të tjerët faleshin duke u kthyer nga Qabeja, ai e falte namazin brenda në Qabe!

4. KESHILLE E MIRE

Duke bërë të njojur dhe përhapur kauzën e tyre, profetët kategorikisht nuk hyjnë në dialektikë. Ata u afrohen njerëzve me urtësi dhe këshillë të mirë. Me të vërtetë, Kur'ani i shprehet kështu Profetit: "Ti thirr në rrugën e Zotit tënd me urtësi e këshillë të mirë dhe polemizo me ta në formën më të pëlqyeshme..." (Nahl: 125). Me fjalë të tjera, kërkon t'i thotë që urtësinë e fshehur në materie dhe të fshehtën e krijimit ta tregojë në mënyrë të butë dhe me një stil bindës. Të përpinqet për t'ua ngopur mendjet dhe zemrat pa ua prekur ndjenjat.

Profetët nuk i kanë pëlqyer aspak demagogjinë, dialektikën dhe stilin filozofik. Në se dje apo sot i janë drejtuar demagogjisë disa kokëtrashë, me këtë rrugë askujt nuk ka qenë e mundur t'i tregohet diçka. Edhe Providanca Hyjnore nuk ka dashur t'i preokupojë profetët me të tillë gjëra boshe. Detyra e tyre ka qenë kumtimi dhe përhapja e çështjeve fetare me urtësi dhe këshillë të mirë.

Njeriu nuk është identitet i vetëm një koke dhe mendjeje; ai ka edhe një zemër, një shpirt, ka enigmën e tij dhe të gjitha këto kërkojnë e presin të kënaqen. Ja, pra, profetët, duke i trajtuar njerëzit në të gjitha këto aspekte e duke u kumtuar mesazhet e tyre profetike, i bindin dhe i kënaqin ata në të gjitha aspektet e individualitetit të tyre. Dhe rezultati i një kumtese të realizuar pa lënë mangët asnjë prej specifikave njerëzore, është atrimi i lëkundjeve te ideja e unitetit e asgjësuar në besimin e bashkëbiseduesit, gjë që është vetë qëllimi i krijimit të njeriut.

Te të përgatiturit në rrethin e mësimit të profetëve del në pah një fakt tjeter. Në praninë e tyre, krahas syve që shohin këtë botë, hapen edhe kapakët e syve të zemrës dhe çështjet e papërceptuara e të panjohura për dikë tjeter, për ta bëhen të qarta më në fund. Sikur e gjithë bota tjeter të fryhet e të derdhet me lëkundje e dyshime, këta njerëz s'bëjnë gjë tjeter veç të kalojnë duke hedhur sytë me një vështrim ironik. Sepse në hojet e intuitës së krijuar në ndërgjegjet e tyre nuk mund të hyjë e të vendoset asnjë mizë dyshimi...

Njëshin që njohin ata, Allahu ua bën një mijë, njohurive u jep bereqet dhe ua mëson ato që s'dinë. Erërat fryshtojnë që vijnë nga qiejt, i shndërrojnë pothuaj në quell zemrat e tyre dhe ata, duke i zbatuar shkronjë për shkronjë ato që dinë, gjejnë pegasin që quhet "fjala e bukur" dhe lartësohen lart pa pra.

Madje midis tyre përgatiten të tillë si Hz. Aliu që thotë: "Edhe sikur perdja e së fshehtës të hapet, faktet që shoh nuk do të ndriçohen më shumë!" Me fjälë të tjera, kërkon të thotë se edhe sikur të hiqet perdja e së padukshmes dhe, si rezultat, të shohë çdo gjë që i duhet të shohë, prapëseprapë nuk mendon se do të arrijë një horizont besimi më të largët se ai i sotmi, sepse ajo çka di ai, është e tillë që e vendos atë pikë-risht në fokusin e besimit për të panjohurën. Kjo fjälë në gojën e një njeriu si Hz. Aliu, është një fjälë e thënë në nivelin e "falenderimit për të mirën". I Dërguari i Allahut e ka shpallur atë, me miratimin e Zotit, si atin e prijësve gjer në Kiamet. E pati sjellë atë në qelizën e tij të lumturisë, e pati martuar me Hz. Fatimenë, me atë lulen e bahçes profetike, dhe nga ajo martesë e lumtur patën ardhur në botë dy bukuri, Hz. Hasani dhe Hz. Hyseni. Në mënyrë të veçantë, të gjithë prijësit dhe majat ndërmjet tyre gjithë prej këtij burimi patën shpërthyer...

Po, ashtu siç qe Hz. Aliu, edhe pothuaj çdo hallkë e zinxhirit të artë të lidhur pas tij qenë bërë heronj përfaqësues të kësaj vetëdijeje.

Kjo vetëdijë zhvillohet tek ata që kanë rrokur enigmën e favorit si rezultat i besimit, të cilët, duke qenë ende në këtë botë, meritojnë komunikimin "...ta hoqëm perden dhe ti tashmë sheh shumë prehtë!" (Kurani, 50/22). Sapo që kjo gjendje e cila në terminologjinë perëndimore quhet "intuitë", fillon të veprojë në ndërgjegjen e njeriut, bota e jashtme hesht dhe vetveten e mbështjellin tingujt zhurmëruesh të parandjenave të brendshme duke kaluar, kështu, në një situatë shpirtërore disiplinueshe, sepse Mbreti i ndjenjave intuitive është ulur në fronin e tyre. E, atëherë, pse duhet kërkuar Ai jashtë?

Ja, pra, Profeti që i lartëson nxënësit e vet në një ndiesi dhe mendim të tillë, në metodë ka marrë për parim gjithmonë këshillën e mirë në kuptimin e plotë e të përgjithshëm të saj, po ashtu edhe ndërtesën e orientimit mbi këtë themel e ka ngritur.

Specifikat për të cilat u përpoqëm të flasim në këtë kapitull, ajeti i mëposhtëm i shpreh me stilin më konçiz e më të mrekullueshëm:

"Ju dërguam një Përfaqësues nga mesi juaj që t'ju lexojë ajetet tonë, t'ju pastrojë, t'ju sjellë librin e urtësitë e t'ju mësojë ato që s'i dini." (Bakara: 151).

Pasi kemi parashtruar dhe ilustruar nisur nga raste të ndryshme ndjeshmërinë dhe metodën e Profetit të të Dy Botëve lidhur me tematikën në fjalë, e shohim të tepërt të shtojmë diçka tjetër. Megjithatë, po qe se do të bënim një përbledhje me dy-tri fjali, do të mund të thoshim kështu: Ai gjithmonë i fliste bashkëbiseduesit me një mënyrë dhe metodë brenda kuadrit të urtësisë, të pastër nga mangësitë dhe tepritë, të tillë që do t'ia ngopte mendjen, zemrën dhe ndërgjegjen, në përputh-je me gjendjen dhe nivelin e tij. Për rrjedhojë, në përgjithësi, ata që ndaheshin prej tij pasi e kishin dëgjuar, ndaheshin të tillë që kishin fituar besim e siguri. Në se ka ndodhur që të ketë raste si ai i Veldig b. Mugires dhe Utbe b. Rebiait që, megjithëse e kanë pranuar se thëniet e Hz. Muhamedit janë të vërteta, nuk kanë shpëtuar dot nga të qenit robër të krenarisë dhe mendjemadhësisë bashkë me ata që janë bërë kurban i frikës nga e reja dhe, për pasojë, kanë mbetur në herezi, pra, në se ka pasur raste të tilla, këto janë mangësi që u përkasin plotësisht subjekteve në pozitën e receptorit. Disa herë ka pasur edhe raste si poeti Asha që, megjithëse e kanë pranuar çdo gjë, kanë kërkuar kohë për shkak se nuk kanë mundur t'i braktisin veset e tyre; në se këta kanë vdekur para se të hynin në rrugë të drejtë, kjo duhet të shpjegohet me faktin që kaderi dhe kadaja përkatëse e tyre ka hyrë në veprim që më parë. Në asnjërin nga këto raste nuk ekziston ndonjë mangësi dhe e metë që t'i reflektohet të Dërguarit të Allahut dhe nuk mund të ekzistojë, madje!

5. THIRRJE PER UNITET

Në Kur'an, kur tregohet se si u janë drejtuar profetë të ndryshëm fiseve të veta, përdoret kjo shprehje: "O njerëz të mi! Allahuñ adhurojeni, se nuk keni zot tjetër përvçe Tij!" (Hud: 84).

Kauza e çdo profeti me këtë të vërtetë fillon dhe me të i vihet pika.

Marrëveshja e njëzëshme në këtë pikë e këtyre personaliteteve të shquar të ardhur në kohë e vende të ndryshme si dhe fakti që kanë proklamuar gjithmonë të njëjtat të vërteta, nuk le asnje lëkundje e dyshim që ata nuk kanë kumtuar idetë dhe mendimet e veta, por mesazhet e marra nga Zoti i tyre. Eshtë e papranueshme mendërisht që të jenë unanimë për të njëjtën çështje njerëz me dhundi dhe aftësi krejt të ndrysh-me e që kanë jetuar në kohë dhe vende të ndryshme. Ju bëheni dëshmi-tarë të faktit se midis ndjekësve të një shkolle, madje edhe midis bashkëkohësve, në çështje shumë të vogla e të thjeshta të një pjese rrymash filozofike ka shumë ndryshime dhe kontradikta. Ja, pra, ky kontradikcion në rrymat me burim mendimin njerëzor dhe polemikën si dhe ky unanimitet në sistemet e ofruara nga individë të zgjedhur me revelacionin hyj-nor, tregon se të parat janë me burim subjektiv e iluziv, kurse të dytat janë të orientuara e të qëndrueshme, me një fizionomi përfundimtare. Sigurisht, uniteti i fjalës te profetët dhe fakti që të gjithë ata kanë ardhur me të vërtetën e unitetit hyjnor, eshtë, përsëri, një specifikë e atij institucionit. Eshtë për këtë arsy që i

Dërguari i Allahut ka urdhëruar: "Fjala më e lartë dhe e virtytshme e thënë prej meje dhe prej të gjithë profetëve të ardhur para meje, është fjala që përmblidhet në këtë shprehje: "La ilah illallahu vahdehu la sherike lehu", "Nuk ka zot tjetër përveç Allahut Një të Vetëm e të Pashoq!"

ATRIBUTET E PROFETEVE

BESNIKERI DHE DREJTESI

Drejtësia është boshti qëndror i profetësisë. Profetësia lëviz në orbitën e drejtësisë. Çdo fjalë e dalë nga goja e profetit ka pamjen e diçkaje të vërtetuar për drejtësinë e saj, sepse profetët nuk bëjnë kurrë ndonjë deklaratë kontradiktore. Kur'ani bën fjalë për këto karakteristika të profetëve duke na folur neve për madhështinë e tyre.

"Përkujto në libër edhe Ibrahimin. Vërtet ai ishte një profet i drejtë!" (Merjem: 41).

Me fjalë të tjera, i thuhet Hz. Muhamedit (sav) të kujtojë në Levhi Mahfudh ose në Kur'an që është e vërteta e palëkundshme ose kopja e tij, Ibrahimin si një profet me fjalë, sjellje e mendime të drejta.

"Përkujtoju në këtë libër edhe Ismailin. Ai ishte njeri që e mbante fjalën, ishte i dërguar dhe profet." (Merjem: 54).

"Kujto në libër edhe Idrisin. Ai ishte një profet shumë i drejtë. Ne e lartësuam atë në një pozitë të lartë." (Merjem: 56-57).

Duke përcjellë fjalët e shokut të burgut të Jusufit, Kur'ani bën fjalë përsëri për të njëjtat karakteristika: "O Jusuf, o ti i drejti..." (Jusuf:46)

E si të mos janë të përgatitur me drejtësi ata, kur Allahu edhe njerëzit e zakonshëm i do që të janë të drejtë dhe në Kur'an i ngre lart të drejtët:

"O ju që besuat! Kinie frikë Allahun dhe bëhuni bashkë me të drejtët!" (Tevbe: 119).

"Besimtarë të vërtetë janë vetëm ata që i besuan Allahut dhe të Dërguarit të Tij, që nuk dyshuan dhe që luftuan në rrugën e Allahut me pasurinë dhe shpirrat e tyre. Vetëm ata janë të drejtë!"(Huxhurat: 15).

Besnikët janë të denjë për lavdërim

Besnikët që janë burra të fjalës, ngrihen lart në Kur'an: "Mes besimtarëve ka sa e sa burra që e mbajtën fjalën e dhënë, nga të cilët dikush dha jetën duke e çuar premtimin në vend e dikush pret atë ditë. Ata në asnje rast nuk e ndryshuan qëndrimin." (Ahzab: 23).

Dua të ndalem pak në këtë ajetin e fundit.

Enes b. Maliku ishte shërbyesi i të Dërguarit të Allahut. Kur Profeti e nderoi Medinen me vajtjen atje, e ëma e pati marrë për dore Enesin dhjetëvjeçar, e pati çuar te Profeti, të cilit i pati thënë: "O i Dërguari i Allahut! Le të të shërbejë im bir sa të jetë gjallë!". Dhe Enes b. Maliku thotë se personat për të cilët aludohet në këtë ajet, janë i ungji Enes b. Nadr dhe shokët e tij.

Kur Enes b. Nadr e pati parë Profetin në Akabe, qe lidhur pas tij i mrekulluar dhe e pati dashur si i marrë. Mirëpo, megjithatë, nuk pati mundur të ndodhej në luftën e Bedrit. Ndërkaq, Bedri kishte një vend të veçantë në kauzën e Islamit. Për më tepër, ashtu siç konsideroheshin të zgjedhur midis sahabeve, pasuesve profetikë, ata që kishin marrë pjesë në Bedër, ashtu shiheshin si të zgjedhur edhe engjëjt pjesëmarrës të Bedrit. Kjo ishte fjala e Engjëllit Xhebrail që kishte komanduar engjëjt në Bedër. Shihni, tani, se Enes b. Nadri që e pati humbur këtë rast, di-gjej në vetvete e s'i hynte gjumë në sy. E, kështu, pati shkuar te Profeti e ia pati qarë hallin: "O i Dërguari i Allahut! Po qe se edhe një herë do të na mundësohet të përballemi me ta, atëherë do ta shohin qafirët se ç'ka-në për të hequr prej meje!" Kjo lutje e brendshme e Enesit qe pranuar dhe ai qe vënë në Uhud ballëpërballë me mohuesit...

Uhud... Kur përmendet kjo fjalë, njeriu rrënqethet. Sepse atje patën rënë dëshmorë shtatëdhjetë sahabë. Ndoshta me mendimin se mos Uhudi mbetet si një kujtim i keq për shkak të kësaj humbjeje të hidhur, një ditë, duke kaluar andej, Profeti pati thënë: "Uhudi është një mal i tillë që edhe ai na do, dhe ne e duam."

Uhudi është një mal i rrëpirë. Edhe vetë lufta e Uhudit pati pasur një të rrëpirë. Gjithsesi, sahabet nuk e patën ruajtur përkohësisht, ashtu siç u ishte kërkuar, pozicionin, madje e patën braktisur atë duke dalë, kësh-tu, jashtë takтикës së treguar nga Profeti. Në fakt, ajo ishte një kërkim strategjje dhe taktkike. Nisur nga kjo, nuk është e drejtë që rasti të quhet disfatë. Në këtë vijë qëndron kuptimi i respektit që kemi ne për sahabet.

Në këtë luftë edhe i Dërguari i Allahut qe plagosur, dhëmbi i bekuar i qe thyer, trupi i qe larë me gjak. Por, pavarësisht nga çdo gjë, ai Profeti i mëshirës dhe faljes pati ngritur duart drejt qiellit e qe lutar gjatë e gjatë: "Allahu im! Fali njerëzit e mi se nuk dinë..!"

Enes b. Nadri vravonte andej-këtej dhe përpinqej të conte në vend fjalën që i kishte dhënë të Dërguarit të Allahut qysh një vit më parë. Përpinqej, por si shumë të tjerë edhe ai vërtitej drejt një pike fundore. Trupi i ishte bërë copë e çikë dhe po jetonte çastet e fundit. Me buzëqeshjen e fundit në buzë, po i thoshte kështu Sa'd b. Muazit që i kishte shkuar pranë: "I bëj të fala prej meje të Dërguarit të Allahut! Për Zotin, këtë çast po ndiej pas Uhudit aromën e xhenetit..."

Sa e sa dëshmorë nuk pat qenë e mundur të njiheshin për shkak të plagëve të rënda atë ditë! Nuk qenë njobur Hamzai e Mus'ab b. Umejri. Vetëm kur ishin bashkuar copat e trupit të Abdullah b. Xhahshit, ishte bërë e mundur të thuhej "ai është"! Po në atë gjendje ndodhej edhe Enes b. Nadri. Kishte ardhur e motra, e kishte vërejtur në dorën ku mbante këllëçin - siç duket, i vetmi vend i paplagosur i trupit të tij - dhe me sytë e mbushur plot kishte mundur të thoshte: "Ky është Enes b. Nadri, o i Dërguari i Allahut!"

Ja, pra, ajeti për këtë trim të madh tregonte. Ai e mbajti fjalën e dhënë! "Do të luftoj gjer në vdekje!" - tha dhe vdiq. As vdekja nuk mundi ta luante atë nga fjala e ta nxirrte gënjeshtar!

Ajeti ka për qëllim ta bëjë atë një shembull për besimtarët. Pasi të thuhet "Lailaheillallah", çdo individ duhet t'i mbetet besnik përbajtjes sublime të kësaj fjale në mënyrë që feja të mos shkatërrohet, besimi të mos bëhet diçka iluzore dhe traditat e mira të mos merren nëpër këmbë...

Enes b. Nadri dhe Enesët e tjerë i qëndruan fjalës. Ata e vërtetuan se ishin të drejtë dhe burra të fjalës. Sepse mësimet i patën marrë prej Muhamed Eminit, zotërisë së gjithësisë. Ashtu siç ishte ai vetë i drejtë e i besueshëm, ashtu edhe miqtë e tij e patën treguar veten të drejtë e të besueshëm!

Injoranca e pati njohur atë si të besueshëm

Mekasit i drejtoheshin atij jo me ndonjë fjalë abstrakte, por me atributin konkret "Emin", "I besueshëm". Me këtë atribut ishte bërë i njohur ai.

Ishte meremetuar Qabeja dhe vendosja sërisht në vend e Gurit të Zi ishte shndërruar në një çështje të madhe. Fiset kishin zhveshur shpatat dhe secili prej tyre kërkonte të kishte nderin për ta vendosur atë në vend. Më në fund vendosën kështu: do të pranonin gjykimin e të parit njeri që do të hynte, pas atij çasti, në Qabe. Çdo njeri priste me kureshtje se kush do të hynte dhe, në këtë mes, i Dërguari i Allahut s'dinte gjë. Me t'u dukur fytyra e tij e ndritshme që rrezatonte besueshmëri si përmikun, ashtu edhe për armikun, njerëzit që pritnin u hodhën përpjetë nga gjëzimi duke thirrur: "Emini po vjen!" Dhe i thanë se do t'i nënshtroheshin pa kushte vendimit të tij... Ata i besonin atij plotësisht. Atë ditë ai ende nuk ishte ngarkuar me detyrën e profetësisë, por ishte një njeri të cilit i bindej çdokush dhe bartte mbi vete të gjitha atributet për-katëse të një profeti.

Po, virtyt është ai që ta pranojnë dhe vërtetojnë edhe armiqtë! Ja, pra, vërtetimi i drejtësisë së tij nga dushmani më i tërbuar i tij i asaj dite!

Ishte koha kur Profeti po u bënte thirrje sunduesve përreth. Një letër i kishte dërguar edhe perandorit të Romës, Heraklitit. Perandori e lexoi letrën gjer në fund. Pastaj thirri Ebu Sufjanin që ndodhej atë radhë në Damask dhe midis tyre u zhvillua kjo bisedë:

- Cilët e respektojnë atë më shumë, të pasurit apo të varfrit?
- Të varfrit.
- A ndodhi që të kthehet pas ndonjëri prej atyre që e kanë besuar?
- Deri tani, jo.
- Ata që e ndjekin, shtohen apo pakësohen?
- Çdo ditë shtohen nga pak.
- A keni dëgjuar ndonjëherë që të ketë gënjer?

- Jo, asnjeri prej nesh s'e kemi dëgjuar ndonjëherë që të ketë gënjer! Ja, pra, Herakliti i tronditit nga ndikimi i letrës pas përgjigjeve të ma-rra nga Ebu Sufjani, armiku më i pamëshirshëm i muslimanëve, tha kështu:

- Nuk mund të mendohet që njeriu që nuk ka thënë kurrë gënjeshtër për njerëzit, të gënjejë për Zotin!

Në këtë ndodhi që e prekëm shumë shkurt vetëm për të përcjellur thelbin e saj lidhur me çështjen që po diskutojmë, ka dy argumente mbi drejtësinë e të Dërguarit të Allahut. I pari është fjala e thënë nga perandori romak dhe e dyta, përgjigja e dhënë nga Ebu Sufjani i panderuar ende atë ditë me Islamin, me anë të së cilës ai e pranon dhe e vërteton drejtësinë e të Dërguarit të Allahut. Ç'e do që Herakliti nuk pati mundur të kapërcente lidhjet me pozitën, nuk pati përfituar nga një "pasuri" e vërtetë dhe e amshuar që i pati ardhur gjer te këmbët dhe nuk pati mundur të bëhej musliman e të hynte në bashkësinë e fatlumturve. Pavarësisht nga kjo, fakti që e pati pranuar kumtesën e të Dërguarit të Allahut duke u sjellur me respekt, pati qenë një gjest mençurie nga ana e tij, kurse për ne, një pohim i gjëzueshëm, pohimi i besnikërisë së të Dërguarit të Allahut!

Në fakt, thëniet e Heraklitit janë shumë të thella. Një njeri i cili gjer në moshën dyzet vjeç nuk ka gënjer edhe para njerëzve më të zakonshëm qoftë edhe për shaka, a mund të mendohet se ka gënjer para Zotit dhe në një periudhë kur që rrëthuar nga vdekja?

Jasiri ende nuk ishte bërë musliman. Një ditë e pyeti të birin, Ammarin se ku po shkonte.

- Te Muhamedi, - iu përgjigj Ammari.

Kjo përgjigje i kishte mjaftuar Jasirit:

- Ai është një njeri i besueshëm. Kështu e njohin mekasit atë. Në se thotë se është profet, e drejtë, ashtu është. Sepse askush nuk ka dëgjuar që ai të thotë ndonjë gënjeshtër!

Këto fjalë, këto miratime nuk u përkisnin vetëm disa vetëve. Njerëzit që e patën njohur atë para profetësisë si dhe në periudhën e pasme të dritës, të gjithë dhe unanimisht e patën vërtetuar drejtësinë e tij.

Ai pati këshilluar gjithmonë për drejtësi

Ashtu siç pati jetuar gjithmonë me drejtësi, edhe umetin, bashkësi-në e tij, e pati këshilluar gjithmonë për drejtësi. Dëshiroj të përmend këtu disa prej atyre këshillave:

"Më jepni fjalën për këto gjëra dhe unë t'ju jap fjalën për Xhenetin:

- Kur të flisni, flisni drejt!

- Kur të premtoni, çojeni premtimin në vend!

- Tregohuni të besueshëm në ruajtjen e amanetit!

- Ruani nderin!

- Mbyllni sytë para haramit!

- Mbani duart larg nga harami! Po, ai gjithmonë drejt pati jetuar, drejtësinë pati këshilluar dhe me drejtësinë që ishte diçka e posaçme për të, pothuajse ishte afruar në një pikë mes mundësisë dhe domosdoshmërisë, në një pikë të tillë, pas së cilës qëndronte vetëm e vetëm besnikëria e Allahut. Me fjalë të tjera, në drejtësi, i Dërguari i Allahut shihte nga horizonti afër sa dy kut. (Nexhm: 9). Në një aspekt, ai ndodhej në kuadrin e mundësisë, kurse në një aspekt tjetër, e pati kapërcyer botën e mundësisë. Me rastin e Miraxhit, siç ka thënë edhe Kadi Ijazi, ai erdhi në një vend ku nuk po dinte se ku ta vendoste këmbën. Atij iu tha që ta vendoste njérën këmbë mbi tjetrën. Gjithsesi, në çdo specifikë ai ishte një njeri. Mirëpo drejtësia në një nivel të tillë e pati lartësuar atë. Edhe ne një të tillë drejtësi na këshillon ai: "Jepni fjalën se do të flisni drejt, se nuk do të fusni në jetën tuaj gjenjeshrën që edhe unë t'ju premtoj xhenetin!"

Edhe në një tjetër porosi të tij kështu urdhëron: "Hiqni dorë nga gjërat që përbajnë dyshime. Drejtësia prodhon në brendësi të njeriut siguri dhe stabilitet, kurse gjenjeshtra është shtrembërim, është turbullirë."

Dhe prapë urdhëron: "Kërkoni vazhdimisht drejtësinë! Edhe në se në drejtësi shihni shkatërrimin tuaj, pa asnjë diskutim që aty është shpëtimi juaj!"

Edhe në një porosi tjetër po kështu konkludon: "Mos u ndani nga e drejta. E drejta ju çon në mirësi, kurse mirësia në xhenet. Në se personi tregohet i drejtë dhe e kërkon të drejtën, shkruhet mes besnikëve në lartësinë e Allahut.

Ruhuni nga gjenjeshtra. Gjenjeshtra e çon njeriu në mëkat, kurse mëkatit në xhehenem. Në se personi vazhdimisht gënjen dhe e kërkon gjenjeshrën, shkruhet si gjenjeshtar në lartësinë e Allahut!" (76).

Shpëtimi dhe fundi i mirë janë te drejtësia. Edhe sikur njeriu të vdesë duke thënë të drejtën, një herë vdes, kurse çdo gjenjeshtër është një vdekje më vete!

Ka'b b. Malik thotë: "Unë shpëtova në saje të drejtësisë sime." Po, kur thuhet "drejtësi", është e pamundur të mos e kujtosh atë.

Ka'b b. Malik ishte një njeri me fjalën të mprehtë si shpata dhe me shpatën të mprehtë sa fjala. Ishte poet. Me poezitë e tij mund ta kthente përmbyss botën morale të njerëzve...

Pat ardhur në Akabe dhe i pati dhënë besën të Dërguarit të Allahut. Për rrjedhojë pati qenë ndër parësinë e Medines. Por nuk pati marrë pjesë në luftën e Tebukut. Tebuku pati qenë një luftë e vështirë. Në atë luftë, një grusht njerëzish do të përleshej me armatën e Perandorisë Romake. Dhe ku, pikërisht në të nxehjtët përvëlues e shfarosës të shkretëtirës! Me atë mendim u bë nisja për atje, u tregua ajo trimëri e jashtëzakonshme për t'u nisur, u fitua ajo mirësi, por ajo luftë e frikshme vetëm në mendime mbeti.

Ndërsa Profeti të gjitha fushatat luftarake i mbante të fshehta, atë radhë qe nisur haptas dhe çdo njeri e pati ftuar haptas. Ja, pra, megjithë këtë ftesë të hapët, Ka'bi atë radhë nuk pati mundur të merrte pjesë.

Dhe tani le ta tregojmë shkurt aventurën e tij nga goja e tij:

"Të gjithë u ftuan për në luftë. Sepse përplasja do të ishte e ashpër. Por Allahu nuk e miratoi dhe lufta mbeti vetëm si një nismë. I ishte bërë apo jo e ditur, i Dërguari i Allahut i jepte një rëndësi të veçantë asaj lufte.

Ashtu si çdokush, edhe unë i përfundova përgatitjet. Madje, si atë radhë s'isha përgatitur për asnjë luftë tjetër gjer atë ditë.

Profeti i të Dy Botëve dha urdhër për nisje dhe ushtria u nis. Unë nuk dola bashkë me të tjerët duke thënë me vete se, sido që të ishte, do t'i arrija ata. Dhe nuk kisha ndonjë punë. Por më pengonte vetësiguria. Hë sot, hë nesër, kur ç'të shohësh, ditët ikën si pa u kuptuar. Tani më ishte e pamundur ta arrija të Dërguarin e Allahut. Kisha mbetur i detyruar të prisja dhe prita. Dhe prita çdo orë në një pritje që zgjati me ditë.

Më në fund filloi të dëgjohej nga të gjitha anët se Profeti po kthehej. Kështu ndodhët çdo radhë. Afër kthimit të tij Medina gjallërohej edhe një herë tjetër. Ja, tani, në sytë e çdokujt kishte një gjëzim: po kthehej i Dërguari i Allahut!

Më në fund, erdhi koha e shumëpritur. Ushtria u kthye në Medine. Edhe Profeti, ashtu siç ishte bërë rregull, fillimisht kishte shkuar në faltore, kishte falur dy rekate namaz dhe kishte nisur takimet me popullin. Njerëzit shkonin në faltore grupe-grupe, e vizitonin, kurse ata që s'kishin marrë pjesë në ushtri, i kërkonin falje. Edhe shumica e atyre që ndodheshin në gjendjen time, kishin paraqitur justifikime që ishin pranuar nga i Dërguari i Allahut. Edhe unë mund të bëja një gjë të tillë. Mes tyre, unë isha një ndër më të aftët për të folur dhe me fuqinë bindëse më të madhe. Mirëpo si mund të ndodhë që, duke mos pasur asnjë justifikim, ta gënjeja të Dërguarin e Allahut? Nuk e bëra një gjë të tillë. Nuk munda ta bëja! Kur u takuam, Profeti më priti me një buzëqeshje të rrudhur që ma shpoi zemrën tej e tej. Dhe më pyeti: "Ku ishe?" Ia tregova situatën ashtu siç ishte, pa lënë gjë mangët. E ktheu kokën anash dhe më tha me majë të gjuhës: "Ngreu, shko!"

Dola jashtë. Më rrethoi fisi im: "Gjej dhe ti një justifikim e shpëto!" Për një moment sikur fjalët e tyre më zunë vend në zemër. Mirëpo erdha menjëherë në vete dhe pyeta: "A ka të tjerë në gjendjen time?" "Ka", më thanë dhe më përmendën dy emra. Që të dy kishin marrë pjesë në Bedër dhe ishin ndër sahabet, pasuesit profetikë me emër e me zë: Muare b. Rebi dhe Hilal b. Umejje. Edhe ata nuk kishin paraqitur asnjë justifikim dhe kishin rënë në pozitën time. Kishin mbetur në pritje. Për mua ishin njerëz që mund t'u shkoje pas, prandaj vendosa të bëj si ata dhe hoqa dorë nga gjetja e një justifikimi.

U shpall një urdhër për ne të tre. Tanimë asnjë musliman nuk do të takohej e të bisedonte me ne. Dy shokët e mi u mbyllën nëpër shtëpitë dhe qanin natë e ditë. Unë isha i ri e i fuqishëm. Dilja në treg, në sokak dhe mund të hyja edhe në faltore në kohët e namazeve. Vetëm se me mua asnjë nuk bisedonte. Shumicën e kohës e kaloja në faltore. Ndodhë që të prisja shumë gjatë për të

mundur tē kapja një buzëqeshje nga i Dërguari i Allahut. Por ç'e do që çdo ditë kthehesha në shtëpi vetëm me vetminë time. Ai, tē cilit kurrë nuk i mungonte buzëqeshja në fytyrë, qoftë edhe një herë tē vetme nuk m'i kishte hedhur sytë tē më buzëqeshte! I jepja selam dhe ia ngulja sytë buzëve tē tij se mos dalloja ndonjë lëvizje, por më kot!

Gjatë namazit shumë herë e shihja atë me bisht tē syrit. I hidhte sytë nga unë kur filloja tē falesha, por, apo mbaronte namazi, menjëherë i hiqte sytë. Kështu do tē vazhdonte plot dyzet ditë. Njerëzit dhe vendi ku ndodhesha më ishin bërë tē huaj në atë mënyrë, sa që fillova tē pandehja se ndodhesha në një vend tē huaj.

Një ditë u hodha nga muri i avllisë drejt e në bahçen e Ebu Katades, djalit tē xhaxhait, tē cilin e doja shumë e që edhe ai më donte me shpirt. I dhashë selam, por nuk reagoi fare. E pyeta: "Më thuaj, për Zotin, a e beson që e dua tē Dërguarin e Allahut?" Nuk m'u përgjigji fare. Ia përsëri-ta tri herë pyetjen. Pas herës së tretë, më tha: "I Dërguari i Allahut e di!" Vetëm kaq dhe u largua. Më ishte shembur bota mbi krye! Nuk i prisja kurrë këto fjalë prej Ebu Katades! M'u mbushën sytë dhe fillova tē qaja me ngashërim.

Një ditë tjetër, duke u vërtitur i vetëm sokakëve tē Medines, dëgjova një njeri tē pyeste përmua. Personat që kishte pyetur, i kishin bërë me shenjë nga unë. Njeriu më erdhi pranë dhe në dorë mbante një letër që ishte përmua. Vinte nga sundimtari i Gassanit. Sundimtari më ftonte në vendin e tij. Më shkruante: "Dëgjova se ytzot tē ka braktisur tē vetëm. Eja tek ne. Njerëzve si ti pranë nesh u rritet vlera..." "Edhe kjo një provë" - thashë me vete, e grisa letrën dhe e hodha në zjarr.

Ishte dita e dyzetë. I Dërguari i Allahut më kishte dërguar një njeri. Njeriu thoshte se duhet tē rrnim larg nga gratë. "Ç'të bëj, a ta ndaj?" - e pyeta. "Vetëm rriji larg" - më tha dhe shkoi. I thashë gruas tē shkonte te prindët. Në këtë mes, gruaja e Hilalit kishte shkuar te Profeti e i kishte kërkuar lejë t'i rrinte tē shoqit pranë përmjet shërbyer, pasi ishte plak dhe nuk i përgjigjej detyrës së tij si burrë. Dhe i Dërguari i Allahut i kishte dhënë lejë. Disa më thanë që edhe unë tē kërkova lejë. Por unë nuk pranova, pasi nuk e dija se si do ta priste Ai një kërkësë tē tillë.

Kaluan ditë dhe u mbushën pesëdhjetë. Kisha arritur në një pikë që më ishte mbaruar durimi. Më ishte nxirë bota dhe më ishte bërë varr. Si çdo ditë, edhe atë mëngjes, pasi kisha falur namazin, po rrija në ballkon. Dëgjova se dikush po përmendte emrin tim me zë tē lartë: "Myzhde, o Ka'b!" E kuptova si qëndronte puna. Menjëherë rashë në sexhde. Atë ditë, pas namazit tē agimit, i Dërguari i Allahut kishte shpallur faljen to-në. Shkova në faltore. Të gjithë u ngritën në këmbë dhe po më uronin. Talhai m'u hodh në qafë e po më puthte. Sikur po përjetojë sérish një Akabe! I shkova pranë Profetit dhe ia kapa dorën. Edhe ai ma kapi. Pandehja se nuk do tē ishte gëzuar më shumë edhe sikur ta kishin uruar përmjet xhenetin. I Dërguari i Allahut urdhëroi: "Allahu ju fali!" Dhe këndoi ajetin e zbritur përmjet:

"Dhe Allahu pranoi edhe pendimin e atyre tē treve. Toka u ishte ngushtuar aq shumë, edhe shpirrat u ishin ngushtuar aq shumë, sa ishin bindur se nuk ka strehim tjetër veç Allahut. Allahu e pranon pendimin, është mëshirues i madh!" (Tevbe: 118).

Pas këndimit të ajetit, iu drejtova Profetit: "O i Dërguari i Allahut! Mua e drejta më shpëtoi! Jap fjalën se sa tē jem gjallë, do tē them vetëm tē drejtën e tē vërtetën!"

Po, e vërteta profetike që e quajtëm "besnikëri", qëndron mbi fundamentin "vërtetësi dhe drejtësi". Çdo profet flet drejt. Dhe kjo gjë është e detyrueshme. Sepse, po qe që në cilindo prej këtyre personave që sjellin nga bota e panjohur urdhëra dhe ua kumtojnë njerëzve, do të ndodhët edhe gabimi ose shtrembërimi më i vogël, çdo gjë do të kthehej me ko-kë poshtë. Të gjitha të vërtetat që na duhet t'i mësojmë në emër të njerëzimit, me anë të profetëve na përcillen. Dhe kjo është një çështje shumë delikate që s'lejon shtrembërim as sa grimca. Prandaj edhe Providencia Hyjnore urdhëron kështu lidhur me këtë çështje: "Sikur të trillonte ai (Muhamed) për Ne ndonjë fjalë, do ta mbërthenim me forcë, do t'ia këputnim aortën dhe askush prej jush nuk do të mund t'i dilte në mbrojtje!" (Hakka: 44-47).

Përballë urdhërave dhe ndalimeve hyjnore Profeti ishte si i vdekuri në duart e larësit të kufomave. Revelacioni e vërtiste atë nga të donte dhe Profeti atë kahje merrte. Nga kjo ndjeshmëri dhe bindje e pakufishme ai s'kishte humbur asgjë edhe kur kishte fituar intimitetin hyjnor dhe kishte arritur në pikën e fundit. Jo që s'kishte humbur, por e kishte thelluar edhe më atë ndjeshmëri duke e kthyer në diçka të pa-tjetërsueshme!

Ai pati qenë burrë i fjalës

Gjer në moshën dyzetyjeçare askush nuk kishte dëgjuar e parë që ai të thoshte ndonjë gjë kontradiktore apo të mos qëndronte në fjalë. Një person që kishte fituar nderin të bëhej pasues i tij më vonë, tregon: "Ishte periudha e injorancës. Ishim marrë vesh me të Dërguarin e Allahut që të takoheshim në një vend. (Siç kam theksuar edhe në krye, ashtu quhej ajo periudhë, kurse Profeti nuk e pati jetuar atë në veçoritë e saj, por pati ndjekur një vijë tjetër jetese, të posaçme vetëm për profetët). Mirëpo unë e harrova fjalën e dhënë. Kur u kujtova pas tri ditësh, shkova me vrap atje ku e kishim lënë takimin dhe pashë se i Dërguari i Allahut po më priste! As u nxeh e as m'u zemërua. Më tha vetëm kaq: "O djalë i ri! Më mundove! Kam tri ditë që të pres këtu!"

FJALET E VERTETOJNE ATE

Ai ishte që në lindje Hz. Muhamed Mustafa (sav)! Prandaj, edhe pasi iu shpall profetësia, çdo njeri e besoi nga zemra për çfarëdo që tha dhe e vërtetoi atë. Po, njerëzimi si një një i vetëm vrapoi t'ia vërtetonte fjalët: "Drejt po thua, o i Dërguari i Allahut!" Jo vetëm njerëzit. Çdo formë e ekzistencës, me gjuhën e mrekullive, i dërgoi atij një përfaqësues dhe i dha besën!

Këtu mendoj se do të ishte e dobishme të hapja një parantezë. Deklaratat dhe shprehjet e ndritshme të Kur'anit dhe të Profetit, me cilësinë e tyre të përputhjes ndaj marrëdhënieve midis individualitetit, atributeve dhe emrave të Providencës Hyjnore, zotërojnë një nivel të lartë të tillë të cilit është e pamundur t'i afrohet ndonjë shprehje apo deklaratë e bërë me rrugën logjike të filozofëve apo me dimensionet shpirtërore të të urtëve e të shenjtorëve dhe as që do të jetë e mundur.

Ngjitja lart drejt engjëllizimit e këtyre shpirtrave të evoluar, në përfundim ka treguar e do të tregojë gjithmonë këtë që ata do ta njohin vër tetësinë dhe përsosmërinë e deklaratave të Kur'anit e të të Dërguarit të Allahut, do të ndiejnë kënaqësi në zbulimin dhe vëzhgimin e tyre.

Të gjitha fjalët e thëna prej Tij mbi hyjnititin, po vërtetohen sot prej kompetentëve të asaj tematike dhe po pranohen si nga një fundament më vete. Madje Ai ka bërë fjalë për çështje të tilla të imta lidhur me hyjnititin, grumbullimin dhe shpërndarjen e njerëzve ditën e ringjalljes dhe kaderin, paracaktimin hyjnor- duke ruajtur edhe drejtpeshimin midis tyre- sa që jo vetëm nuk mund t'i rrokë mendja e të parëve dhe e të pasmëve, por, sikur t'i supozonim të paqena deklaratat e ndritshme të Tij, në këto specifika ata s'do të kenë mundësi të thonë qoftë edhe një fjalë të vetme!

Hz. Omeri tregon: "Një ditë, pas namazit të agimit, i Dërguari i Allahut u ngjit në minber dhe foli e foli gjatë. U këndua ezani i mesditës, Profeti drejtoi faljen dhe u ngjit prapë e foli gjersa erdhi koha e pasdites. Pas përfundimit të namazit të pasdites foli prapë gjer në mbrëmje. Për çfarë foli, çfarë tregoi? Është e vështirë të thuhet për gjithçka, por mund të thuhet se preku çdo çështje të padiskutuar gjer atë ditë." Po, kishte filluar nga krijimi i parë, kishte treguar për hedhjen e farës së parë të krijimit në "mitrën" e qenies, kishte folur për trajtësimin e gjithësisë, kishte radhitur një e nga një të gjitha epokat e krijimit gjer te krijimi i njeriut dhe më pas kishte përcjellur te dëgjuesit një e nga një ngjarjet që do t'u bien në kokë njerëzve gjer në kiamet, në ditën e katastrofës së përgjithshme dhe ringjalljes.

Po, ishte zhytur në thellësitë e së shkuarës dhe kishte treguar për të gjithë profetët gjer te Hz. Ademi, madje duke i portretizuar; pastaj, duke e kthyer shikimin në të ardhmen, kishte shpalosur para syve të dëgjuesve çdo gjë gjer te ringjallja, xheneti dhe xhehenemi.

Mirëpo ai as libër s'kishte lexuar, as dhe në mësimet e dikujt kishte marrë pjesë. Atëherë, si mundej t'i dinte të gjitha këto? Mundëj, sepse ishte dikush që ia mësonte dhe se ai ishte, pa asnje dyshim, Allahu që di çdo gjë!..

Të gjitha çështjet e shpjeguara prej tij, nga qelli te njeriu e gjer te thellësitë e tokës, Oratori i Amshuar ia mësonte atij. Edhe nga njerëzit e sotëm pranohet se ndryshe s'kishte se si t'i mësonte, gjë që, njëkohësisht, është argument më vete për drejtësinë dhe besnikërinë e Hz. Muhamedit (sav).

Ai fliste për profetët, i karakterizonte, i portretizonte dhe adhuruesit e librit (krishterët dhe çifutët) e asaj kohe i pranonin të gjitha këto pa bërë asnje lloj kundërshtimi e pa shfaqur ndonjë pretendim dhe thoshin: "Po, këto gjëra i gjemë në librat tanë në atë trajtë që i thatë ju!". A nuk është dëshmitar dhe argument për besnikërinë e të Dërguarit të Allahut dhe drejtësinë e vërtetësinë e kauzës së tij fakti që një njeri i cili s'ka lexuar as Teuratin e Ungjillin e as ndonjë libër tjetër, të flasë mbi të gjithë profetët paraardhës të përmendur në ato libra me të gjitha cilësitë e tyre, madje me hollësi dhe fakti që për këtë ka marrë miratimin e kompetentëve të fushës përkatëse?

Parashtrimi i këtyre specifikave që u përpinqëm ta bëjmë brenda një paranteze, i kapërcen shumë mundësitë e mia. Në fakt, edhe gjendja e lexuesit me mundësi sa të miat, nuk duhet të jetë i ndryshme nga e imja. Që të mund të kuptohen e të trajtohen çështje si kjo, njeriu duhet të jetë i nivelit që të mund të bëjë vlerësimin e tyre. Vetëm se ne, duke u mbështetur në fjalët e personave për të cilët besojmë se janë ngjitur në një nivel të tillë, themi që fakti që qindra mijëra të urtë e shenjtorë të ngjitur shkallë-shkallë drejt përsosmërisë shpirtërore si dhe filozofë e shkencëtarë që e kanë ndriçuar mendjen me dituri, kur i shohin deklaratat e Profetit tonë, pranojnë se deklarata e tij qëndron vazhdëmisht në kulmin e çështjes përkatëse, përbën një dimension tjeter të drejtësisë, vërtetësisë dhe besnikërisë së Tij. Po, edhe miratimi i këtyre njerëzve të zgjedhur tregon se në asnje

fjalë të tij ai s'ka thënë ndonjë gjë kontradiktore. Në fund të fundit, fjalët e tij s'kanë qenë fjalët e tij... Ai ka folur gjithmonë në bazë të mesazheve hyjnore, ka bërë përkthimin e revelacionit, prandaj edhe është bërë Mbreti i Fjalës për të gjitha vendet dhe kohët.

Specifika mbi të cilën do të përqëndrohem ne këtu, është fakti që disa ngjarje të së ardhmes për të cilat ai pati bërë fjalë katërmëdhjetë shekuj më parë, u realizuan identikisht kur u erdhi koha, gjë që përbën një tjetër argument për vërtetësinë, drejtësinë dhe besnikërinë e thënieve të tij ndaj së vërtetës. Vetëm mendojmë se, pa hyrë ende në temë, do të ishte e dobishme të bënim shpjegime mbi një çështje e cila është interpretimi i ndryshëm i të fshehtës. Po, edhe kjo është ndër ato çështjet e imta që duhen ndjekur me kujdes.

MBI ÇESHTJEN E SE FSHEHTES

Fjala "e fshehta" (gajb) trajtohet në Kuran në ajete të ndryshme e në forma të ndryshme.

"Çelësat e së fshehtës janë tek Ai. Vetëm Ai e di të fshehtën. Ai e di se ç'ka në tokë e në det, Ai di për çdo gjeth që bie dhe s'ka kokërr në thellësi të tokës, s'ka të njomë e s'ka të thatë që s'është shënuar në librin e qartë!" (En'am: 59). Në këtë ajet thuhet se e fshehta ndodhet plotësisht në lartësinë hyjnore të Allahut dhe se askush përveç Tij (përfshi edhe Hz. Muhamedin) nuk mund ta dijë të fshehtën.

"Thuaj: "Unë nuk ju them se kam në dorë thesaret e Allahut dhe se e njoh të fshehtën. As po ju them se jam engjëll. Unë bëj vetëm ashtu siç më thuhet." Thuaj: "A janë të barabartë i verbëri me atë që sheh?" A nuk po mendoni?" (En'am: 50).

"Thuaj: "Përveç dëshirës së Allahut, nuk kam në dorë ndonjë forcë për t'i sjellë dobi ose dëm vetes. Po ta dija të fshehtën, do të bëja më tepër dobi për vete dhe s'do të më prekte asnjë e keqe. Unë jam vetëm një paralajmëruar dhe myzhdedhënës për njerëzit që besojnë." (A'raf: 188).

Kurse në kreun "Xhin" thuhet kështu: "Është Ai që e di të gjithë të fshehtën që nuk ia zbulon askujt përveç ndonjë të Dërguari që do. Atëherë Ai vë roje edhe para, edhe prapa tij që ata ta kuptojnë se i dërguari ka kumtuar fjalët e Zotit të tij dhe se Allahu ka përfshirë dhe shënon çdo gjë që ndodh rrëth tij." (Xhin: 26-28).

Tani, nën driten e këtyre ajeteve mund të bëjmë një ndarje të tillë: "I Dërguari i Allahut e njihte absolutisht të fshehtën." Dhe "I Dërguari i Allahut absolutisht nuk e njihte të fshehtën." Këto janë dy vlerësime ose konkluzione ekstreme: i pari, një pohim absolut dhe, i dyti, një mohim absolut. Në të vërtetë, ai vetë nuk e njihte të fshehtën, por, në saje të njoftimit të Allahut, arrinte ta njihte në atë mënyrë, sa që, sikur të rrinte para një ekranit, u shpaloste njerëzve para syve në vijat kryesore dhe me parimet themelore, të gjitha ngjarjet që do të ndodhnin gjer në Kiamet. Kjo është edhe çështja mbi të cilën ne kërkojmë të qëndrojmë në mënyrë të posaçme. Ai nuk thoshte diçka nga vetja e tij; ato që thoshte, ishin gjithmonë revelacioni dhe njoftimet e Zotit. Pas Zotit si njoftues, jo vetëm profetët dhe Profeti ynë, por edhe një pjesë njerëzish të avancuar mund të bëhen pjesëtarë të së fshehtës si shprehje e lartësimit të tyre shpirtëror. Me të vërtetë, i Dërguari i Allahut pohon: "Mes ummetit tim ka një pjesë njerëzish të frymëzuar", ku nënkuptohen njerëzit e de-një për frymëzimin hyjnor.

Lidhur me këtë çështje, le të kujtojmë se si Hz. Omeri që po mbante hutben (ligjëratën) në minber, sheh, prej aty ku është, se si ushtria Islame po rrethohet pas malit prej ushtarëve armiq dhe i flet tri herë komandantit Sarije: "O Sarije, nga ana e malit!" Komandanti e dëgjon zërin dhe e çan rrithimin... Po ashtu, persona si Muhedini Arabiu që kanë aluduar për ngjarje që do të ndodhnin identikisht shekuj më vonë, qindra persona si Mevlana, Imami Rabbani, Myshtak Efendiu që kanë paralajmëruar lidhur me të ardhmen. Fakti që të gjithë këta kanë parashikuar të ardhmen, që kanë treguar besnikëri nga zemra për të Dërguarin e Allahut dhe që kanë pohuar se e gjithë pasuria e frymëzimit të tyre për të cilën janë bërë të denjë, rrjedh prej burimit dritësor Muhamedan, tregon se -me lejën e Allahut- sa i hapur ndaj së fshehtës ka qenë Ai! Po, në se ata që përgatiti Ai, bëhen të denjë për frymëzime të tilla dhe të aftë për të kapur frymërat hyjnore dhe, në këtë dimension, bëhen pjesëtarë të së fshehtës, përsë të duket me mundësi të largët pjesëtaria ndaj të fshehtës - si një mrekulli kjo - e Profetit të Dy Botëve i cili do të peshonte më rëndë në se ai vihej në një anë të peshores dhe i gjithë umeti i tij në anën tjetër?

Ekzistojnë afro treqind të tilla mrekulli të Profetit, të përmendura në librat e shquar të hadithit. Këto janë njoftime të së fshehtës, nga të cilat një pjesë e madhe janë realizuar identikisht dhe një pjesë tjetër presin kohën për t'u realizuar e vërtetuar. Ne këtu nuk do t' përcjellim të gjitha këto. Mendojmë të mjaftohemi vetëm me disa raste tipike për të dhënë një ide; këto raste mund t'i ndajmë në tre grupe kryesore:

I pari: Njoftimet e së fshehtës përkatëse të periudhës së vet.

I dyti: Thëniet mbi të ardhmen e afërt dhe të largët.

I treti: Deklaratat mrekullishprehëse të pohuara me një stil figurativ, e vërteta e të cilave është kuptuar më vonë me zbulimet shkencore.

NJOFTIMET E FSHEHTA

Për kohën e vet

1. Të gjithë librat e hadithit me Buhariun dhe Muslimin në krye, përcjellin unanimisht këto raste të veçanta:

Një ditë, i Dërguari i Allahut ngjitet në minber, në vendin e predikimit, dhe, me vështrimin në horizontin e botëve të fshehta, mes shfaqjeve sublime të zbuluara vrullshëm, i ofron xhematit buqeta të rejash. Një moment u thotë njerëzve: "Sot më pyetni çfarë të doni!" Pas kësaj, të gjithë fillojnë të pyesin dhe ai u përgjigjet. Mes të tjerëve, ngrihet në kë-mbë një djali i ri dhe e pyet: "Kush është im atë, o i Dërguari i Allahut?" Siç duket, qoftë edhe pak, qarkullonin thashetheme për atësinë e tij, gjë që e shqetësonte djalin. Djali kishte shfrytëzuar rastin dhe e kishte pyetur Profetin, sytë e të cilit, me lejë të Allahut, qëndronin hapur ndaj të fshehtës. Profeti i përgjigjet: "Babai yt është Huzafe!" Më në fund, djali është i qetë, sepse përgjigja e ka kënaqur. Tashmë ai do të quhet pa asnjë kundërshtim Abdullah b. Huzaferu's-Sehmi. Kështu, pra, në çastet kur secili pyeste diçka, është dikush që e kuption shumë mirë situatën shpirtërore të të Dërguarit të Allahut. Eshtë Omeri që ngrihet menjëherë në këmbë dhe thotë: "Ne jemi të kënaqur me Allahun, Zotin tonë, me Islamin,

fenë tonë dhe Hz. Muhamedin, profetin tonë!" Ky reagimi i tij i hollë e kuptimplotë i zgjeron rrugëkalimet e frysmerave të sigurisë që fryjnë në ndiesitë e të Dërguarit të Allahut dhe, ndërkaq, shfaqjet sublime ia lenë vendin frysmerave intime.

Kjo ngjarje pati ndodhur në prani të sahabeve që patën mbushur atë ditë faltoren. Të gjithë sahabet i vërtetonin thëniet e të Dërguarit të Allahut dhe me qetësinë e tyre sikur thoshin: "Sadakte!", "Drejt fole!"

2. Myslimi na përcjell: Hz. Omeri, rrëfyesi i ngjarjes së mëposht-me, thotë: "Ndodheshim në Bedir. I Dërguari i Allahut e kishte përcaktu-ar plotësisht strategjinë e luftës dhe po kalonte nëpër vendet ku do të zhvilloheshin ngjarjet. Një moment, kur sytë po i shihnin përtej perdeve të hapura të së fshehtës dhe vështrimin e kishte hedhur në horizontin e së ardhmes, nisi të shënojë me gisht: "Këtu do të vritet Ebu Xehli, atje do të bjerë Shejbe, kurse atje, Velidi..." Dhe përmendi edhe emra të tjerë." Pas lufte Hz. Omeri betohej: "I gjetëm njerëzit e përmendur prej të Dërguarit të Allahut të vdekur atje ku pati vënë gishtin ai!" (86). Po, këta njerëz që nuk e kishin vërtetuar Hz. Muhamedin me gojë në të gjallë, tani dëshmonin për drejtësinë dhe besnikërinë e tij ndaj së vërtetës me anë të kufomave të tyre të mjera! Në se ai lajmëronte për diçka, thëniet e tij vërtetoheshin pa u shmangur asnje centimetër!

3. Në veprën "Mysned" të Ahmed b. Hanbelit lexojmë një ngjarje të tillë:

I Dërguari i Allahut po rrinte në faltore së bashku me sahabet, pasuesit e tij. Një çast ai tha: "Pas pak nga kjo portë do të hyjë këtu një njeri me pamje e fytyrë të pastër. Ai është nga njerëzit më të bekuar të Jemenit dhe në ballë bart shenjën e përshkimit të dorës së engjëllit." Pas pak, pikërisht siç pati thënë i Dërguari i Allahut, hyri një njeri, u ul në gjunjë para Tij dhe deklaroi se ishte bërë musliman. Ishte Xherir b. Abdillah el-Bexheli, ky monument kulture dhe edukatë!

4. Në veprën "Delailu'n-Nubuve" të Bejhakiut përcillet kjo ngjarje:

Ebu Sufjani qe bërë musliman kur qe triumfuar Meka, vetëm se besimi nuk i pati zënë vend plotësisht në zemër. Ndërsa i Dërguari i Allahut po bënte "tavaf" rreth Qabes, edhe Ebu Sufjani vinte rrötull aty pari.

Një çast dhe Ebu Sufjanit i shkon nëpërmend: "Ç'bëhet, vallë, sikur të mbledh edhe një ushtri e t'i dal para këtij?" Pikërisht atë çast i Dërguari i Allahut i afrohet, i përkulet dhe i thotë në vesh: "Përsëri kemi për të të mundur!" Ebu Sufjani e kishte kuptuar tashmë të vërtetën! Besimi i lëkundur gjer atë çast në zemër, zë vend dhe Ebu Sufjani hidhet përpjetë duke thënë: "I kërkoj falje Allahut!"

Kush ia kishte bërë të ditur Profetit ç'kishte menduar atë çast Ebu Sufjani? Me ç'i kishte ndodhur, Ebu Sufjani bëhej dëshmitar se Muhamedi ishte i Dërguari i Allahut që thoshte gjithmonë të drejtë e të vërtetën!

5. Po kështu, në librat e shquar të hadithit përcillet një ngjarje e tillë:

Umejr b. Vehb, i cili mes sahabeve, pasuesve të Profetit, cilësohej si "Ruhbanu'l-Islam", "Shenjtori Islam", në periudhën e injorancës konsiderohej "njeriu-djall". Një ditë ky ulet, bisedon dhe merret vesh me Safvan b. Umejjen që vetë do të shtirej si musliman, do të shkonte në Medine

dhe do ta vriste të Dërguarin e Allahut. Për këtë, Safvan b. Umejje do t'i jepte si shpërblim një numër të caktuar devesh.

Umejri e mprehu këllëçin dhe u vu për udhë. Kur arriti në Medine, tha se ishte bërë musliman dhe se donte t'i jepte besën të Dërguarit të Allahut. E morën dhe e çuan në faltore. Por sahabet nuk kishin aspak besim te Umejri. Prandaj edhe askush nuk donte ta linte atë vetëm me të Dërguarin e Allahut. Të gjithë ishin vendosur përreth Tij si një kala prej mishi dhe eshtrash. Kur Umejri hyri në faltore, i Dërguari i Allahut e pyeti pse kishte ardhur. Umejri shqiptoi një sërë gënjeshttrash, por me asnjë-rën prej tyre nuk mundi ta bindte të Dërguarin e Allahut, i cili, më në fund, iu drejtua: "Me që ti s'po e thua të vërtetën, atëherë po ta them unë: Ti u more vesh në filan vend me Safvanin dhe erdhe për të më vrarë mua. Për këtë nga Safvani do të merrje kaq kokë deve."

Umejri u shtang sikur ta kishin goditur në kokë. U ul në gjunjë të Dërguarit të Allahut, ia mori duart dhe u bë musliman. Pas kësaj, ashtu e dha veten pas adhurimit, sa që mes sahabeve thirrej "i shenjtë"!

Nga e pati dëgjuar i Dërguari i Allahut bisedën midis Umejrit dhe Safvanit? Kush ia kishte sjellë atij që larg këtë lajm?

Për të ardhmen

Në një kohë të afërt

1. Buhariu dhe Muslimi përcjellin sipas Hz. Usames si më poshtë.

Usame ishte i biri i Zejd b. Harisesë. I Dërguari i Allahut e donte shumë Usamen dhe nuk e ndante prej vetes. Kur i merrte në njërin gju Hz. Hasanin ose Hysenin, në gjurin tjetër pa tjetër do të merrte Usamen. Një radhë, duke i pasur parasysh të tre këta, ishte lutur: "Allahu im! Trego mëshirë për këta siç tregoj dhembshuri unë! Profeti jetonte ditët e fundit të jetës kur e pati caktuar Usamen si komandant të ushtrisë myslimanë kundër Bizantit dhe po i jepte si amanet detyrën për t'ua treguar vendin dushmanëve të Allahut në ato toka ku vite më parë kishte rënë dëshmor i ati, Zejd. Por, kur Usame pati parë se gjendja shëndetësore e Profetit ishte rënduar, e pati ndalur ushtrinë dhe nuk pati lëvizur nga vendi gjer në vdekje të Tij. Ja, pra, ky Usame thotë kështu: "Një ditë ndodhesha bashkë me të Dërguarin e Allahut. Ai kishte dalë në ballkonin e njërsës prej ndërtesave të larta dhe vërente përreth. Në një çast, Ai tha: "Po shoh se mes shtëpive tuaja po derdhen si shi intrigat!" .

Eh, ai tha kështu dhe u nda prej nesh...por shumë shpejt pas tij sokakët rënkuani nën vërshimin e intrigave. Hz. Omeri, Hz. Osmani dhe Hz. Aliu ranë dëshmorë gjithë si pasojë e këtyre intrigave... Sikur edhe vetë intrigat me gjuhën e tyre të ngatërrresave e fatkeqësive e vërtetonin të Dërguarin e Allahut: "Po, të vërtetën thua!.."

Intrigat

Hz. Omeri gjithmonë pati pasur frikë nga shfaqja e këtyre intrigave. Një herë, në faltore, duke ndenjur bashkë me shumë vetë, pyet: "A ka dikush që ka dëgjuar për intrigat që ka paralajmëruar i

Dërguari i Allahut dhe di të thotë ndonjë gjë për to?" "Unë jam" -thotë Huzejfe. "Ti je një burrë i guximshëm,- i thotë Hz. Omeri- fol!" Dhe Huzejfe thotë: "Intriga e personit kufizohet te familja e tij, te malli e pasuria, te egoizmi, fëmijët dhe komshinjtë. Dhe këtyre u dilet përballë me agjërim, namaz, sadaka, me zbatimin e urdhërave e të ndalimeve." "Jo , - i përgjigjet Omeri, - unë nuk po pyes përkëto, por për intrigat që do të dallgëzohen si dallgët e detit!"

Huzejfe: "O Omer! Ato s'kanë aspak lidhje me ty. Mes tyre dhe teje është një portë e mbyllur." Kurse Omeri: "Ajo portë a do të hapet, apo do të thyhet?" Dhe përgjigjja e Huzejfes: "Do të thyhet!" Hz. Omeri u trondit dhe nga buzët e tija të dridhura u derdhën këto fjalë: "Në ndodh-të ashtu, ajo derë kurrë më nuk do të mbyllët!".

Më vonë, një sahabë pyeti: "A e dinte, vallë, Omeri se porta është vetë ai? Huzejfe iu përgjegj: "Po, e dinte siç di për natën e mbrëmshme!" Po, Hz. Omeri e dinte se, pas vdekjes së tij, portat e unitetit të krijuar prej Hz. Muhamedit do të hapeshin, do të merrnin udhë grindjet dhe intrigat, në gjirin e ummetit do të shfaqeshin botëkuptime të ndryshme, rryma të ndryshme...Omeri i dinte këto, sepse i kishte lajmëruar njeriu i fjalës dhe besniku ndaj së vërtetës, Profeti i të Dy Botëve, Hz. Muhamedi (sav)!

Dhe, kur erdhi dita, thëniet e tij u realizuan identikisht. Omeri u pre me shpatë nga një tradhtar iranas. Edhe uniteti Islam mori një plagë të thellë në gjoks. Bota armiqësore e kishte zgjedhur shumë mirë objektivin dhe gjahtari i paepur e kishte ngulur shigjetën mu në të. Po, me vdekjen e tij intrigat rrodhën si shtrëngatë, dolën nga shtrati dhe e përmbytën tërë botën Islame. Në një aspekt, kjo ishte një copëtim, një ndarje, një ankth, por, në një aspekt tjetër, ishte edhe një argument dhe pro-vë e së vërtetës "La ilah illallah, Muhamedu'r-Resulullah", "Nuk ka zot tjetër përvëç Allahut, Muhamedi është i Dërguari i Tij!", e shkruar me gërrma yjesh në qìell sipas gjuhës së ngjarjeve e ndodhive...

Epërsi dhe fitore

2. Te Buhari si dhe te vepra "Synen" e Ebu Davudit bëhemë dëshmi-tarë të kësaj ngjarjeje të treguar nga Habbab b. Eret. Le t'i përbledhim ato që kemi dëgjuar prej tij:

"Ishte një kohë plot shqetësime. I Dërguari i Allahut po rrinte në hije të Qabes. Kush e di ç'sulme kishte pësuar përsëri! Ishte një periudhë e tillë që të gjitha zakonet e injorancës përdoreshin si nga një armë më vete kundër muslimanëve. Atëherë unë ende s'e kisha fituar lirinë. Mundimet dhe torturat që imzot dhe paria e Mekës zgjidhnin përmes kishin arritur në një shkallë të tillë që ishin bërë, më në fund, të padurueshme. Kur e pashë ashtu të vëtmuar të Dërguarin e Allahut, iu afrova pranë dhe i thashë: "O i Dërguari i Allahut! A s'po lutesh dhe kërkon nga Zoti ndih-më dhe fitore për ne?"

Habbabi mendonte se i Dërguari i Allahut do të ngrinte menjëherë duart e do të lutej; madje priste se ndoshta edhe do t'i mallkonte Kurejshët...Mirëpo i Dërguari i Allahut i tha kështu Habbabit: "Betohem në Allahun se bashkësítë para jush patën vuajtur tortura më të tmerrshme. Ndodhte që të shtriheshin në hendeqe e t'u sharrohej trupi me sharrë hekuri e prapë të mos ktheheshin nga feja. U ndahej mishi prej kockave e prapë nuk jepeshin. Allahu do ta plotësojë këtë

fe, vetëm se ju nxitoheni. Do të vijë një ditë e një grua do të udhëtojë e vetme nga Hire në Hadramut dhe nuk do të ketë frikë në rrugë veçse nga kafshët e egra!"

Dhe Hababi betohet: "Të gjitha thëniet e të Dërguarit të Allahut dolën. Unë i pashë të gjitha me sytë e mi!".

"Ti do të jesh e para që do të takohesh me mua"

3. Në njëren prej ditëve të sëmundjes që do të bëhej shkak për bartjen e Profetit në jetën e pasosur, ky e thërret pranë të bijën, Hz. Fatimen, që me sjelljet dhe vështrimin e thellë i ngjante gjer në hollësi, dhe i pëshpërit në vesh ca gjëra... Hz. Fatimja qan e qan sa i këput zemrat...Pastaj Profeti i pëshpërit në vesh ca gjëra të tjera nga të cilat aq shumë gëzohet, sa kujtonte njeriu se i ishin hapur të gjitha dyert e xhenetit...Në të vërtetë, ashtu ishte, sepse ajo kishte një gëzim të madh.

Kjo ngjarje nuk i kishte shpëtuar vështrimit të Hz. Aishes. Më vonë ajo e pyet Hz. Fatimen, por kjo nuk i tregon gjë duke iu përgjigjur shkurt: "Kjo është një e fshehtë që i përket të Dërguarit të Allahut!" Pas vdekjes së Profetit, Hz. Aishja e pyet përsëri dhe atëherë Hz. Fatimja i përgjigjet kështu: "Herën e parë më tha se do të vdiste, prandaj qava. Kurse herën e dytë më dha myzhdënë se i pari njeri nga familja që do të bashkohej me të, isha unë, prandaj edhe u gëzova!" Po, ashtu pati qarë, sa që vdekja profetike pati derdhur nga buzët e saj vargjet që do të bënин për të qarë njerëzimin të tërë:

E ç'të kërkojë njeriu aromë tjetër

Kur thith aromën e dheut të Muhamedit?

Të tilla hidhërimë më ranë përsipër,

Sa, po t'u binin ditëve, do të bëheshin netë...

Gjashtë muaj pas vdekjes së Profetit do të vërtetohej fjala e dytë: do të vdiste Hz. Fatimja duke u bërë, kështu, e para nga familja që i bashkohej Atij! Edhe vdekja e Hz. Fatimes vërtetonte drejtësinë e fjalës së të Dërguarit të Allahut dhe sikur i thoshte Atij: "Drejt fole!.."

Paqja

4. Në një ngjarje të rrëfyer nga shumica e autorëve të Kutubi Sites , thuhet se i Dërguari i Allahut kishte paralajmëruar kështu për Hz. Hasanin një ditë në hutbe: "Ky është biri im, Hasan; ai është i nderuar. Me të Allahu do të sjellë paqen midis dy xhematëve të mëdha!"

Po, ai është fisnik bir fisniku. Eshtë bir i të Dërguarit të Allahut. Eshtë një zotëri. Një ditë, hilafetin dhe mbretërimin e ofruar do ta refuzonte vetëm e vetëm që të mos jepte shkak për intrigën mes ummetit dhe do të tregonte se ishte zotëri e bir zotëriu. Nuk do të kalonin më shumë se njëzet e pesë-tridhjetë vjet dhe fjalët e Profetit do të vërtetoheshin një e nga një. Pas Hz. Aliut, Emevitë gjetën përballë Hz. Hasanin. Vetëm se ky njeri i paqes e i qetësisë, duke shpallur se hiqte dorë nga të gjitha të drejtat, parandaloi, qoftë edhe përkohësisht, ndeshjen midis dy ushtrive Islame.

Kur Profeti paralajméronte këtë ngjarje, Hz. Hasani ishte ende një fëmijë i vogël. Ndoshta atë ditë as që kishte kuptuar se ç'hoshte pér të Profeti, i gjyshi. Domethënë se ai nuk veproi ashtu se ashtu kishte pasë thënë i Dërguari i Allahut dhjetëra vite më parë. Ndoshta i Dërguari i Allahut e kishte pasë ditur që atëherë se si do të ndodhë, pa kishte thënë ashtu. Edhe Hz. Hasani e vërtetonte gjyshin e tij dhe, vite më vonë vepronte ashtu siç kishte paralajmëruar Ai, duke i thënë me gjestin e vet: "Drejt ke folur!"

"Do të jetojë një shekull"

5. Duke vënë dorën e bekuar mbi kryet e Abdullah b. Busrit, Profeti thotë: "Ky fëmijë do të jetojë plot një shekull!" dhe shton: "Edhe këto puçrra të shëmtuara do t'i fshihen!"

Sahabet thonë se ai njeri jetoi plot njëqind vjet, ndërsa puçrrat i ishin fshirë me kohë... Ashtu siç i Dërguari i Allahut lartësohej çdo ditë drejt një nivel më të përsosur se i një dite më parë sipas të fshehtës "Bota e ardhshme është më e mirë pér ty se e para", ashtu siç e gjente të mangët një situatë të mëparshme në krahasim me atë të mëpasme dhe, pér pasojë, pendohej njëqind herë në ditë, ashtu edhe çdo ditë që kalonte, umeti i tij hidhte edhe një hap tjetër përpara në njojjen dhe kuptimin e tij, i shtohej edhe më besimi nga vërtetimi i paralajmërimeve të tij lidhur me të ardhmen dhe i thoshte atij: "Ti je i Dërguari i Allahut!"